

¶ Prologus in Johanne

C. L.

Aug⁹. **Omnibus**
diuinis scripturis pagi-
nis euangeliū excellit.
qz qd̄ lex z pphete fu-
turiū pdixerunt: hoc cō-
pletum dicit euangeliū.
Inter ipsos autē
euangelioꝝ scriptores
iobānes eminet in di-
uinoꝝ misterioꝝ pfun-
ditate. q̄ a tēpore domi-
nicē ascensionis p an-
nos .lxv. verbum dei
absqz amminiculō scri-
bendi vñqz ad ultima
domiciani pdicauit tē-
pora. **S**ed occiso do-
miciano cum pmittēte
nerua. de exilio rediss^z
ephesum: xpulsus ab
episcopis asie: de coe-
terna patri diuinitate
christi scripsit aduer-
sus hereticos. q̄ eo ab
sente irruperat in eius
ecclesias. q̄ christū an-
te mariam fuisse nega-
bant. **A**nde merito in
figura q̄ttuor animali-
um aquile volanti cō-
parat q̄ volat altius
ceteris animalibus z
solis radios irreuer-
beratis aspicit lumi-
nibus. **C**eteri quippe
euangeliste q̄ tpalem
christi nativitatē z tē-
poralia eius facta que-
gessit in homine suffici-
enter exponūt. z de di-
uinitate pauca dixerūt
quasi animalia gressi-
bilia cū domino ambul-
lant in terra. **H**ic autē
pauca de tpalib⁹ eius
gestis edisserēs. sed di-
uinitatis potentia sub-
limis ptemplans: cī
vño ad celum volat.
Nui enī supra pectus
domini i cena recubu-
it: celestis haustū sapi-
entie ceteris excellētiū
de ipso dñici pectoris
fōte potauit. **L**egerat
siquidē euangelia triū
euangelistarū. z appro-
bauerat fidē eoz z ve-
ritatē. i quib⁹ tecē vi-
dit aliqua gestarū rex
hystorie. z ea maxime
q̄ dominus gessit pmo
pdicationis suę tempo-
re. s. anteqz iobannes
baptista clauderet in
carcere. **H**ec ergo q̄si
dimissa ab illis scribit
iobānes q̄fecit ibesns
anteqz iobānes trade-
retur. sed maxime diu-
nitatē christi z trinita-
tis mysteriū pmedare
curquit. **T**res squide-

Dicitur Iohannes euāgelista vnus ex discipulis domini qui virgo electus a deo ē quē de nuptiis volentē nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimoniū in euāgeliō dat. q̄z p̄ ceteris dilectus a deo dicit. t̄ huic matrē suam pendēs in cruce p̄mēdauit dominus. vt virginē virgo fuaret. Deniq̄ manifestās in euāgeliō q̄ erat ipse incorruptibilis verbi opus inchoās. solus verbū verbū caro f. carnē factum esse. nec lumen a tenebris p̄phensem fuisse testat. Primum signū ponēs. qd̄ in nuptijs Iudeus vel iohes s. inuitatus de uino nuptiorū in vinū nouū quo inebriat de calice preclaro. domino a se inuitato fecit dñs ostēdens q̄ l̄ipse erat: vt legentibus demōstraret. q̄ vbi dominus inuitatus ē deficere. nuptiarū vinum debeat. vt z veteribus inuitatis: noua omia q̄ a christo istituitur appareat. Doc aut̄ euāgeliū scripsit in asia. postea q̄ in pathmos insula apocalipsum scriperat. vt cui in principio canonis ī corruptibile principiū p̄notatur ī genesi. ei etiā incorruptibilis finis p̄ virginem in apocalipsi redderet dicente christo. Ego sum alpha z o. Et hic ē iohānes qui sciens supuenisse diem recessus sui: p̄uocatis discipulis suis in epheso. p̄ multa signoz experimenta p̄mens christū descendens in defossum sepulture suę locū. facta oratione positus ē ad patres suos: tam extraneus a dolore mortis q̄ a corruptiōe carnis inueniāt alienus. Tamen post omēs euāgeliū scripsit. z hoc virginī debebat. Quoz tamen vel scri

ptoꝝ tpiꝝ dispositio vel libroꝝ oꝝ
dinatio. ideo a nobis p singula nō
ſper singula ſ vel vt nescientibꝝ desideriuſ eſſe vi
detur.
exponit ut sciendi desiderio col-
lato. et querentibus fructus labo-
ris et deo magisterij doctrina fuerit

alij euangeliste dicta
et facta domini tralia que
ad informaciones mores
vitae presentis maxime
valent copiosius cole
enti circa actionem vias
sunt versati. In qua
laborat ut cor mundetur
ad videndum deum
Jobanes vero pauca
domini facta dicit ver
ba vero domini que trini

tatis unitate et vita eternae felicitate insinuat. diligentius prescribit. et sic in contemplativa vita virtute commendanda intentione suam et predicationem tenuit. In qua aetate platina vacat ut te videat. Ille siquidem iohannes quem dominus de fluctu aqua nuptiarum tempestate vocavit et cui matre virginem virginem commendauit.

Nuptiarū vinū sc̄. Vinum aliud ē nuptiale. aliud spūale. Nuptiale vinū ad litterā possumus dicere. qd̄ de aqua substitutū ē. Spūaluer p̄ vinū qd̄ defecit in nuptijs. possumus legē pingū intelligere. q̄ ante aduentū christi fere ab omnib⁹ custodiebat. q̄ tūc dicebat crescere ⁊ multiplicamini. ⁊ steriles q̄ nō pariebāt. magno obþprio custodiebant. Sed veniente christo. iam in quibusdā cepit vinū illud deficere ⁊ aliud vinum. s. virginitatis crescere. sicut in maria. iobāne. stephano ⁊ in plurib⁹ alijs. Ideo aut̄ dicitur vinū pingale ipsa lex pingū. q̄ sicut vinū inebriat hominē. ⁊ a statu suę mētis alienat. sic lex pingū alienat hominē ab his q̄ dei sūt. ⁊ solicitū eū facit circa mūdanā res quib⁹ se ⁊ pingē ⁊ prolem nutrire q̄at. Castitas vero dicitur vinū spūale. q̄ qd̄ istud facit seculo. illud facit deo. q̄ facit possidere mūdana. ⁊ celestib⁹ inhiare. Et ideo posuit hoc vt demonstraret. q̄ vbi dñs est iniutatus. id est. iu mentibus illorum ad quos iniutatus venit vinum nuptiaꝝ. i. veteris p̄suetudis debet deficere. ⁊ veterib⁹ iniutatis. i. dimissis omnia appareat noua q̄ a christo nouo hoīe p̄stituunt.

Et hic iohannes. Iohes interpretat gratia dei sine in quo est gratia vel cui donatum est. Qui autem theologorum donatum est ita abscondita summi boni mysteria penetrare et sicut huiusmodi metibus intimare.

C. I.
In principio
erat verbum x. Contra eos q[uod] ppter ipse
christi natuitatem dicebant christum non semper
fuisse incipit de eternitate verbi dicens. In
principio erat verbum
verbum dicitur. vel quod perfertur et translatum. ut quod
dicitur deus vel aliquis
huiusmodi. vel cogitatio seu operatio mentis

In patre qui principiu sine principe est vel in principio omnium creaturarum vel tempore. et cum incipiunt omnes creature vel tempore iam erat verbum vel quod ab ipso habet omnia principium existendi. Non in maria incepit ut quidam volebant sed idem in substantia et si alius in persona quod quidam negabant.

que ex mente nata cum ipsa mente permanet; ut quando cogitas vel divinam substantiam vel aliam rem. **H**oc similitudine ratio et sapientia dei quod ex deo nata omnia apprehendit verbum dicit. **H**oc dicit enim in principio alterum eorum qui quia ex tempore dicitur nasci ex virgine dicunt non semper fuisse. **I**n principio i.e. patre quod est principium non de principio ipse cum eo est principium de principio. **I**n quo solum nota eternitas verbi qua omnia procedit. **S**ed quod alii dicebant quod idem deus aliquando est pater: aliquando filius; ut alter notet in persona subdit et verbum e.g.d. ut aliis apud alium. **S**ed quod alii procederent et semper alium fuisse sed non deum esse. subdit et deus erat verbum. **S**ed quod iterum alii etiam deum procederent sed factum deum. ut ex hominibus sunt dii: contra eos additum hoc i.e. verbum erat apud deum in principio i.e. ante omnia natus ex deo. in quo et coomptens et cōsubstantialis et coeternus indicatur. **P**ostquam autem dixit de natura filii de operatione ipsius supponit omnia quod ipsum facta sunt. omnia i.e. quicquid est sine in substantia sine in aliqua naturali proprietate. **E**cce auctor bonorum. **E**t sine ipso falso non est ab eo est quod non est naturaliter. sed quod est peruersio naturae. ut et alii sine ydolum. **E**cce non est auctor malorum. **S**ed ne quod ista facta sunt mutabilia ipsa voluntas et ratio et sapientia dei videretur esse mutabilis: additur quod factum est in tempore et est mutabile: erat vivens et permanens in ipso. ut archa facta in ope: mutatur et perficitur: archa in mente artificis permanet. ita ut ex ea alia et alia fieri possit illa prius facta perire. et ita postmodum quod creatura non est coeterna creatori. sed ars et ratio et sapientia ex qua fit est coeterna deo. **D**icto quod sit natura verbi. quod etiam eius operatione supponit quod faciat humanum rationali creature. et haec vita i.e. sapientia dei in qua vivunt omnia: erat lux quantum in se est et

Si iniqui nō sentiunt lux, i. illuminatio hominum nō percepit vel alia rerum. Et si quidem lux lucet quantum in se est in tenebris, sicut sol super ceterum, et tamen illi malum vel cecidit nō sentiunt solem. Si enim apprehenderet tenebra non essent. Ut autem et ipsa tenebra possent apprehendere missus est homo in testimonium huius lucis. Et ipsa lux, i. verbum factum est caro, quasi mutata in lac, propter gaudium.

In forma enim deitatis posset nosci a gaudio. Alij euangeliste describunt christum uatum ex tempore. Johannes asserit eum fuisse in principio.

Non fuit ante pater quod filius?

Ecce filius gloria personae a patre, uita substantia cum patre.

Erat. Num verbum substantium duplice habet significacionem? aliquam enim triplices motus secundum analosiam alioz verborum declarat, aliquando substantiaz uerbiusque recte quia predicat non villo tripali motu tesi-gnat, ideo et substantium vocatur, tale est quod dicitur. In principio erat verbum, quasi in patre subsistit filius. Non enim a tempore sed per substantiam ponitur erat.

Quare ponitur erat substantium verbum, ut intelligas omnia te pora huicesse coeterum patri verbum.

Verbum. Uel quod enim pater mundo innotuit, vel quod ipsum dicendo, et generando deo pater omnia creavit, verbum dicit.

Et verbum erat. Alij subito iter homines apparsisse. Jobannes dicit apud deum semper fuisse. Alij verum hominem. Jobannes verum deum assertum dicens deus erat verbum. Alij hominem inter homines persuaserunt. Jobannes apud deum manente dicit hoc erat in principio. A. d. Alij dicunt miracula quae fecit homo in mundo. Jobannes per ipsum omnia facta testatur. Omnia per ipsum facta sunt. Ecce auctor bonorum. Sine ipso f. e. n. Non est auctor malorum.

Dia per ip. At g. Non est creatura per quem omnis creatura facta est. Nam non est factum per ipsum, nec ipsum id est quod nihil sunt nulla sua natura subsistunt. Tamen quodcumque mente percipitur dicit esse hoc modo peccatum potest esse.

Cea quae sunt per ipsum facta sunt. Illa sunt quae a natura propria non recordantur, quae cordant cuncte potentie diuinitatis.

Et sine ipso. Origene ita distinguit. Et sine ipso factum est nihil quod factum est. Oido nihil quod factum est, factum est s. i.

Aug. Quod factum est erat vita in ipso. Iohes cristo, et sine ipso factum est nihil quod factum est. Hilarius, sine ipso f. e. n. quod factum est in ipso.

Muod factum est z. Aug. Si audis mutabilem creaturam per filium factam non tamen credas mutabilem eius voluntate, quod non subito aliquod volunt facere, sed omnia ab eterno fecit. Quod factum est tempore transit, quod in sapientia immutabilis est, transire non potest. Faber enim archa per factum in mente, post in operem quod in mente est vivit cum artifice, quod fit mutata cum tempore.

Fuit homo missus. Postquam sublimi volatu ultra omnem naturam in altitudinem theologie ascendit quod verbum apud patrem sit fuisse contemplari est, mor ad humilitatem humanae naturae et specialiter cursoris verbi descendit contra illos, qui dicebant humanam naturam: in primo parente ex toto predictam et nihil redactam.

Homo missus. Homo non angelus ut heretici voluerunt missus a deo. Ideo potuit dicere deo,

Erat lux vera.

Omnis homo dicit illa natura in hoc quod ad imaginem et ad similitudinem dei facta est. Alio omnia sunt in homine inferiores partes hominis sunt et quodammodo extra hominem sunt. In illa scilicet anima velut in quadraginta mundo superiori vera lux lucet. In illi mundi venientes et per gratiam renascentes illuminantur quod ex vita et pueratio in celis est: quasi in alio mundo sunt.

Et mundus est.

Non cognovit. In predictus est carnem, i. quicunque homines preferunt uideat quod omnis pretulit Jesus cognatus suus non est nullus quod aliquis tecum rati, et quoque receptorum prius venit et sui eum non receperunt.

Quotquot auctores receptorum eum:

Per spiritus sanctum non tantum reformari sed ad optimos, ut fratres eius et coheredes per gratiam sicut et ipse filius unigenitus per naturam ut iam non sit solus.

Dedit eis potestate filios dei fieri.

Si deus est et homo, i. uite eius non est.

His qui credunt in nomine eius.

Tum pluripleri ut significet maris et femine matrem, sicut sunt natu de materia patris et matris hic amicta dicitur aponit, et cōcupiscentia carnis, i. secundum quod est caro adegit et regitur.

Qui non ex sanguinibus neque ex vo-

Iluminate carnis neque ex voluntate

Tuor dicitur spissus qui regit operari per baptismum.

Bases ex deo et deus ex hoie.

Si filii viri: sed ex deo nati sunt. Et versus dei sibi habitu fuerunt ut homo caro factum est et habitauit in non.

Hec per hoc sanari nos quis elegit.

Si cognovimus deum esse gloriosum.

Tunc misericordia eius per humanitatem in qua docuit et miracula fecit, quae trahiguntur in qua surrexit, et relinquitur.

Bis. Et vidimus gloriam eius: glo-

Tum non ut cuiuslibet sancti, uerum illi homines.

Riam quasi unigeniti a patre, et ple-

Secondum humanitatem deinde deitate, et non

Solum ego dico, sed etiam baptista.

Non ordine filii regit.

Hec generaliter dicitur a carnali subdit, quod non est.

Et verbum. Ut

Antem secure credamus

Boies nasci et deo sub-

Dicit deus nasci ex hoie

Ex hac suscepit de istimi-

Tatis sanctorum firmi-

Ttas ut possim, si quis tei-

Si qd erat inferius in id quod superius est ascendit.

Nec mirum si boies nascunt ex

Deo qui tens et hominem est natum.

Plenum gratia. Homo christus plenus fuit gratia, quod nullis prede-

Tibus meritis ex quoceptu est fuit deitas in eo plenus hoiem illi omnium pleniu-

Tdine: redundante in omnes sanctos, vnde et mater eius non tam de mater bois

Sed et mater dei nec mirum si dicitur homo deus cum deus dicat etiam homo hec

Autem gratia et veritas, quod sic olim promissum est, et modo exhibetur, s. vi deo sit

In hominem implens eum omni bono, et per eum suos.

Hic erat. Per demonstratum, non enim innuit christum affuisse in illo lo-

Coco. Sed enim ipse dominus adhuc ignorans anque baptizaret et predicaret ad iohannem, solitus erat venire.

Qui post me venit. Qui post me natum, post me predicatur, baptizatur, moritur.

Non quod iam non esset natus quoniam hoc dicitur, quod etiam baptizatus.

Sed uenit uetus in predicatione in morte, sed vero in resurrectione.

Ante me factus ē. Ex greco corā me fact⁹ ē. i. apparuit mihi quidēs
lūcer q̄ prior me erat.

Et de plenitudine. Exposito testimonio p̄cursoris redit euāgelistā
ad testimonium sūg assertionis. quasi verbū c. f. e. vidimus gloriaz eius p̄le
num gratiæ et veritate et te plenitudine eius n. o. a. gratiā ut ipsuſ credam⁹
et veritatē qua illum intelligimus.

Accepimus. Aug. Non solum gratiā q̄ plane gratis dat non p̄ me
rito ut fidem q̄ p̄ dile
ctione op̄atur ex qua
iustus vinit. sed et pro
ista gratiā. beatitudi
nem eternā q̄ merces
iusticiæ dicit et etiā gra
tiā. q̄ meriti ex grā.

Gratia p̄ gra
tia. Gratia i. p̄ceptio
ne boni p̄ gratiam da
tur. Gratia simpliciter
que nō est meriti. si po
stea cū illa op̄amur i.
bonis p̄fuerim⁹. et tūc
dat gra p̄ grā priori.

Der moysem. Per moysem ierum
phnūciatio. p̄ dominū
desum salutis ipseletio.

Deu nemo vi
cit zc. Id est nullus
pūns homo viuens i
hoc corpore vidit deum
vtē. vñ dictum ē moy
si. Non videbit me bo
mo et viuet. i. nemo vi
vens in corpore videbit
diuinitatē meam. vñ
de ista adiecit dō moy
si. H̄ta in foramine
petre et cū p̄fāsiero vi
debis posteriora mea.

Petra. i. christus. fo
ramē. crucis patibūū
p̄transiero. i. transiero
te mundo ad patrem.

Posteriora ortus ei
passio. resurrectio. ascē
sio p̄ que credita ad ei
us beatitudinē et rūlio
nem puen inus.

Or legit teuz appa
ruisse hominib⁹ sive ui
sibilis carnalib⁹ oculis
sive uiuibilis p̄plexicis
visionib⁹ p̄sictā cre
aturā intelligendū est
visiones enim p̄p̄bera
rum quadā spirituali creatura facte sunt. quib⁹ deū vidisse phibent.

Tingenitus filius zc. Quel sit summa gratiæ et veritatis breuerit
labdi. s. cognitio ipsius trinitatis. vñ h̄c ē vita eterna. ut cognoscāt te vñ
vñ deū. et quē m. i. x̄p̄m. q̄ in hac vita nō plene est. q̄ nemo i. carne vidit
deum ut ē. unde nec ipse moyse. ne dum p̄ eum data sit gratia. sicut etiam
ipse post omnia vñ in typo dei dixit. Ostende mihi teipsum. sed filius qui
ē in secreto patris narravit. q̄ nemo nouit patrē nisi filius. et cui. v. f. r. Ipse
narrat suis qd̄ te trinitate deitatis sentiendū sit. quomō ad eam puenen
dum et ad ipsam introducit.

Et hoc. Et hec i. cetera sequentia testimonia iohannis. exhibita sunt
post baptizatū christuz cū iam ibesu veniret iuitare discipulos quos iohā
nes suis testimonijs mittit ad eum.

Testimoniū p̄tra hoc q̄ occultus christus. occultus q̄ humilis. humilis
et possit sperni et occidi et redimeret mundū.

Tu quis es. Putabat iudgi iohānē esse x̄pm. q̄ in lege p̄mittebat
Aliq̄ putabat eum esse belyā. ppter nimia abstinentiā et castitatiē et solitariā
vitā. et asperrimā delictoz reprobationem. et durissimam futurę vindictę
terorē. Alij dicebant eum esse vnuz de p̄op̄betis resuscitatum. ppter pro

p̄betic gratiam.

Confessus ē ut postea dicit qd̄ nō erat christus. nō negauit qd̄ erat. i. qd̄
eset p̄cursor. vt post interrogatus dicit. Ego vox zc. Ordo verboz. et cofel
sus ē et non negauit quādo miserunt.

Beliaas es tu zc. Cum omēs sc̄erēt nomē christi. sciebant etiā q̄ beli
as p̄cessurus sit cum. sed ipse belias p̄cessurus in potestate iudicaturū. Jo
hannes figurāliter. belias evndē indicandū; vt sint duo p̄sones sicut duo
aduentus eiusdēz. vñ non sum belias. i. non

p̄co. potentiaq̄ indicās
led in quam offendit
ostēdo humiliatē. q̄ si
seruite humili; anteē
excelsus iudicet. Ecce
nec ego christus. nec a
pte potentiē index.

Ego vox. Non
dicit ego sum homo.
vel iohānes. vel filius
zacharie. Non p̄side
rat humanaz subsistē
tiam vel generationez

Ego vox clamantis in desertō.
Separate in robis. Iper fidē per opera per que do
minus ingreditur

Dirigite viam domini. sicut dixit
ysaias p̄pheta. Et qui missi fuerāt
erant ex pharizeis. Et interrogauē
runt eum et dixerūt ei. Quid ergo
sibi plane iudicāt poterit qui habet autoritatem
baptismi

Baptizas si tu nō es christus neq̄
thelias us tēna iudicis ex bonitate veritatē dicte
belyas neq̄ p̄pheta. Respondit
i. lauo

iohannes dicens. Ego bapti
zō. i. p̄fens vobis appetet
zo in aqua. medius autēz vestrū
corpoz t̄ q̄ humilis et ideo ego lucerna p̄iac
cedor. Tante tēpora diffinitū ē qd̄ post me veniret
stetit t̄ quē vos nescitis. Ipse ē qui
sicut nacēdo ita predicādo. t̄mibi prepositus ē
dignitate

Post me venturus ē. t̄ qui ante me
factus ē: cuius nō sum dign⁹ ego
vt soluā eius corrīgiā calciamēti.

Et in bethania facta sunt trans
ordanē vbi erat iohānes baptizās

fi in multis christo p̄sentient. Paulū quoq̄ apostolū in multis audiētū.

Quid ergo baptizas. Audierat pharizei in prop̄betis christū vē
tūrum et baptizatū. sc̄ientes iordanē figurāz baptismi gessisse. cūq̄ beliam
et belisē siccis pedib⁹ transisse. figurāq̄ baptismi in belia et beliseo nō dubi
tabant p̄cessisse. vñ et nunc eos surrexisse putabat et baptizasse. vñ nec inter
rogant es tu vñus prophetarū. sed solūmodo es tu prophetā. ille videlic̄z
qui p̄figurauit baptismum.

Ego baptizo in a. Non imputerāndūt qd̄ ago. q̄ corpora abluo
aqua nō aufero peccata. vt sicut nascēdo et h̄dicando p̄cursor sum sic et ba
ptizando. sed iste medius inter vos ē qui peccata tolit.

Eius nō sum dignus. Non ait nō soluā. Soluit enī quādo ip
sum manifestauit et te diuinitate et humanitate ipsius multa apuit. sed nō
sum dignus. q̄ indignum ad hoc agendū se reputat. in quo sūp̄ icter in
dicat humilitas. **M**ystice. ligaturā mysterij incarnati verbi nō sum di
gnus penetrare vel nomē sponsi mihi usurpare.

Dec in bethania. Due sunt bethanij. vna trans iordanē. altera ci
tra nō longe a bierusale vbi lazarus suscitatus ē. Illa q̄ trans iordanē ē
significat humānā naturā sub lege naturali ante suēta gratiæ. qua gratia

C Johannes

C.

I.

post incarnationem christi abundas fuit. qd natura ad hoc creata erat ut lege naturae obediret. in qua iohannes baptizat. qd a peccato non liberat. Baptizat utra fluente diuinorum donorum qd non dñi in christo inchoauerat in humam naturam descendere. Illa qd est citra iordanem significat candem humanam naturam obedientem sub lege gratie. Hest. prima bierusal. i. visioni pacis p. caritate. in qua christus mortuus suscitatus qd a peccato liberat.

A Altera die. Typice. Iohannes. i. populus gratie. altera die. i. post legem cognoscit agnum quo redimis.

Veniente. Non solum gressibus corporis. sed etiam interioris sue contemplationis accessibus quia dignatus est a iohanne cognosci secundum divinitatem et humanitatem.

Ecce agnus zc. Tria ministrat agnus possidentibus se. lacrimis ploris doctrinam quo p. uali nutrimenta. lanam. i. incremata virtutum eius carnis sue.

Pecccata mundi Peccatum mundi diciatur originale peccatum qd est omne totum mundum. quo tota humana natura simili et semel condita leges diuinis per obedienciam transgresit in paradiso. quod originale singulare suum padiit. gratia relaxat.

Post me venit vir. Christus enim in quo nobis regnabit et nobis solvit et filius dei in quo patri regnabit et peccata dimittendo regnabit nos ei.

Cut manifestetur Hic est agnus qui tollit peccata. qd non ego quem etiam melius modo non. sed propterea baptizo ut manifestetur israel.

Hic est agnus qui tollit peccata. qd non ego quem etiam melius modo non. sed propterea baptizo ut manifestetur israel.

Baptizans. Christus a iohanne baptizat ut inde omnis humilitas est omnis iustitia. sed non solus. ne baptismus iohannis sanctus et mains in quo deus homo baptizat est videtur baptismus christi in quo homines baptizantur. Baptizantur autem alii a iohanne. ut vobis baptizandi prepararet viam baptismi christi.

Testimonium. Sicut dixit se venisse ut manifestaret christum ita probavit testimonium. s. vidi spiritum in quo didicit qd prius nescivit. venerat enim predicationem p. preparatione baptismi ponit singulariter. quia baptismus christi est summum sacramentum inter alia.

Spiritum descendente. Non quod modo primus descendenter sed ut per hoc descendere ostenderet et manere in baptizatis aqua et non aliud. et ut iobes per eum de christo excellentius intelligeret.

Ego nesciebam. Augi. Vida columba dicit se per eam didicisse qd prius nesciebat. Sciebat quidem qd erat dominus. qd agnus tollens peccata qd ab eo deteret baptizari sicut et pessus erat. sed nesciebat qd sibi esset retentus et nulli traditurus potestate baptizandi et ministerium per qd p. stat vittas ecclesie. ne sint tot baptizimi quod baptizet. Potuit autem dominus potestate baptizandi alicui seruo vice sua tradere. ut tanta esset vis in seru baptismo quam

altera cognitione. Sintutum metis et corporis Altera die vidit iohannes ihesum et innocens immolandus prefiguratus in agno passali.

Veniente ad se et ait. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi.

Et hic determinat quis ille medius de quo supra dicitur. Tunc post preconem iudeorum et narratio et ceteris.

Dicit de quo dixi. Post me ve-

nit vir. qui ante me factus est: quia

prior me erat. et ego nesciebam eum.

Et vobis baptizandi et ostensione humilitatis Christi Sed ut manifestetur in israel. ppres.

Et testimonium prohibuit iohannes dicens. Quia vidi spiritum descendere et corporali specie colubrum et vobis baptizans.

Et testimonium prohibuit iohannes dicens. Quia vidi spiritum descendere et corporali specie colubrum et vobis baptizans.

Non est super eum. et ego nesciebam eum.

Et vobis baptizandi et ostensione humilitatis Christi.

ta in domini. sed voluit ut spes baptizatorum tantum sit in domino non in hoce et in iohanne in eo. ut sit una columba et non dividatur per homines. non nihil differt baptismus domini sine per bonum sine per malum tradetur ministerio nec iteratur. quia semper est baptismus domini. Baptismus iohannis iteratur quia non domini est homo iohannes sed si ex deo. Baptismus iohanni inde est domini est nec iteratur. ut ait unitas et fraternitatis pax sine laniatione omnibus baptizatis fuaretur. quasi una columba quod gemit in eruminis mundi. et ramum qui extra est si fructum habet fert ad arche. ideo spiritus in quo baptizat per columbam ostendit ut autem habita unitate et pace in se feruerat contra mala: post in igne datus est apostolis et in linguis diversis secundum diversitatem gentium quod ruit olim de una divisa in tumidis edificatoribus. Nota quia in sacramento baptismatis sicut et in aliis solus christus operatur alij vero sunt ministri illi sequuntur qui est agnus dei precium mundi.

Filius dei. Altera die iterum stabat

firmiter eius adherentes magisterio iohannes. et ex discipulis eius duo

ex dilectione in carne ad nos venientes et respiciens ihesum ambulante

discipulus ostendit quasi quid me sequimini

illius sequimus qui est agnus dei precium mundi.

et intellexerunt dixit. Ecce agnus dei. Et audierunt

sequentes euangelium legem amiserunt vestras eius testimonio imperio magistri

eius duo discipuli loquentes et secuti

sunt iohannes. Conuersus autem ihe-

sus et videns eos sequentes se dicit

dat fiduciam interrogandi. Inquit sequitur velle: eis. Quid ergo quis qui dixerunt ei.

Hoc nomine fidei suae indicant. iam sequuntur et ma-

gistrum latine. Rabbi: quod dicit interpretatum magi-

frumento eo transitorie ut sed scire locum quo

frequenter veniat et secreto instru-

ster. ubi habitat? dicit eis. Venite

et videte. venerunt et viderunt ubi

non est huius lumen christus ad quem posse per

venire ibi est mandatum

maneret. et apud eum manserunt

die illo. Hora autem erat quasi deci-

pmisit. s. ut bonis semper insisteret. ad aliquod non menet. s. ut ex eo p. p. beatent et miracula faciant. et ideo hoc quod dicit est primum signum agnoscendi christum.

Qui baptizat. Baptizat christus in spiritu. non solus remittendo peccata in aqua. sed et post purgando et amoore accedendo et donis ipiendo.

Dicit est filius. Hic testis filius dei quem supinus virum vocabat. ut ab eo

babeat testimonium virilis nature.

A Altera die. Typice. Stat iobes cessat let. in testimonium prohibet christum.

Secuti sunt iohannes. Secuti sunt ut eum iam potius quam iohannem audiuerunt. non tam adhuc ei penitus adherentes sed ut videant ubi habitat. ut assidue ad eum veniant et ab eo erudiantur. et postea pfecte sunt secuti quando eos de nauis vocavit. Duo sequuntur qui qui sequuntur gemina charitate tebent accendi.

Conuersus. Quasi a tergo viderat. sed quod facie p. b. illis illis. vnde ma-

testate descedit ut posset videri. d. p. umbra legis euangelij lucis exhibuit.

Quid queritis. Interrogat non ignoratis. sed ut mercede habeant respon-

dentes. quid rem non possonam. quod non quod. ne se videat ostendere. illi perso-

nam respondent.

Ubi habes. Mystice. Volunt oculi sibi in quibus habent ut se illis assimili-

let. ut quod carnalis videtur pie gratia oculi sibi eternam mansionem quoniam sit apud patrem.

Clenite. Quasi sermone non per explicari. sed operi demonstrari. venite cre-

dero et operando et intelligetis. venite testimonio iohannis et a lege recedite et

gratiam recipietis.

Die illo. Ostendit nouum testamentum sine presenti vitam.

Hora autem erat. Quia ex lege venerat. decalogus ad christum misit

Johannes

hōra decima grunt ab eo doceri q̄ nō alius docet legem nisi qui dedit eam
Docet autē cum misericordia et implent q̄e impleri nō poterant. vel hora x.
vesperam mūdi indicat.

Frater simonis. Frater iunior natu prior credit. nō enim ē ordo si
dei in annis. forte ad dignitatē andreas dicit esse frater petri. sup quē. i. sup
cuīs fidēi fundāda erat ecclesia.

Inuenit hic. Vera pietas statim inuenit tibesaurū nunciat fratri. ut
sicut ē sanguine sit et ger
manus in fide.

Inuenimus messiam z̄c. Chri
stus grec. messias he
breo. vinctus latine.
vere enī vinctus ē a sp̄i
tus sancto specialiter. a
qua vñctio christia
ni appellant. Iacob
erexit lapidē post vñ
onem in titulum quez
olei supfusio vñxit. iā
dūnitus p illā petrā.
futuram petrā. sc̄i chri
stum sp̄us sancto vngē
dum figuraliter intel
lexit i qua petra sic lini
ta ecclesiam fundari p
figurabat z̄c.

Tu es simon fi
lius. P̄ius dicit no
men qd̄ habet a paren
tibus. vt significet mu
tatio. dum de simone
petruz facit. In muta
tione autē notaē viva
citas mysterij. sed nec
pius nomen caret vir
tute. Est enim simon
obediens filius gratie
vel columbe. dum ve
nit ad ihesum. sequens
fratrem. vnde a petra
christo dicit petrus fir
mus in illo. in figura
eccl̄sī q̄ in petra fun
datur.

Silius iohan
na z̄c. Jona dicitur et
iobanna indifferenter
iona columba. Johā
ua gratia interpretat.

In galileā z̄c. Galilea dicit transmigratio vel renelatio. Transmi
grat enim homo de vijs ad virtutes et post te virtute. in virtute et sic fit ei
renelatio. vt videat deus teo z̄ sion. Vocatur ergo discipulū ad sequē
dum. i. ad imitandū: exi in galileam. ipso loco innuens. vt sicut ipse p̄fici
bat sapientia. sicut p̄ passiones intravit in gloriā sic et sequaces.

Abethsaida ciui. Non frustra nominat ciuitas. Nec frustra dicit
philiipi petri et andree. sonat enim domus venator. in quo notaē animus et
officium istorum. sunt enim venatores in capiēdis q̄i abus. vñ philiipp̄ an
teq̄ fuit aplus sponte vocat nathanaelē.

Inuenit philippus z̄c. Nathanael pitissimus scripturarū intelli
git qd̄ non alijs s̄i et nazareth exire singularem nazarenū. Quia autē do
cissimus nō est in apostolū electus. omnes enim apostoli primū de ydiotis.
vñ fundantur sapientes.

Quē scripsit moy. Ut cautus venator multis rationib⁹ veritatem
fratri astruit. s. q̄ ihesus est qui p̄nunciatur in lege et p̄pletis. filius ioseph q̄
ē de domo danid. vt p̄ eum nō q̄ de eo natus. cū maria matre eius quā scie
bat ex p̄pletis virginem p̄pisse. noteſ else et danid.

Et dixit ei natha. z̄c. Vel dubitando interrogat. vel affirmat vt le
gis p̄spitus. a ciuitate tanti nomis posse esse aliquē bonum. vel exinius doctorē
vel summum saluatorē. Dicit enim nazareth. flos vel germin mundicē vñ
sanctitas. virtus aut̄. p̄nunciationi p̄grue subdit. veni. et vi. z̄c.

C.

II.

Ecce vere israelita. Dolus. i. simulatio. si enim habet peccata. p̄fi
tetur. Non ergo negat peccatorē. sed in eo laudat p̄fessionē. Pharizē autē
sunt dolosi qui se bonos p̄dicant cū sint mali.

Tinde me nosti. Cognoscē dñm loqui de sua p̄scientia. nō ex indi
gnatione querit. sed admirādo. vñ et ex qua virtute.

Sub fico vidi te. Mystice nathanael. i. donum dei. ē verus popu
lus israel dono dei q̄ erat sub fico abdūtus. i. subdūtus sub p̄fuetudine peccā
di et vmbra mortis. vt primi parētes sub fico
folijs se texerunt: vbi prius vñsus esset a do
mino et q̄s dñm videret et quereret. et ante etiā q̄s per apostolos
vocaberet.

Rabi tu es z̄c.

Quia cognovit na
thanael christū absen
tem vidisse que ipse in
alio loco gesserat. i. q̄
modo et vbi vocatus
sit a philippo. qd̄ ē in
dictū deitatis. fatetur
nō solū magistrum
sed et dei filium et regē
israel. i. christū in quo
p̄bat esse israelita vt
dicit. i. videns tēnum.

Videbitis ce
lū. Nathanael isra
lita. dicit vñsus ap
tum celum et angelos
a. et d. vt olim patriar
cha iacob vñdit scalaz
et angelos a. et d. qui p
benedictionem vocat
ē israel.

Aug. Qd̄ dictū
ē nathanaeli modo i
pletur in christianis.
quia postq̄ homo te
ascendit. credentes in
eum apitur aditus celi
Et vident angelos. i.
p̄dicatores sup̄ eum a
scēdentes. dum archa
na deitatis p̄siderant
et p̄dicant. et descendē
tes dum infimis se co
tempant. et hūana te
co p̄dicant. Et maius

ē eis celum apiri et vñramq̄ in eo cognoscere naturaz p̄ angelos q̄ vñlos. i.
p̄scitos esse. dum essent sub vmbra mortis. Si enī ibi manerent quid p̄fus
set ibi videri.

Angelos descēdentes. Sepe hoc miraculū appuit q̄ angeli ascē
debant et descendebat sup̄ christū.

Super filiū hoīs. Christus dicit se filiū hominis affirmans qd̄ mi
nus ē. s. humanitatē. nathanael et petrus filii dei qd̄ maius ē. affirmantes
divinitatē. Ecce p̄firmatio vñrisq̄ nature in christo. isti p̄fidentes deitatiē
merent ascendere. ille asserens humanitatē testat se ad redimendū venisse.

Sup filium z̄c. Confirmat se esse hominē ne aliqui erraret credētes ip
sum tantū esse deum. vt etiā petrus cū dixit. absit a te domine. C. II.

Et die tercio. Aug. Post ostensionē christi p̄ testimonia iohannis
ipse se miraculo ostendit.

Et die tercio. Significat tercio die. i. tpe gratie. post tēpus. i. ante legē et
sub lege christū ad nuptias eccl̄sī p̄ carne venisse.

Clocatus ē aut̄. In quo ostendit nō respicēdas nuptias quas fecit
et sacramenta nuptiarū insinuat.

Deficiēte vino. Unum defici et mirabiliter vino te aqua facto:
virtus latētis deitatis appareat.

Aug. Maior virtus ē in creatiōe et gubernatione celi et terrę. et q̄ quo
tudie aqua pluvie p̄ vites in vñu vertit. et q̄ ex quo seminario fruges creant

Sed quod hec naturaliter fiunt iam ex usu vulnerum. et ideo quaedam et si minora per solitum naturae sibi tens seruauit. propter quae virtus quae in maioribus etiam operatur ad memoriam reducit.

Quid mihi et tibi est mulier. **A**ngl. In his non negat matre ut heretici dicunt nec inhonorat eam qui paretes honorare precepit sed illa exige te miraculum facturus non agnoscit ea et quasi d. Ex eo quod genuisti non oportet hoc agnoscere aut te pendere in cruce cum ut filius cura tui discipulo permittas sed nondum venit hora mea. i. oportunitas. quod non debet esse passio nisi predicato euangelio nisi virtute deitatis ostensa mundo. tunc erit hora non necessitatis ut heretici calumniantur sed voluntatis. vñ. Potestate h. p. a. m. et s. l. c. Non enim auctor temporum fato regis.

Chara galilee. Id est. zelus transmigratio nis ibi nuptie. quia hi sunt digni christo qui seruore tenotionis de virtutis ad virtutes. de terra ad celos transmi grant. Mater ibi cuius rterus thalamus fuit de quo sponsus pcessit. Vocatus est autem ibi sus desiderio pcedenti um patruz et discipuli ut ministri. In nuptiis vinum defecit. quia sensus legis per carnalem ex positionem pbarizeor a sua prisca virtute ce perat deficere. sed Christus aquam in vinoz auerterit dum quod carnalia vide bantur. spnalia ostendit. et supficiem littere plenam virtute celesti ini deri fecit. Christus enim in prophetis nondum manifestatus: quasi vinum in aqua latuit. sed cum apuit eis sensum ut intelligerent scripturas: ipsos vi no iebi: iauit et metes a carne alienauit. Scriptura fuit lex et prophetae et psalmi hec omnes secundum litteram aqua insipida. secundum spiritum vinum sunt. Sex ydrie. sex etates. quarum nulli defuit prophetia. Incepit enim ab exordio mundi. Et est prima etas ab adam usque ad noe. Secunda usque ad abraham. Tertia usque ad dauid. Quarta usque ad transmigrationem babilonis. Quinta usque ad iohannem baptistam. Sexta usque ad finem mundi. In his ergo etatibus erant ydrie. i. corda hominum receptiva scripturarum dei parata. pposita in exemplum vivendi et credendi. lapidea. i. fortia in christo lapide. secundum purificationem iudeorum. i. quia illi populo iudeorum lex data est. gratia per christum omnibus facta est. Videamus quod in singulis etatibus quasi ydrius aqua fuerit. et quomodo in vinum mutat. In prima abel a fratre occidit. et hic penam: ille laudem accipit. In hoc si quis innocentiam abel sequitur et malitiam chama fugit: aquam ablumentem et reficientem bibit. Si vero in eodem christum a iudeis occisum intelligit: de aqua vinum bibit. sic in alijs omnibus huius etatis. In secunda noe in archa ppter iusticiam salvatur. Undus diluvio perit. Si quis hoc exemplo a viciss se corrigit. aquam salutarem bibit. sed si in archa: ecclesia que cuncta animalia. i. omnes gentes recipit in aquam baptismum. intelligit et cetera huiusmodi: vinum bibit. In tercia: abraham obediens per filio offert arietem. quod hic dicit obedientiam: bibit de tercia ydria aquam. si quis in ysac deitatez. in ariete christi carnem intelligit. vinum bibit. In quarta: dauid humilis regnat. Saul superbus abiicit. in hoc si quis dicit humiliari: aquam bibit. si regnum christi intelligit. vinum bibit. In quinta peccans populus captiuatur. post redicuntur. hinc si quis dicit penitentia corrigi. aquam bibit. si quis de captivitate peccati. populum dei per ihesum liberari intelligit. vinum bibit. In sexta christus circuncidit. offert. In quo si quis dicit suis sacramentis subiaci sicut christus ille aquam bibit. Si in vera octaua. depositione totius mortalitatis et intrationem ad deum intelligit. vinum bibit.

Binas vel ternas Ang. Estimantis ē hoc dicere vt ipsas diceret binas quas et ternas. Hunc ergo diue mensurę in scripturis. dum pater et filius nominat. et sp̄us qui necessario ē p̄ munis patri et filio intelligit. vt omnia in sapiētia fecisti dñe. i. in filio. et ego et pater vnum sumus. Terne. dum nominato spiritu trinitas manifestius intelligit. vt verbo domini celi firmati sunt et s. o. e. o. v. e. et baptizātes in noīe p. et f. et s. s. a. Altera bine vel terne mensurę sunt oēs gētes ad q̄s p̄tinēt scriptę. bine. ppter p̄putiū et circūcisionē.

Ipse etiā tring: a trib
filījs noe disseminate

qui hauserat aqua: vocat sponsus
architriclinus et dicit ei. **Omnis**
scarnalis a veris ad falsa descendit
homo primum bonum vini ponit
similans prudentia prius docet hoies blanda de-
inde subdit inutilia et in honesta
et cum inebrinati fuerint: tunc id quod
tunc et olim bonum et si in figuris quasi in aqua oc-
cultum nunc vero in euangelio manifestum
deterius est. Tu autem seruasti bonum
vinum usque adhuc. hoc fecit initium
signorum ihesus in chana galilea. et
manifestauit gloriā suam. et credi-
derunt in eum discipuli eius: Post
villa pulcherrima vel ager consolationis
hec descendit capharnaum ipse et
cognati magistri fratresque discipuli qui non frēs
mater eius et fratres eius et discipu-
li eius. et ibi manserunt non multis
diebus. Et ppe erat pascha iudeo-
docet nos seruare instituta illius ecclesie
ad quam venimus. si non fuerit contra fidem
rum. et ascendit hierosolimā ihesus.
Et ut in sacrificiis offeretur. et erat auaricia sacer-
dotum.
et inenit in templo vendētes boues et
oves et columbas. et numularios

Aquā vinū factā. Iero². Per aquā baptismus ioh̄is. p̄ vinū pas-
tio christi. vñ z vinū pri² fert architriclino. i. ioh̄i q̄ an bibit passionē q̄ xps
Doc fecit initiuū zc. Iero. In initio signoz q̄ mortalis mortalibus
erat datus; aquā vertit in vinū. sicut iam imortalis discipulis apuit sem-
sum vt in lege z. pp̄betis intelligerēt christū: ita carnales m̄tes prius sapore
sapietie imbuit. postea resuscitatos maiori gloria p̄pleturis.

Post hęc źe. Post initium signorum de vino subdit aliud indicium dominum maiestatis in electione vendentium de templo. Typice. Filius dei ut humiliatus descendit capharnaui. i. in mundum secundum quod habet matrem et fratres.

Et prope erat zc. **P**ascha agim⁹: dum q̄ vi c̄js a virtutes transim⁹ ad hoc ihesus venit: dñ eccl̄ia quotidie visitat ⁊ actus cuiusq; p̄siderat ⁊ eos ej̄cit q̄ inter sanctos. **V**el fict̄e bona vel apte mala faciūt. **P**er boues q̄ arant p̄dicatōtes doctrinę celestis significantur: hos vendūt qui nō amore dei vel sed p̄ questu tpali p̄dicant. **O**nes innocētes sua vellera vestiendis p̄bent. p̄ has signant̄ opa mūdicię ⁊ pietatis q̄ vēdunt̄. vñ p̄ hūana laude gerunt̄. spiritus vt colāba apparuit. vñ p̄ columbam sp̄ns accipit. q̄ vēdunt simoniaci: **N**ummos dant mutuo in eccl̄ia q̄ nō sūmulate celestibus sed apte terrenis seruīnt. hi om̄es ej̄ciunt̄ de pte sortis sanctor̄. qui vel fict̄e bona vel apte mala faciūt. ⁊ funiculis peccator̄ mō flagellant̄ ad correctio nem. qui si in correcti p̄manerint: in fine ligabunt̄. **O**nes quoq; ⁊ boues ej̄cit: q̄ talium vitā ⁊ doctrinā ostēdit reprobā. **E**t mensas subuertit. q̄ in fine ipse res quas d̄isererūt. destruunt̄.

Et ascendit. scilicet. Si ipse qui dedit decreta dei custodit. vocet quam
cura hominibus debet esse vacare orationibus et dei solennitatibus. Bis legit ad
pascha ascédisse. semel primo anno predicationis: non obdum in carcere iohan-
ne. unde hic agit. Secundo cum ad passionem iret. et in utroque vendetes eiecit
de templo.

Et inuenit in templo. Si in figurali templo quod est domus orationis philet negociationem quam bona sit cum sit de his quae in templo offeruntur:

Johannes

quantomagis phibet potationes & cetera graniora.
De funiculis. Funiculi quibus ejus sunt incrementa actionum malorum
vnde esias. ve qui trahitis iniuriam in funiculis vanitatis. Et salomon.
Funiculus peccator suorum quisque pstringitur.

Qui colubas. Non solum vendetes columbas sed etiam alij domum dei
faciunt comum negociactionis. i. omnes qui gravant que sua sunt. non qui ihesu christi

Zelus dominus tuus. Bonus zelus est fervor animi. quo mens abiecto
humano timore. p de-

Festione veritatis acceditur. ab eo pmeditur
qui liber puerum qui viderit
corrigerem satagit. si ne
quit tolerare gemit.

Quod signum o-

stendis. Quia signum
queruntur quare solita co-

merita te templo ejicit?

& ait. Soluite quasi.

Quia hoc templum sig-

nificat templum corporis

in quo nulla est macula

& merito hoc figurale

purgio. qui illud ab hominibus

morte solutum divisa po-

tentia suscitare queo.

Solute te ipsum

qui de proprio corpore

qui est templum dei dicit

ihesus. Excitabo illud

z. Judge non intellige-

rant. Licet ignorantes

divinitatem respoderent vi-

centes. Quadraginta

six annis edificatum z.

qui non genuit lapidi. &

hominis suscitatio. Naz-

iri vi. diebus corpus chri-

sti ut cuiuslibet hominis

in ventre matris orga-

nisat. & destruetum a in-

dictis morte die tertio

suscitat. Quid est dictum

ne apli itellexit. do-

nec die tertio suscitat?

eis apuit. & qui intellige-

re non poterat. patienter

tolerabant quibus spu-

santico reuelante. reu-

rxisse eum viderunt.

Unde exemplum accipi-

mus ut qui intelligim-

supbiendo ne amitta-

mus. quibus intelligere

subito non valent. vili-

pedentes ne despiciam-

us humiliiter expectemus

orantes ac exercentes mentes nostras donec intelligamus. Nam is sermo-

num dei & prophetarum mos est. ut que videntur in eis nobis apta clausa latentur

ne cito intellecta iactantia generaret. & exercitio acquisita. corrigendo tele-

ctaret. Nam carnali sensui clauduntur. spiritualiter autem laboranti & diligenter at-

tendenti dantur. ut ne margarite pasciende sint ante porcos ne perculcentur.

Dxerunt ergo. Carnales carnaliter sapiebant. ille spiritualiter loquebatur.

qui euangelista nobis apuit. ille autem dicebat te t. c. s.

Qquadraginta z. Anachore grece otiens. vallis occidens arctos septem-

tria. Misibron meridies. Prime littere horum. iiii. nominum. i. alpba. delta.

Item alpha mi: continentur in nomine ade qui est obis terrarum. & alpha significat

vnum. delta. iiii. Item alpha. viii. my. xl. & sunt simul. xl. vi.

Edificatum est. Aug. Edificatio salomonis. vii. annis perfecta est. regis-

catio sub zorobabel impedientibus inimicis. xlvi. annis. hic numerus genuit

perfectionem dominici corporis. qui ut dicitur propheticus. tot diebus forma humani cor-

poris perficitur. hic numerus in litteris ade inuenit. cuius nomen ex quattuor

primis litteris climatu pstat. que littere significat adam dispersum per quat-

tum ptes mudi in filiis suis. Hoc numero corpus christi qui est ex adam. de-

C. III.

quo dicitur. Soluite templum hoc. sicut & illi dicit. terra es & in terra ibis in
vtero matris edificatur. ut significet illius adam qui dispersus erat: colligendum
esse de illis quatuor pribus in unum corpus christi qui est ecclesia. unde de
electos esse pgregandos a quatuor ventis.

Cum esset hiero. Conuentus adibat ut verbis & signis plures con-

uerteret & quod solis signis motu credebatur in eum. vere quidem sed tamen ita

ut possent postea in passione eius scandalizari. & quia nondum erant renati ex

aqua & spiritu. non erant digni quibus se crederet
ihesus & familiariter co-
habitaret. Sciebat enim
quid esset in illis. melius
us quam ipse homo de se.
Hec fides conuenit ca-
tholicum qui credit
in eum. sed quia non
sunt renati; non credit
eis proximum corporis &
sanguinis christi. de ta-
libus erat nicodemus
qui credens dicit eum
a deo venisse propter
signa que viderat. sed
nondum renatus erat
& ideo nocte venit non
die. quod nondum illumina-
tus celesti lumine.

C. III.
Erat autem ho-
mo. hic erat unus
ex his qui p signa cre-
diderant.

Nicodemus no-
mine. Nicodemus
victoria populi. vel vi-
ctor populi. gestans fi-
guram omnium qui ex iu-
daico populo in christum
credentes. p fidem vin-
cunt mundum.

Nicodemus: vel est
figura cathecuminalium
qui fidem habent sed
nondum baptizati qui
in quadam nocte sacra-
mentorum accedunt.
vel est forma eorum qui p-
fecte credunt. sed tamen
lucem pectorum omnium
nondum habent. tamen en-
tes carnalium cogitatio-
num vel actionum vel i-
fidelium iudeorum im-
petum. fide sola colloqo
christi frumentos bonorum
operum fiduciam

non habentes:

Dic venit z. Non significat littera legis. vel ignorantia cordis vel
timorem. Et nocte ideo venit qui magister in israel palam discere eru-
besceret. vel p metu iudeorum. hic quia prudenter agta signa notauit: pleni
mystera fidei requirit. & ideo meruit doceri de deitate christi & ipsius vita
quod nativitas. de passione. de resurrectione & ascensione. de secunda genera-
tione in ingressu regni celorum & de alijs pluribus rindit ihesus.

Amen amen dico tibi. Non interrogasti secundum nativitatem expo-
nit. ne credat nicodemus sola fidem. qua ppter visa signa crediderat in ihesu
sum sufficere ad salutem. absque spiritualis regenerationis virtute & absque sa-
cramentis. Etiam quia hominem purum intelligebat eum nicodemus ut iohannem
baptistam vel quilibet ex prophetis. ideo incepit eum instruire ihesus de secun-
da regeneratione quia intelligit eum filium dei & se posse filium dei fieri.

Ang. Secunda nativitas de qua docet ihesus spiritualis est. qui est ex deo & ec-
clesia ad uitam. sed ille solam carnalem sapit. qui est ex adam & eua ad mortem. sed
sicut carnale dicit iste non posse iterari sic & spiritualis a quoque facta non potest
iterari. Ex semine enim veri abrigit sunt natibus sine p liberata sine p ancilla.

In si quis. Necessarii est visibile sacramentum agn ad ablutionem visibilis corporis sic est necessaria doctrina invisibilis fidei ad sanctificationem agn invisibilis.

Ex aqua et spiritu. Ex aqua visibili sacramento et spiritu invisibili intellectu vel simboli perficiat. Vel ex aqua visibili et spiritu sancto.

Quod natum. Hanc spiritualiter nativitatem distinguere a carnali dicens quod natum est Christus.

Et carne. Id est

ex primo homine per car-

nem successionem carnal-

em est.

Romane carnis-

non solum carnem sed to-

tum carnale hominem

significat. sic ecclera to-

tus homo spiritualis. aia-

re. per spiritum dicit.

Et quod natum est

ex spiritu. spiritus est.

Verbo et sacramento

spiritus invisibiliter ad

est. quo natus ex adam

ad mortem nascitur. filius

dei ad vitam. qui non tam

tum spiritualis dicitur. sed

spiritus. quod sicut substi-

tia spiritus est invisibilis

ita invisibiliter per visibi-

le sacramentum efficitur

dei filius.

Spiritus est. Non

autem mireris si sic natum

dico spiritum. quod si spiritus

ubi vult spirat et nescis

qui venit aut quo va-

dat. sic est omnis qui na-

tus est ex spiritu.

Spiritus vbi.

Quia in potestate ha-

bet cuius cor illustreret.

Clave eius audis in scri-

pturis. vel dum loqui

tur aliquis plenus spiri-

tus factus que et si audis

nescis unde venit. i. q-

modo cor illius intra-

vit vel quomodo redierit

quia natura eius est in-

sibilis. sic est omnis qui

natus est ex spiritu sancto.

quod ipse invisibiliter age-

te spiritu. sicut est quod

non erat ita ut inside-

lis nesciat unde veni-

at et quo vadat. i. qua-

gratia venit in adop-

tionem filii et vadit in regnum dei. quod quia incognita sunt carnali: iterum spiritus

quomodo possunt h. f. non habens spiritualem intellectum in littera legis impossibile

putat quod de nativitate per spiritum. vnde redarguit a domino. Tu es magister Christus.

Et vocem eius Christus. Vos spiritus est vox Christi. quia audiuit nicode-

mus sed quod non possunt

h. f. non habent spiritualem intellectum in littera legis impossibile

putat quod de nativitate per spiritum. vnde redarguit a domino. Tu es magister Christus.

Et vocem eius Christus. Vos spiritus est vox Christi. quia audiuit nicode-

mus sed quod non possunt

h. f. non habent spiritualem intellectum in littera legis impossibile

putat quod de nativitate per spiritum. vnde redarguit a domino. Tu es magister Christus.

Quod scimus Iohannes. Id est. quod ipse scientia locutio et sermo patris. et quod vi-

cimus testimoniis et verum testimonium et veritas patris. Quod plus

raliter: mysterium trinitatis innuit.

Si terrena dixi. Aug. Et quod non accipitis terrena. quomodo potestis ca-

pere celestia. i. celeste spiritus nativitatē. cū non solum non creditis. sed nec iste

ligatis terrena. quod te templo corporis mei quod de terra acceperit dixi a vobis solut-

do: a me suscitando.

Et nemo ascendet. Postquam increpauit et ad humilitatem inuitauit. quod iste diligenter his quod audiret attendit. instruit adhuc te celestib[us] et terrenis. Celestia est eius ascensio ad vitam terrena eius exaltatio in cruce ad mortem: quasi intellige celestia quod non carnales et idem intellige de ascensione. Renatus enim spiritualiter ascendent in celum. sed non nisi sint membra coheretia illi qui in una persona est homo et dei filius. ut sciat iste nullus ex se sed per christum posse

ascendere. Et ideo non

dicit homines alcedere

re sed filium hominis

totum cum corpore. qui se

secundum deitatem descen-

dit de celo. et in celo

non secundum quem est homo

Et quia hec ascensio

non potest esse nisi redi-

ptis per passionem ideo

subdit.]

Nisi qui descendit. Hoc primit ad se-

condum nativitatem in

spiritu quod nemo in chri-

sto ad patrem ascendit ni-

si qui ex spiritu nascitur.

Nemo salvatur per mor-

tem christi. nisi qui ex

spiritu nascitur. Nemo

nascitur ex spiritu nisi in

morte christi. Et cum

dicit filius hominis. dat

nobis certitudinem ascen-

densi cum filio hominum sumus.

Et sicut moyses exaltavit fer-

pentem in deserto: ita exaltari oportet

filium hominis. ut omnis qui

vera fide intueatur in ipsum

credit in ipsum non peccat. sed habe-

at filium hominis. quod id est filius dei. ex dilectione dei ad hoc missus. sic enim dicitur.

at vitam eternam. Sic enim dilexit

deum mundum. ut filium suum unigenitum

secundum ut omnes aspiciant in eius morte non

peccat sed beatitudo vita eterna

reditur. ut omnis qui credit in ip-

sum non peccat sed habeat vitam eternam.

Si vero fatus per filium dei. non enim alia causa

venit nisi ut saluerit. non ut iudicetur. i. damnatur

nam. Non enim misit deus filium

in humanam naturam

sum in mundum ut iudicetur mundum

vii salvator mundi.

sed ut saluet mundus per ipsum.

Si quia per fidem dimicunt peccata pro quibus

damnaretur.

Qui credit in eum non iudicatur.

Si dicatur iudicabitur

Qui autem non credit iam iudicatus

Magistrum legis ad significacionem legis inuitat. et quod dixerat de filio hominis. ne hoc solum putet nicodeamus. subdit eundem etiam esse filium dei. Sic enim tenet.

Sic enim est. Aperte causam humanae salutis. dictionem dei patris. ex

quo ois restauratio est per filium suum in spiritu sancto.

Mundum. Colmos grecos quod latine mundus interpretatur. ornatus di-

citur. Per mundum igitur humana natura significatur. non quod secundum corpus ex

quattuor elementis constet. sed quod secundum animam a deo est ornata et ad ymaginem

dei est facta. quia ad hoc diligit deus ut ea eterna faciat.

Tutum filium secundum idem dicit de filio dei quod super te filio hominis. ut

per quem in deitatem pertinet sumus. et secundum in bone restituemur.

Tutus iudicetur. Non enim apparet iudicium. sed iam factum est iudicium. Non

cognoscere et non credere in filium dei. sicut nihil aliud est beatitudo et vita:

nisi credere et cognoscere filium dei. vnde dicitur. hec est vita eterna. ut cognoscant

tua. et tu. et quae misisti ibesum christum.

Sed ut saluetur. Ex eo salvatur homo. non iudicatur. sed si iudicatur et

lebabitur. quod non creditur.

Hoc autem iudicium. Cur qui non credit iudicat? Quia si uenit quis et citat homines et ammonet cognoscere sua mala. in quibus omnes sunt. sed alii oderunt amonentem lucem et fugiunt ne arguant eorum mala quod diligunt. Alii ammuni p. lucem accusant sua mala. quod facere veritate sic illuminantur.

Erant enim eorum. Qui est in tenebris et diligit lucem non est malus. sed ille dicit malum et opera eius mala quod postquam uenit. odit lucem et diligit mala. Et hoc est quod dicit. Erat enim opera eorum mala. Opera. i. ipietas et incredulitas et odium gloriosum et nolle ea aspicere. sed uelle in tenebris postquam remanere.

Qui autem facit. Ostensio qua iusticia damnet qui non credit ostendit quod iusticia saluetur quod credit.

Qui autem facit ueritatem. Id est. cui displicet mala sua et accusat. non sibi ignorat. non sibi pergit. sed venit ad lucem. Et incipit agere cum do quod mala accusat; quia initium boni est accusatio mali. sed opera eius. hec scilicet quod se accusat sicut deus accusat. manifestat quia in deo sunt facta. nisi enim de luxib[us] uiceret. sibi non disperceret.

Post hec. Non

continuo post disputatum est. cu[m] nicode[m]o q[uod] f[ac]ta est in iherosolimis. sed pacto spacio tenuis de galilea in iudeam rediit.

In iudeam. Moraliter ubi est professio peccatorum vel dominarum laicorum. illuc uenit ihesus et discipuli eius. cu[m] eis et baptizabat. Erat autem et

hoc occurens et paratus baptismu[m] christi. iohannes baptizans in enno iuxta salim. quia aquae multe erant illuc. et iudei mystice nondum erant summaratio littere legis. sed dum pedens in cruce dicit. co[m] ego.

veniebat et baptizabantur. Non enim missus fuerat in carcere iohannes. defendantibus baptismu[m] magistri et putantur iohannes maior est christi.

Facta est autem questio ex disci-

poli iohannis cu[m] iudeis de purificatione. et venerunt ad iohannem quasi instigare in iniuria contra ihesum. quasi quod baptizaretur.

Ita erat et dixerunt ei. Rabbi. quod erat trans-

itus ad fidem. post peccata eorum redarguit. deinde remissionem in baptismo christi promittit et sic in dilectione et cognitionem veritatis attrahuntur.

Erat autem. Christo iam baptizante adhuc baptizat iohannes. quod adhuc permanet. umbra. Nec tebet cursor cessare donec manifestetur veritas. Mysterium nondum erat summaratio littere legis.

In enno. Ennos grecos aqua latine. unde quasi nomine interpretationem apie[n]t subdit quod aquae multe erant. sed nichil regnauit.

Ixuta salim. Salim opidum est ultra iordanem situm. ubi olim melchizedek p[ro]phetierunt. incipientes ab his quod facta sunt post iohannem missum in carcerem. quando cessante baptismu[m] cursoris apte incepit baptismu[m] christi.

Facta est autem. Dum iohannes predicit et scola eius durat. christus late-

ter predicit et operatur. sed palam baptizat ut oratio propter baptismu[m] iohannis et te

baptismo christi. et illa soluat testimonij iohannis.

Et venerunt ad. Volentes accusare christum quem paulo ante viderat a iohanne baptizatum.

Respondit iohannes. Quia ultra suetudinem humanae nature sum natus ex parentibus. puer et aetatis. putatis me esse ultra homines. Sed licet quia purus sum homo. ille deus. a quo habeo quicquid habeo. Ex me infinitas. ex illo gratiae plimitas. Putatis ut aliquid dicam propter meum testimonium ego non baptizo in remissionem peccatorum. sed ille

Non potest homo.

Quasi ego purus homo. non habeo nisi quod datum est a deo. i. baptizare in penitentiâ non in remissionem. quia non ego christus. sed ille ut scitis me testatum fuisse vobis. ideo ad illum currite.

Non sum christus. Non sum uetus a patre plenitudo spiritus. sed te plenitudo illius accepi. ut illum percurrerem.

Hoc ergo gaudentur. In hoc gaudium meum est plenus et factus sum amicus sponsi. et quanto studio et audio.

Illum oportet crescere. Hoc deo ad vocem sponsi. Ille sponsus crescat. i. inueniet esse christus qui pertinet. pp[ro]pheta. Ego minuar. quod eius pp[ro]pheta inueniar. qui christus pertinet.

Si. Hoc ergo gaudium meum impli-

etur. et ne memini quod plures baptizat quod ego quia.

Illum oportet crescere meum. quod christus de parte est in mundum autem minuit. Qui deforsum uenit. hoc merito crescit. et h[ab]et angelos iohannes namus super omnes est. Qui est de terra.

Terrenus est ex se. et ecclesia terrena sapit et dicit. de terra est et de terra loquitur. si vero diuina ex illuminante est. hoc est quod ante deforsum est christus.

Qui de celo uenit super omnes est. Sapientia patris ha[bit]at deitate sua et quod vidit et audiuit hoc testatur et de populo sinistre.

Testimonium eius nemo accipit. de populo dextere.

Qui autem accepit ei testimonium

figura legis est. christus veritas. lex minuit. apparete veritate.

Qui deforsum est. Id est. de altitudine humanae nature ante peccatum primi parentis. quod te illa altitudine assumpsit verbum tei humanam naturam. et non assumpsit culpam cuius assumpsit peccatum. Qui enim de celo. i. de patre uenit duabus modis super omnia est. Primo super omnem humanitatem qui de ipsa parentum peccare uenit. Secundo iuxta altitudinem parentis cui est equalis.

De terra. Id est. qui de terrenis parentibus natus a quibus peccatum est peccatum. et nihil est nisi terra.

Et quod vidit. Cum ipse filius dei sit verbum patris. non aliud verbum patris audit vel ho[rum] testatur. sed se verbum quod pater locutus est. i. edidit et genuit ex se. scilicet et idicat ho[rum] esse ex patre. Hoc euangelista dicit ut potuit. quod plene dicitur vel intelligi nequit.

Signauit. Hoc est signum posuit in corde suo. quod sp[iritu]ale aliquod. s. h[ab]et et

verū dēū q̄ missus ē ad salutē hominū.

Verba dei loquitur. Quem enī misit deus pater verba dei loquit. qd ē. quē misit deus: deo est. ideo verba dei loquit. Ergo verba filii de se testimonium probantib⁹ q̄ de usque verba dei sunt.

Verba dei loquitur. In hoc se distinguit a christo. sed q̄ missus et verba dei loquit. aptius addit. Non enī ad mensurā.

Non enim ad

men. Domini dat

ad mensuram filio nō

dat ad mensurā. sed si

cum totū ex se ipso toto

genitū filii suum ita ī

carnato filio suo totū

spiritum suum dedit.

non p̄ticularat. non p̄

subdivisiones sed ge-

neraliter et universaliter.

et nō ob aliud dat;

nisi q̄ p̄ diligit filii.

Qui credit. Ac si

diceret. qui credit in si-

līus habet ipsum filii.

et p̄ hoc habet vitam.

Sed ira dei.

Ira cum qua natus ē

p̄manet. et ideo nō ait

venit sed manet. q̄ p̄

filium missum. q̄ est vi-

ta nō tollit effectus il-

lius ire. s. mors corru-

ptio z. q̄ omnia ma-

nent.

C. III.

Verbo dicit. Sciebat ihesus scientiam eoz et inuidiam. q̄ non ideo

diciderat te ut eū

segnent. sed p̄sequere-

tur. et ideo fugit. docēs

suos cedere malis. nō

timēs. vel evadere eos

impotens.

Et baptizat.

Qd vere dicit. Ipse

enī semp mundat in

spiritu invisibiliter et do-

no. sed cuius baptism⁹

fit etiā in corpe. qui ē

in duob⁹ scz in aqua et

verbo vite vnde paul⁹

Mundans eam laua-

cro aqua et verbo vite.

Sed discipuli

eius. In quoz baptismo vabat spiritus sicut nō ita manifeste. vt post ascē-

sionem datus ē ineffabilis et inexcogitabilis modo.

Reliquit iudeā.

Id ē. pharizeos incredulos qui cogitabāt enī perse-

qui ppter baptism⁹ ipsius qd crescebat. et quia p̄ doctrinam eius legem ea-

cuari intelligebant.

Et abut. Postq̄ pānos de iudeico populo suscepit. reliquit iudeulos

legis litterā sequētes. q̄ nemine ad pfectum ducit: et abiit in galileā. i. in spi-

ritualē ipsius litterē intelligentiam.

In galileam. In galilea transformatio dñi credid facta p̄ quā signi-

ficatur trānsmutatio humanae nature in p̄stīnā gloriā. In galilea dedit di-

scipulis in monte doctrinā. p̄ quā ad vitē transiūti sunt credētes.

Oporebat. Inter iudeā et galileā samaria ē. i. inter legē litterē que p̄

iudeā. et diuinā leges circa tēmū reuolutas. quārū figura ē galilea. ē lēc-

naturalis in medio p̄stituta. q̄ ergo ex lege sūp̄lit fundamēta ecclesie. opo-

tebat eum ad gentes trāsire. p̄stitutas sub lege nature. vt cum vtrisq; in ga-

lileam eternē beatitudinis rediret.

Clenit ergo. Ut agnoscet et p̄uerterent ad enī samaritani. vendican-

tes sibi hereditatē patriarche israh.

Que dicit sīchar. Sīchar. i. p̄clusio vel ramus. i. gētīlis popul⁹ con-

clusus sub peccato. q̄ est ramus de oleastro excisus et olivē insertus.

Erat autē z. Quia naturalis ratio nō aliunde surgit. nisi a causa omniū bonorū. Ideo pulcrē dicit ibi fons esse iacob. i. ratio infinita patris al-

titudine pcedens.

Ihesus ergo Al. Iter ihesu carnis ē assumptio in qua ē fatigatio

et infirmitas. reuenās hominē quē creauit potētia. sessio ē humilitas. Sexta

hora. sexta etas qua venit putens profunditatis huīus seculi. Samarita-

na: ecclēsia venit non iam iusta. sed iustificāda. Aqua putei: volū-

tas huīus seculi q̄ qua si de p̄fundo extrahit

submissis et inclinatis

ad eam hoīibus. p̄mis

la cupiditate q̄si ydriq

redit iacob ioseph filio suo. Erat

naturalis intellect⁹

autē ibi fons iacob. Ihesus ergo

suscepit enī oīa que sunt nostre iſfirmatias sine

peccato fieri christi icnatiō

fatigatus ex itinere sedebat sic su-

per quā feruē fides samaritanorū

pra fontē. hora autē erat quasi sex-

ta. venit autē mulier samaritana

baurire aquā. Dicit ei ihesus. Da

mibi bibere. discipuli enī eius abi-

erant in ciuitatē vt cibos emerent

Dicit ei mulier illa samaritana.

Ex habitu eū cognovit

Quomodo tu cū iudeus sis. bibe

rea a me poscis q̄ sum mulier sama-

maritanis. Hoc dixit. q̄ de loco orationis discrepabat

ritana. Non enī coutunī iudei sa-

maritanis. Respondit ihesus et di-

xit ei. Si scires donum dei. et quis

dat: spūs. i. petit a te fidē

est qui dicit tibi. da mibi bibere.

Subaudiens q̄d viuā. i. spūm p̄ quez

darec etiam fides. Merito fidei

tu forsitan petisses ab eo. et dedis-

set tibi aquā viuā. Dicit ei mulier

Domine neq; in quo baurias ba-

bes et putens altus est. vnde ergo

aditor et redemptor innestiget. Apostoli missi in ciuitatem. i. in mundū eme-

re spūales escas. i. fidē et cognitionē q̄b⁹ magistri satiant ecclēsī

Da mibi bi. Licet ihesus post fatigationē sitre posset. Tamē hunc potū

nō exigit b̄ ut cor ecclē gētīū p̄ laboris ei⁹ cognitōe por⁹ ei efficiat. desiderat

Discipuli enī. In ciuitatē discipuli abierūt. s. ad indeos q̄ legis valle

muniti et p̄petig telis sūt armati. vt cibos emerēt. ipsoz. s. corda p̄dicatione

fidei deo p̄parantes.

Dicit ei mulier. Nescies quē potū petit ab ea. putās q̄ de aqua. op-

ponit se esse de alienigenis vasculis quoz etiā p̄uersatione non vtunt iudei

sed ihesus qui fidē petebat. ei spūm dare cupiebat. et cā ammonet vt petat.

spiritus ē autē et donum dei et viuā aqua.

Non enī coutunī. Samaritanos iudei execrāt et supplātatores ro-

cāt. q̄ eos hereditate pris sui iacob p̄manerūt. abstinentia a cibis et violis eoz

Respondebit ihesus. Pedetētū et simplicib⁹ verbis instruit. vt tan-

dem tonum tei. i. spūm collit accipe.

Dicit ei mulier. Aqua viuā dī nō alia nisi q̄ vbi orit. excipit. de qua

mulier carnaliter sapient⁹ dixit. Cum bauritoū nō habeas et putens altus

sit quomō habes aquā viuā. Sed ne forte aliū fontē p̄mittere videre: sub-

dit. Nunquid tu melior es. i. potes melior esse iacob qui cū suis viis ē isto?

Iohannes

Contra quod ergo apostolus ostendit se non carnaliter sed spiritualiter loquitur dices non sicut eum qui suam aquam bibet.

Nunquid tu alienigena iacob patrem suum vocat quod ipsa sub lege moysi vixerat et pedium quod iacob filio suo tederat possidebat.

Et ipse ex eo. De puto bibunt homines et pecora similiter te ratione que quasi deputata et obscurata magno labore fudit et exercet. Bibunt autem quidam vi homines qui ea ratione ad bonum vivunt ut sancti. quidam vi pecora qui vivunt ea ad malum philosophi.

Qui autem bibet. **N**icenq; meo precepto dictioni cor accedit et dauerit et gratia donum cognoverit. fides quae per dilectionem opatur in eo nascitur et sic tandem in vitam transibit eternam.

Aque salientis aqua corporalis teor, sum fuit aqua spiritualis sursum salit et secum eos qui eam bibunt in eternam gloriam subnebit. **D**icit adeo mulier. Electata promissione domini; volens non sicut erit et exoneraret bis laboribus: adhuc carnaliter putat promitti sibi. sicut beliebat datus est. et diebus non esurire neque sicut. sed volens ihesus ut illa iam intelligat dicit. Vade voca vestrum et veni huc. ut eo duce ad contemplationem spiritualis intelligenter ascendas.

Vade voca vestrum. Tu sensualis voca rationalem intellectum. quo ut viro regaris. tu quem modo carnaliter sapiens hunc. ego lux et caput viri illuminabo: quasi hec quod dico non carnaliter ut tu animalis facias. sed spiritualiter sum intelligenda et ductus rationis accipienda. et ideo tu para intellectum mihi et veni intelligendo hec spiritualia quod dico.

Respondit mulier. Reuera hec mulier tu non habebas virum sed uterque quodam non legitimo. de quo respondet adhuc carnaliter sapiens. qui nondum vocauerat virum. intellectum.

Dicit ei ihesus. Bene. Paulatum ea attollens adhuc mysteria loquitur ut paulatum produceret eam ad cognoscendum quis cum ea loqueretur. Et non opus bonum. non prudentem mulieris laudat responsionem. sed veritatis laudat confessionem.

Quinque enim viros. Quinque vires sunt quinque leges humanae naturae. Prima in paradiiso ante peccatum in probatione ligni. Secunda post purificationem et expulsionem te paradiiso. te multiplicationem humanae propagationis. Tertia noe ante diluvium de fabricanda archa. Quarta post diluvium et divisionem gentium. Quinta abraham de circuncisione et immolatione filii eius. vel legibus quasi. vel viris: humana anima ab initio mundi vel ad moysem subiecta fuit. Post data est lex litterarum. que nullam salutem promulgit. unde dominus dicit. Quiem nunc habes. non est tu. Dimitte litteram vade ad spiritum litterarum. ad novum testamentum. a quo spirituali plenam recipias.

Augustinus. Quinque vires. id est sensus corporis te rexerunt. nunc in tempore discrētions non te regit vir. id est intellectus sapientiae sed adulteri. id est error corrumptus.

C. III.

dum carnaliter quod dico accipis et ideo voca virum. ut sicut dico spiritualiter intelligas. Ideo. v. sensus in minori etate dicuntur viri quod sunt legitimi. Post lapsum enim hois ex decreto dei naturaliter regit illa etas non ad eternam sed ad ista temporalia appetenda si mulcent. vitanda si offendunt.

Quia propheta es tu. Mulier exauditis proficiens iam cepat aliquatenus habere intellectum. unde et prophetam vocat. sed non plenum quod non credit venisse christum.

Patres nostri

Propheta es tu et ideo indica te hac presentem que me mouet. Judge se preterebant samaritanis per templo quod edificauit salomon in quo adorabant. Ecce contra samaritanos aduersus indeos pro morte in quo et non in templo patres adorauerunt qui deo placuerunt. Et sic patriarche in mortibus indei in templo adorauerunt figurantes modum beatitudinis.

Mulier. In hoc loco dominus iactantiam samaritanorum reprimit. quod putabat se non minoris religionis suis. sed quod indeos loquitur ergo in persona prophetarum et omnium qui in christum credunt. unde ait. Nos adoratis quod nescitis. nos adoramus quod scimus. quia salus ex ideo post resurrectionem mea dabitur deus est. Sed venit hora et nunc sed quod mihi firma fide adhaeret est. quod vero adoratores adorant patrem in spiritu et veritate. Nam et pater tales querit qui adorant eum. Spiritus est deus. et eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare. Dicit ei mulier scio quia messias veniet qui dicitur christus. **C**uz ergo venerit ille que ad cultum suum et patris genitentem nobis annunciat omnia. Dicit ei ihesus. Ego sum qui loquor tecum et continuo venerunt discipuli eius.

Quando nego in monte.

Ecce pariter mons uester et templum indeorum reprobabit. sed in hoc estis impares quod vos samaritanoi adoratis quod nescitis. sed nos indeos omnes electi adoramus quod scimus. quod nobis cognitio dei testamens propter promissa. te nobis christus. et hoc est quod salus ex indeis est. sed quod quis ita simus differentes. tamen non preter locum indeorum loco samaritanorum. et hoc est sed vere hora et nunc.

Quando vero adorabis. priusquam venire in carne nemo potuit adorare patrem in spiritu et veritate praeter patriarchas et prophetas. quibus mea incarnationis revelata fuit. sed quod mea presentia in carne fieri adoratores.

In spiritu et veritate. Non in templo non in monte. sed interior in intimo templo cordis et in veritate cognitionis patrem est adorandum.

Spiritus est deus. Cum deus sit spiritus et non corpus. non erit corporeus locum monte vel templum in quo erit. Sed spiritus purus est eius templum in quo erit non de visibilis quod transire. sed de eternis quod veritas sunt.

Scio quod. Namque verba docentur amplius. pueri scit a quod profecte tebeat in templo. Ille annus. Qualiter spredo templo vel monte in spiritu et veritate adorem ostenderet. et abiectis umbris veritate illustremur.

Ego sum qui loqui. Quem veturum expectas venisse cognosce. et adducto

tecum viro q̄ te regat: q̄ fidei sunt necessaria discere labora. Et quia sciebat iam quis eam posset docere: cū eum iam docentē non agnoscet digna erat cui ipse se manifestaret. vnde dicit. ego sum messias: qua manifestatione accepta nō habet quid ultra grat. vnde sequit. Reliquit ergo ydriā zc. Sed guangelista interserit de discipulis.

Et mirabantur. Non mirantur q̄ cum muliere loquitur cum quibus loqui pluererat: sed quia cum alienigena, ignorantes mysteriū ecclesie de gentib⁹ future. Et non malum suspicunt: sed clementiam mirantur: quia genitilem erroneam docet sicut q̄ venit querere qd̄ penitentia.

Reliquit ergo. Audito ego sum: iam habes in intellectu mulier christum caput ritū: reliquit ydriā. i. cu pīditatē et cūcurrit quā gelizare. Hic discant euangelizaturi prius deponere curā: et onus huius seculi.

Venite et vide te. Pedetentim idū cit ad veritatem illos rudes: nec statim affirmat christum ne irascunt et indignarentur.

Nunquid attulit. Non aut̄ sunt interrogare dominum timentes ne ab eo representant: si incante interrogauerint.

Meus ē cibus. Non intellexerat esca sicut mulier supra nō intellecta aquā: vñ magister eos instruit non per circuitū ut illam: sed iam aperte dicens. Deus ē cibus v. f. v. e. q. m. m.

Coluntate patris. Voluntas pris ē vt credat in eum. i. ī filium quem ipse misit opus patri ē nostra salus christi ergo cibus nostra fides et nra sal. Facit ergo voluntatē docendo credere in se. facit opus maturādo mysteriū redēptionis.

Nonne vos dicitis. Cum grāt fidē et salutem populoꝝ feruet in opus et oparios mittere disponit.

Leuate oculos. Intellectu mentis considerate q̄ trāfacta biome. i. infidelitate: ad est calor fidei et parata sunt corda: vt opa iusticie ex eis colligatis: quasi diceret: innate ad impletum voluntatē patris et tene potestis: quia pata ē messis. i. videte gentes facile credentes.

Et qui metit. Putatis quattuor menses esse usq; ad messem: sed ego aliam messem ostēdo vobis albam et paratā: vnde et eos quos mittit exhibatur: et hoc ē: et qui metit merac.

Cit et qui se. Utroq; opus erat seminatore et messore: quia in hoc apparet, pbabile verbum: q̄ alius seminat: alius metit: nisi enim parati essent ꝑ

et mirabantur quia cū muliere loquebatur. Nemo tamen dixit quid q̄ ris: aut quid loqueris cum ea. Reliquit ergo mulier ydriam suam et abiit in ciuitatē: et dixit illis hominibus. Venite et videte hominem qui dixit mihi omnia q̄cunq; feci. Tenerit a ciuitate cū exiit a mundanis. Nunquid ipse est christus. Existe nota facilitate gentiū ad fidē et duriciā indeoꝝ signoriantur de ciuitate et veniebant ad eum. Interea rogabant eum discipuli dicentes. Rabbi manduca. ille autē dixit eis. Ego cibum habeo manducare quē vos nescitis. Dicebant ergo discipuli adiuicē. Nunquid aliquis attulit ei mādū care. Dicit eis ihesus. Deus ē cibus ut faciat voluntatem eius qui misit me vt p̄ficiam opus eius. nō ne vos dicitis: q̄ adhuc quattuor menses sunt et messis venit. Ecce dico vobis: levate oculos vestros et corda hominū et quasi sicurā vicina ē messis terre: ita et messis hominū et videte regiones quia albe sunt iam ad messem: et qui metit mercedem accipit: et p̄gregat fructum in vitam eternam: vt et qui seminat si posse labores tamē eandē mercede haberentur mul gaudeat et qui metit: in hoc ei verbum est verum: quia alius est prophete qui p̄parauerūt: unde et ista mulier ē p̄parata dixit. Icō qz messias venit qui seminat: ali⁹ ē qui metit. Ego

p̄p̄letas nō audirent ap̄los.¹

Ego misi. Vos facio messores ibi: vbi alii seminaverunt: i. in indeoꝝ rbi prima seges collecta ē: vnde aliqui exentes in toto mundo seminaverūt vnde alia messis quasi de granis surgit colligēda in fine seculi messoribus angelis.

Laborauerūt. Multi enim labores fuerūt patriarchis et p̄p̄letis: in quib⁹ omnib⁹ erat p̄p̄lesia christi: et multa passi sunt q̄li in frigore seminatōis

Cum venissent prius audierunt famam: post p̄sp̄erunt p̄sentem: nec satis ē eis sed apud se manere faciunt ut ipsius verbis instruerent q̄ preferunt verbis mulieris. In q̄bus omnib⁹ ecōtrario arguit duricia iudiciorum: qui nec miraculis credunt.

Et mansit ibi. Moꝝ. Sic quotidianus apud illos qui foris sunt nuncias christi p̄ mulierem. i. ecōlesiam et credit p̄ istā famā. Inde apud eos manet p̄ duos dies: si ne mentione noctis vt lux eoz duob⁹ p̄cep̄tis cantatis instruit.

Et mulieri dicebat. Post dūos quib⁹ morat̄ ē in samaria in patriā suā vbi nutritus fuerat aut̄ dies exiit inde et abiit ī galileā et affirmavit.

Ipse enim ihesus testimonium phibuit: quia propheta in sua patria honorem nō habet. Cum ergo venisset in galileā: excepterūt eum gātūs propter miracula aliquon nō curarent: et recipere. Illici: cum omnia vidissent q̄ fecerat hierosolimis ī die festo. Etenim ipsi securiositate miraculorū nō voluntate audiendi p̄dicationē et q̄ p̄ priora nō crediderūt: mō credat. Significat q̄ a gentibus facile p̄uersis: in fine seculi: reuertet ad indeos qui sunt sua patria q̄ pauci in eis honore nō habuerat.

Duia. p̄pheta. All. Patria christi ē populis indeoꝝ vbi si ne honore ē: quia pauci de his credunt: qd̄ te galileis ciubis christi dicunt. Ecclesia gentiū facile credens: similis est samaritanis. Et hī multi solo verbo p̄dicationis: illi p̄ miracula et pati. Ecce cur venit ideo reuertit: quia testatus ē p̄ p̄p̄leta nō habet honorē in patria: alioquin videt non debuisse ad hos reuerti: vbi honorē non habet: sed manere apud illos vbi bene receptus ē.

Et erat quidā regulus. Iste regulus p̄ figurare aliquē gentis iudice doctorē: qui tandem post plenā ecclesie gentiū p̄uerisionē: ad qā dominiū a indeoꝝ expulsius p̄ discipulos trāsmigravit: pro filio. i. in daico populo quem nō nisi in fine seculi fidem accepturum agnoscit: orat: vt te longa

C. Johannes

psidie infirmitate sanet.

Et rogabat eum. Jam credes quod posset sanare filium eius. sed quia inde teitate quod ubiqus non credit filio adesse. roget ut descendere et prospere sanaret. unde infidelitatis arguitur. Nisi signa et prodigia vobis non credebas. Ecce trario certior lundat. quod dicit. dic verbo et sicut p.m. vnde. Non inveni tantum fidem in israel vel forsitan cupiebat temptare Christum esset Christus. unde arguitur. nisi signa et prodigia. Postea autem propter salutem filii creditus ipse et dominus eius tota.

Nisi signa. In hoc redarguit te incredulitate quod non ubiqus credebat eum esse. et per huius duricu significatur duricia indecorum qui nec vides miraculis credunt. Vnde eccliam plasmariam significat fides gentium quod solo verbo creditur. Hoc autem quantum ad allegoriam a primo Christi aduenit usque post regnum antichristi in predictis iudeis durabit.

Et prodigia. Prodigii quasi porro dicti. quasi quod aliquid significat. Vel prodigiis quasi per a dito quod significat aliud remorum et futurorum.

Descende. Quasi si aliter non posset sanare nisi Prospers esset. unde dominus indicans seno deesse ubi unitate solo iussa sanat. vnde vade f.t. v.

Vade filius tuus. Ad filium reguli non valet. ne iniurias honorare videat. ad servum certioris ire permittit. qui naturam hominis non despiciat. in quo superbiam destruit. que in hominibus non pensat naturam. sed que extra patientem.

Credidit ipse. Non alij cives in quo paucitas fidei indecorum signatur quamvis signaverint. vnde interfecit hoc iterum. s.s. f. sicut supra. Multitudo gentium solo verbo conuerteruntur in Samaritanis signabatur.

Doc iterum secundum. De omnibus miraculis que fecit Ihesus in anno anno morte Iohannis. non facit Iohannes mentionem nisi te istis et de disputacione Christi in iudeis quod supra ponit. Ceteri enim evangelistae que hic retinet dixerunt plane. Est autem Hierosolimis. Probationem grecionis dicit latine. Probatice ergo pecunialis. quod ibi abluebant cadavera hostiarum. Significat autem aqua illa populus indecorum qui modo stat quietus. modo ventis temptationum turbat. qui dicunt domino. Nos populus tuus sumus et oves paschae tue. quod

C. V.

quinq; porticibus. i. lege quod in quinq; libris est innuit. Ibi multi infirmi. quod non sanantur sed prodit infirmos. ut aliquando querat medicum. Ceteri ibi sunt qui non habent lumen fidei. Claudi qui quod vident non possunt operari. Aridi qui quidquid agunt sunt sine pinguedine caritatis. Expectabantaque motu.

in quo sanctas fiebat angelus. quod lege pium et gratiam redemptoris considerabant. Angelus filius dei latens in carne inter uiduos. quod motu sunt doctrinam eius ad presequendum. cuius morte sanatus erit. unitas quod humilitatem descendit ad fidem passionis. sed qui postea. i. quod ab unitate discrepat. non sanatur.

Angelus autem domini. Ecce duo miracula. unum inuisibiliter angelus in piscina. alterum visibiliter a deo. In utroque unus sanatus et unitas omnes detur. Alioquin nec in potestate a deo magni et in benignitate parvus fuit. unum de tot sanari. quod eo quod omnes uno poterat erigere verbo. Sed in his corporalibus plus intedit eternam salvem animarum.

Trigitum et octo id est duobus minus quod draginta. qui numerus est. stat ex quater decem et significat perfectionem operum. in decem hec ipsius legis et quatuor etiam gelij. a quo duo minoribus habet quod caritate dei et proximi caret.

Clis sanus fieri. Non nescit quod velit sed accedit ad amorem sanitatis. te qua iaz desperabat. vnde precepit quod non haberet quod cum mitteret in aqua.

Tolle grabatum. Dilige proximum firmamente tolerando. quod te inservi. non patienter tulit et non solu letare. te tua eret. et hoc est etiam te proximorum sollicitus esto salute. Ecce angelus magni similitudines in carne turbata. quod indecorum sanum fecit unum.

Et ambula. diligendo teum festina usque ad visionem eius. nec fratrem propter amorem eius

ad quem pergit deserens. nec propter fratrem ab illo procedo cessans.

Dicebat ergo. Iudei observatores sive nescientes gratiam quod lex impletur. quod ab omni servili opere. i. a peccato cessare intet. vnde hic dicit. tol. gra. t. et am.

Non licet. Non calumniant te salutem quod in sabbato curat a malitia sive reportatione.

Respondit eis. Non cedit obiectibus sive sanatoris mandatis obediens auctoritatem sanctionis sive obiectum calumniantibus.

Nesciebat quis erat. In turba positus non agnouit Ihesum. sed post eum

templo in quo docemur: ut quisquis vult ad visionem dei peruenire: fugiat turbam suorum affectuum et nequam hominem. et adeat templum interne orationis voium: oparet ut puericula fugiamus et templum efficiamus.

In templo. Non in turba sed in templo: quod si gratia preditoris agnoscere volemus: oparet ut puericula fugiamus et templum efficiamus.

Noli peccare. Innuuit quod propter peccata languebat: sed ipse Ihesus illum sicut extenus ita intus sanavit: unde puerus non iterum peccando gravius iudicetur.

Quia hec faciebat in sabbato.

Quia solutor legis agens protra domini qui requierunt in sabbato.

sex diebus primo operatus: Contra quod ait Ihesus.

Non sex diebus tantum ut putatis operatus est deo: sed usque in modo operatur: quod qui sex diebus predidit noua: et quod bus requieuit die septimo: postea operatur usque in fine gubernando sustentando: renonando: propagando: ut permaneant condita.

Et cum semper operatur deo: stat sacramenta esse quod deo requie sabbati legitur.

Ihesus autem respondit. Quia ceci in lege cur mibi inuidetis si dominum in sabbato sano: qui deo cum patre semper operatur.

Propterea ergo respondit Ihesus.

Si prius prope

sabbati nunc magis insidiari: quia patrem suum deum dicit cum eum tantummodo dominem putarent.

Ergo impo

nunt quod se facit equaliter: ergo quod est facere rati-

nam: sed ipse natus est equalis.

Respondit itaque Ihesus et di-

xit eis. Amen amen dico vobis. n

i. filius secundum hoc quod homo nihil potest nisi

quod pater dat et docet.

potest filius a se facere quicunque nisi

quod viderit patrem suum facientem.

Et sicut pater honoratur filius: sicut a parte ha-

bet et possit: quod a parte habet.

Quaecumque enim ille fecerit: hec et si

militer filius facit. Pater enim dili-

gitur in loco. Postea iuenerit cum

Ihesus in templo: et dixit illi. Ecce sa-

nus factus: iam non olicet peccare: ne

innotescit ibi non est piger in annunciendo

deterius tibi aliquid pertinet. Abiit

sicut nunciat salutem et sequan-

tur sed illi contra puerum

ille homo et nunciauit iudeis quia

Ihesus esset qui fecit cum sanum.

Propterea psequebanter iudei Ihe-

sus quia hec faciebat in sabbato.

Ihesus autem respondit eis. Pater

meus usque modo operatur: et ego o-

peror: propterea ergo magis prebeat

eum iudei interficere: quia non solu-

quantum ad opinionem eorum: non ut nos qui pa-

tre eum vocamus: sed equaliter facies: et deo

solutebat sabbatum: sed et patrem suum

dicebat deum: equaliter se faciens

deo. Respondit itaque Ihesus et di-

xit eis. Amen amen dico vobis. n

i. filius secundum hoc quod homo nihil potest nisi

quod pater dat et docet.

potest filius a se facere quicunque nisi

quod viderit patrem suum facientem.

Et sicut pater honoratur filius: sicut a parte ha-

bet et possit: quod a parte habet.

Quaecumque enim ille fecerit: hec et si

militer filius facit. Pater enim dili-

Omnia demonstrat ei. Demonstrare patrem filio: et cuncta operari pro filium: ut eque habeant in fide nostra pater et filius. Et ne aliquo modo minus sentiat de filio addit. Et maiora his deo hoc est quod eum maiora faciet. Quod?

Sicut enim pater et filius. Mavis suscitare mortuos quod languidum sanare, unde agebatur.

Maiora his. Suscitat pater animas pro filio ut anima vivat ex substantia patris et filii: et ei filio homini factio in tempore demonstrabit maiora. id resurre-

ctionis corporis: ut mirum minima cam fieri pro filium

Sicut enim pa-

ter suscitat. Incipit ostendere quod filius secundum corporis et curiositatis

ipse facit. et maiora his demonstra-

t quasi de equali patri: quem non creditur equaliter

bire ei opera ut vos mirimini. Si

quos vult

cum enim pater suscitat mortuos et

funeribus. Secundum sunt digni

vivificantur. sic et filius quos vult vi-

vificantur. et vere filius vivificantur: et erat indicat

Neque enim pater iudicat quem

sed iudicium omne dedit filio.

Non ut minor est sed sicut homo. pa-

vt omnes honorificet filium sicut ho-

norificat patrem. Qui non honorifi-

cet filium: non honorificat patrem quod

misit illum. Amen amen dico vobis

quia qui verbum meum audit et cre-

ditur ad salutem oim: ex patre cui credit et si

miter ex me: qui sum vita eius et hoc est quod

dicit: et qui audierint viuent

dic ei qui misit me: habet vitam eternam

et damnationis

transit a morte in vita. Amen ame-

nus et apostolus noli expectare nouissimum ipsum.

Dico vobis: quod venit hora et nunc

est quando mortui audient vo-

ceum filium dei: et qui audierint viuent

dic ei qui misit me: habet vitam in

alibi

huc causa reddit: quia filius bonus est.

Cum omnes homines honoraret deum quod premendat creatorem omnipotentem eternum.

Honoraret patrem quod credit et habere filium equaliter sibi. Honoraret filium quod credit et habere filium equaliter patrem.

Qui non honorificat. Aug. Si enim minor credere filium: pater inho-

noraret: quod vel iniurie nollet enim genuisse equaliter: vel infirmus non posset et sic

non esse deus pueretur: quod impotens.

Quia qui verbum. Quia equalis sum prior et uno honore cum eo hono-

randus: ergo quod audit verbum meum: et quod credit me filium et credit etiam patrem: habet

vitam eternam: quod hec est vita eterna: et post dicit: ut cognoscatur et quem mi-

erit: etiam Christus in eo: et ei substitutus: et in for-

ma serui: et possit etiam ab ipso videtur: in quantum in-

uente indicatur: in iste in-

dicabit. Unde alibi

audit et credit ei. Cur ait. Audit verbum meum et credit: non mihi sed ei quod

memisit: quod verbum eius est in me: immo ego sum verbum eius. Qui ergo ei crea-

dit: credit verbum eius: et michi.

Ged transiit. Hic a morte infidelitatis ad vitam fidei et iustitiae: post et

corruptionis ad gloriam. De prima autem resurrectio aptius subdit. Amem amen.

dico vobis. Dicitur quod filius suscitatur et vivificantur a patre a patre agit.

Clocem filii. Hoc solus iustus pernit: quod sic audiunt de incarnatione eius

et credat quod filius dei est.

Sicut enim pater. Aug. Vita quae est ipse pater et filius pertinet ad

impleri negligit; euangelica pfectiora sunt et subtiliora multo minus implere valebit.

Post hec abiit. Post verba quibus deitatis sue et humanitatis ar- chana monstravit; miraculo quinque panum quis esset subdit, unde ait, post hec abiit. Id est inusitata et visibilia ad cognitionem inuisibilis dei ducunt. Sed et mystica sunt. Mare enim est seculum galilei, i.e. rote, quia hic est volubilitas non erectio ad teum. Hoc transit ihesus resurgendo, unde eum quem primum

vna gens indegredi am sequitur multitudine gentium, cupies instruiri, nari et satiari. Ihesus autem discipulis in modis spualibz altiora committens; turbis inferioribus simpliciora; primo pasca hoc agit docens eos, quibus facit rebere transire te mandans ad celestia. Quili ihesu sunt dona spiritus, qui misericordia aperit, ne errant venientes ad se. Ipse sciens temptat discipulum, ut ille tarditate sue fidei agnosceret qui presente creatore de paucis sufficientiam multis posse fieri; dubitare non debuit. Et per eius ignorantiam significat spualalem intelligentiam iudeos in lege ignorare.

Trans mare. Tyberiadis et capbar naum in eodem littore ex parte nostra, ultra in alio littore opposito locus est ubi miraculum istud factum est. Nec prius vocat mare, sed quodiam magna iordanis refluxio.

Et sequebat se. Vnde hoc miraculum genitum magna turba se, quia sicut eos quos a corpore infirmitate sanabat, intus spiritus re integrabat sic ipsorum mortali incredulitatem sanabat.

Cum sublevasset. Exemplo suo nos ammonet levare oculos, cordis nostri, ut si forte redire ad altitudinem actionis et scientie ascendere permittatur. Turba sequentia carnalium cogitationum nos non perturbet, nec ab altitudine contemplationis deieciat, sed ea spiritualibus elcis quantum capere possit patere curremus.

Respodit ei philippus. Adhuc philippus lacte doctrinam nutritus solidum fidei et cognitionis cibum capere non valens; iuxta suę virtutis facultatem respodit impossibile existimans tot panis posse refici. Et eruditur deo nibil esse impossibile. Philippus etiam qui interpretatus lampadis figuram gerit per dicantum quibus in altitudine cum christo constitutis te carnalium hominum cogitationum turba pascenda dominus quotidie loquitur.

Ducentorum. Centenarius duplicitus significat pfectioe bone actionis et rationalis scientie, qui erudiendis in fide non sufficiunt, nisi eis altitudo theologie addatur. Quia animas per bonam operationem purgatas et per scientiam rerum creaturarum illuminatas, ad plenitatem spiritualium refectionum plenitatem perducit.

Est puer unus. Hic puer est moyses legislator, cuius lex neminez ad pfectum duxit. Unus quia unitate ecclesie futura pfigurabat. Hic, i.e. in veteri, et quod quis nono clarescebat iam vilescit; adhuc in oculo non recessit,

Dicitur. In perfecto iohanne voluit dignitate humanitatis et deitatis per miracula ostendere nominando locum et tempus. **D**icit hec abiit ihesus trahit mare galileum quod est tyberiadis. Et sequebat eum multitudo magna: quia videbant signum faciebat super his qui firmabantur. Subiit ergo in montem ihesus: et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pasca dies festus iudeorum. Cum sublevasset ergo oculos ihesus, vidisset quia multitudine maxima venit ad eum: dicit ad philippum. Unde ememus panes? Ut ignorantes discipuli demissi retractantur inuiducere hi? Docet autem dicebat secundum illus de futuro miraculo presentis temptans eum. Ipse enim sciebat quod esset facturus. Respodit ei philippus. Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modice similitudine qua philippus dicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius: andreas frater puer hic regi unus de discipulis suis vel aliquis de turba. Simonis petri. Est puer unus hic qui habet quinque panes ordinarie. Neque iste auctor pfectus in fide doctores non perfecte intellegentes legem dicunt quod coheret lex iusti os et duos pisces. sed hec quid

Quique. Quinque panes sunt regi leti, v. libris moysi. Ordinacei, quod tibi est redditum. Medulla ordei tenacissima palea et virginalis tegit, sic spiritualis sensus habens populus puerilis sensu legit, portat quasi onus nec clavis pascit nec alios pascit. Duo pisces prophetae et psalmi, iam tantes austernum sapore legis. Tercium duo pisces, duxit psonae constituta in regimine populi: regia et sacerdotalis, quod inter turbas fluctuantis populi quassant nec deficiunt in quibus vero chrysostomus significat rex et sacerdos. Iesu: quia carnaliter sapientiam in carnibus quiescebat.

Ambi vero venit christus rex et sacerdos carnem calcant ut spiritu aliter reficiantur. Quique milia populus quod sub legi: ut languidi in quibus porticibus. Sed viri, i.e. pfectiores qui sunt digni numero propter infirmam etatem et fragilitatem: sunt quinque militia, i.e. pfecti. V. sensibus corporis dominantes et huius reficiunt a christo. Accipit panes: non nos creantur, quia antiqua scripturam non soluit sed implent et docunt. Gratias agit doctores nos et omnibus beneficijs gratias age, et intimas de nostra refectio se gaudere et salute. Multiplicantur quod de paucis illis tot scripturae emanantur. Fragmenta sunt secretiora, quod munis non caput populus, hec colligunt apostoli et commentarii, ut abiectis mundi et corde pfectis. Vide tes prophetam vocant forsitan ideo: quia ad hunc in feno resident. Sed et vere prophetam dicuntur, quia dum aliquod pseus docet angelum dicuntur, dum futurum pse dicit, prophetam: tamquam verbum caro factum est dominus est angelorum et prophetarum.

Sed hec quid sunt inter. Qualiter legis littera vel corporis sensus quid pluit

ad multitudinem in te creditur: qui spiritualia alimenta sunt perituri quod omnem litteram omnem corporum sensum implicant.

Facite homines discubere. Magister veritatis prius in simplicitate littere quasi in infinitis locis et in simplicitate visibilis creature, qui editores eruditur, ut sic in altitudine contemplationis erigantur.

Illi ergo homines. Illi nondum plena fide pfectiebat quod hunc deum dicere nesciebant. Nos certiores illis dicimus: hic est verbum sine quo non est, per plena vel angelum.

Ihesus ergo. Qui volunt rapere et regem facere significant discipulos et alios credentes, qui volunt suenire regnum eius: putantes eum sic venisse ut iam regnaret, sed hoc temporis colligit regnum quod in fine erit mani festini cum dicet. Percepit regnum quod vobis pse. Fugit ergo non timens temerari, qui postea celsus colloquitur sed signare volens quod altitudo eius non potest intelligi. Fugit in montem, i.e. ascendit celos: solus sacerdos iterellans per populum fors pfectus qui interim iactat sanctibus, unde subdit. Ut autem factus est

Altitudo factus. Sero mudi est post ascensionem christi, i. quo discipuli descendunt ad labores mundi et regant nationem, i.e. ecclesiam. Et tenebre iam facte sunt, quando accedit finis mundi, tunc magis frigescit caritas; crescent errorum;

gebant mala. et tamen natus non perit. sed ihesus ad portum tendit.
Cum remigassent. Non sine causa estimative dicit. xxv. aut. xxi.
 non affirmativa alterum. Quinque quicunque sunt. xxv. et eum quadratus qui
 natus significans libros legis cui debeat pfectio. In senario autem qui ostet
 et pibus suis nota pfectio. Unde. vi. diebus fecit omnia te. quinq; ergo
 plex multiplicante vel ex p guangeli adimpleat. His ergo qui leges servat
 incipit apparere ihesus
 sed p guangeli grati
 am. pmissus fit et calcat
 fluctus. i. omnes tumultu
 res mundi sub pedib; et
 et cibis abundantia ma
 li qui remigant. timet
 ne deficit. sed eos co
 solatur ihesus. Ego su
 qui hoc fideliter. qui hec
 facio qd necesse est fieri. et
 ideo nolite timere. qd
 ecce ego primo fluctus
 qui vobis. s. v. a. c. s.

Timuerunt. Discipuli qui omnium in
 ecclesia futurorum signum
 gerebat vilo dno
 sup fluctus maris ad se
 venientem timuerunt. et
 ut alius evangelista ap
 plus dicit fantasima cre
 diderunt eum. mysterio
 non vacat. Quia ad
 hunc die multi in ec
 clesia. cum audiret sibi
 persuaderi ut presentia
 bona et caduca pter
 quis quod habebitis
 dimittitur. timet et se de
 ceptos credant. quibus
 dominus ait. Nolite
 ti. c. s.

Altera die. Insu
 nuatus est turba hoc mi
 raculum. qd sup aquas
 ihesus ambulasset. qd
 non fuerit ibi nisi na
 uis una et in ea non in
 trauit ihesus cum disci
 pulis. vnde ergo factus
 esset transitus nisi sup
 aquas ambulasset.

Alleg. Altera die
 id est post ostensionem
 christi. stabat in bonis
 opibus. non iacebat in
 terrenis. expectans ibe
 sum. una natus. catho
 lica ecclesia. alie natus
 puerus eoz qui non sin
 cere querunt ihesum. vnde
 eis dicit. Queritis me
 non ppter me. sed ppter
 terra. Et docetur q
 modo tebeant querere.

Et cuz inuenis
 sent. Ecce pseus est eis
 quos fuderat. ne cum
 regem facerent. Cur er
 go fuderat. nisi p dicto sacramento. iterum p se loquitur eis. vt quoniam
 satiavit ventres. eoz satiet et mentes. dicentes. Amen. amen dico vobis. docens
 eos quos doctores instituit. fugere laude et terrenum imperium. sed tamen i
 sti p se p dicationem.

Amen amen dico. Postquam de divinitate sua qua idem est cum patre
 tractauit et eodem honore honorandus. et de humanitate sua qua de morte
 liberat et suscitat grandi honore dignus. vult tractare de cibo vte. i. verbo

tei et hec continuato quantu ad sententiam. Ad litteram vero sic. **Nos** gritis me
 no ppter me. sed ppter panes qui pcent. Ergo opamini. i. querite me ppter
 me. non ppter aliud. Ipse enim cibus ille. qui pmanet in vitam eternam et
 post apte dicit. Similiter quotidie querunt multi cibum. no ppter ihesum
 sed ut bene sit eis in tempore.

Signauit. Quasi p p signo a ceteris discrenit. quia qui est filius hominis. est et
 ideo me nolite contemnere filium hominis. petite a me cibum spiritualem.

Hoc est opus
dei. Fides p dilectio
 nem operans. est opus
 quia et si testis facultas
 non queritur nisi voluntas. Verito etiam fi
 des que p dilectionem
 operat opus dicitur. q
 est initium et finis totius
 boni.

Quod ergo tu
 facis. Audient chris
 tum. pmittentem ma
 iora. i. cibum qui perma
 net in vita eterna. qd
 moyses qui pmisit ter
 ram fluentem lac et mel et
 huiusmodi temporalia;
 et nondum vident ab eo
 signa nisi minoria. Mo
 yes enim dedit te qd
 lo pane. iste panes or
 deaceos. Quasi ergo
 pro minimo habentes
 qd fecerat qui maiora
 pmittebat. queuntur.
 Qd ergo. s. f.

Signum. Quia
 ad fidem suam ini
 tabat querunt signa qd
 bus inducerent ad cre
 dendum. unde apostolus
 Iudei signa queruntur.

Dixit ergo eis
 ihesus. Qd pferbatur
 opus moysi suo operi:
 ostendit illud esse mi
 nus quia non sicut pa
 nis de celo sed tantus
 figura illius. et suum ma
 ius qui est panis de celo
 qui dat vitam et hic est
 cibus quem insipradit
 pmanere in vitam eternam.

Danis enim
 verus. Angeli psum
 verbum solidum cibum
 pmedunt. Nos vero
 verbum sed in lac ver
 sum. quia si non possu
 mus comedere. possiu
 mus sugere. Nisi eni
 incarnaretur. a nobis no
 cognoscetur. a nobis

non gustaretur.
Domine semper da. Sicut mulier samaritana audiens. qui biberit
 de hac aqua non sicut in eternum. secundum corpus accepit. et tamen labore et indi
 gentia carere volens. dixit. Da mihi hanc aquam. sic illi querunt panem qui eos
 reficiat et nunquam deficiat. ppter qd eum regem facere voluerunt. Sed ihesus
 ad seruocat et quem panem dicit. evidenter aperte. Ego sum p. v. Potero
 dare vitam quia sum panis vivificans. igne spiritus sancti in cibano vte

virginalis coctus et formatus; et modo ad pellendam famam ignorantis tei: donat?

Sed dixi vobis. Quasi non dixi te hoc pane; quo sciatis uos esse satiandos sed ad imperium vestre infidelitatis quod videtis et non creditis.

Domine quod dat mihi p. Id est. Hinc pater trahit ad me pater dat filio; pater trahit ad filium illos qui ideo credunt in filium quia credunt eum patrem habere deum.

Veniet. Vobis ynit humilis humilius; et ideo non foras ejusque quod est tantum Iupbi quoniam habet in bono iteriore; neque hic nego in futuro.

Et eum qui est. Non ejusquam fons, sed in tuis manebit in secreto beatitudinis. unde dicitur. Intra in gaudium d. d. t. Ideo non ejusquam foras mihi berentem humilem quia veni facere voluntatem non meam. Et prius Supbus suaz voluntate facit non dei humilis dei; non suam quod est quod humilis dum doces humilitatem; ideo quod mihi beret humilis sit et faciet non suam voluntatem dei; id est ei us foras ejus sic superbi.

Hec est autem. Dicitur. Non est voluntas dei ut pareat unus de pusillis. de tumentibus pit. de pusillis nihil.

Non perda sed resuscitabo hec est autem v. Id est. quia videt me et credit in me. qui sum uita sicut et propter et ideo modo habet vitam quod non est ei sola sed et relata est enim.

Cum omnis qui videt. Supra dicebat. Qui audit verba mea et credit ei quem misit hic dicit quod videt filium et credit in eum; non dicit qui credit in patrem. quod hoc est credere in filium quod est in patre quia sicut pater habet vitam in semetipso sic et filius habet vitam in se metipso.

Murmurabat. Nescientes hunc panem nec patrem eius celestem; qui inflati de sua iniustitia in qua de viribz suis plumbunt; iniustiam de quod de celo venit; non esurint.

Nolite murmurare. Quasi non sum panis qui dicitur. quia vere sunt sed nemo potest. v. a. m. nisi a patre traxit et ideo vos non creditis me esse panem. quia non esurit tracta a patre.

Nemo potest est. Alibi dicitur. nemo cognoscit patrem nisi per filium; quod strarium videt huic dicto. Nemo potest venire ad me est sed non est. quod pater revelat trahit est per filium.

Nisi pater qui. Illud pater trahit ad filium qui ideo credit in filium quod cogitat patrem eius esse deum. i. qui credit equaliter patri genitum. Tractio hec non est violentia nec necessitatis. nec est iniustitia. sed voluntatis et desiderii. unde dicitur. Trahit enim quemque sua voluntas. Si ergo in his in quibus non est vera dilectionis; trahit homo amore et desiderio. quanto magis trahit aliquis voluntate delectatione cui pater revelat panem qui est uita et beatitudo et omnes

bonum: in quo commendatur magna gratia.

Et ego resus est. Ego equalis patri facias eum videre quod credit; manducare quod esurit; habere quod amavit et desideravit; quod non potest esse in presenti ubi tantum trahitur.

Est scriptum. Vere nemo venit ad me nisi pater docuerit. quia ita testatur propheticus. omnes homines regni illi. i. christiane fidei: erunt dociles dei: quod si libotes foris loquuntur. tam deus solus intus sensum agit. intus instruit in veritatis cognitione et amore. ita quoniam audiit et discit a patre. venit ad me. Et ne quis excepit se. d. Nunquam videt patrem: quoniam dico ab eo. Subdit non potest pater visibilis sit alius cuius: et tamen nemo credit nisi ipse docuerit: quoniam ergo docet. Num quid scriptum in prophetis.

qui facile doceant a deo. quod non inducit omnes dociles dei. Omnis qui audierit a patre et didicis venit ad me. Non quia patrem vidit quisquis nisi iste qui est a deo: hic videt patrem. Amen amem dico vobis: qui credit in me habet vitam eternam.

qui pasco donec pastos iungam vite. Ego sum panis uite. Patres vestri manducaverunt manna in deo.

non morte carnali communicae sunt. sed morte spiritu regnante diversa prophetarent: tam ad id est debant. quoniam pater cuius

egressus est. et hoc videtur patre et mortui sunt. Hic est panis qui uita manna significauit.

de celo descendens: ut si quis ex ipsis intus in corde intelligendo et amando spiritu

so manducauerit non morietur. Ego sum panis viuus qui de celo descendit

Si quis manducauerit ex hoc pane uiuet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est: pro mundi vita.

Litigabat ergo indeci adiuuius qui uisus non fecit mentionem de cez dicentes. Quoniam potest hic non sumptione sacramenti altaris.

bis carnem suam dare ad manducandum. Dicit ergo eis ihesus. Amem

et si ignoratis quod modus sit dadi uel manducandi tam est.

amem dico vobis nisi manducaueritis

ter intelligatis. Viruit autem moyses et aliis electi de manna: qui spiritualiter manducauerunt: sic et quod non verba mea spiritualiter accipiunt.

Ego sum panis est. Ecce sacramentum verbis tegit: ut indeci et etiam aliis discipulis non credentes verbis illi in agro scadulentur: et humilis apostoli humilius credentes probent. unde petrus. verba vite eternae habet.

Ego panis quod est. Quoniam sit panis determinatus: non solus secundum verbum

quo uiuit omnia: sed etiam secundum carnem assumptam per mundi vita. Huius em caro qui erat peccato obnoxia et mortua: carni enim mundi uita: incorporei uiuendi effectus: uinit te spiritu eius: sicut uinit corpus de suo spiritu qui non est de corpore christi: non uinit te spiritu christi. Qui autem indeci non erat huius uiuendi

litigabat: nec talibus exponit quoniam dominus carne sua det ad manducandum: sed quidam. unde magis moueantur. Nisi manducaueritis carnem.

Nisi manducaueritis. Aug. Hunc cibum et potum: societatem vult

C Johannes.

intelligere corporis et me
broz luoy qd est eccl
ia in hdestinatis qd
iam facit e z inuocatis
z inuicatis qd factuz
e: sit et fiet in glorii
catis: qd nunc e in spe
fiet in re. Huius rei sa
cratulum. i. vnitatis
corpis xp: alibi quoti
die: alibi certis diebus
sit: et sumit alij in vi
tam: alij in mortem.
Res vero huius sacra
menti omnibus est in vi
tam sumetibus nulli ad
mortem. i. vnitatis sancto
rum. Unde corpus et
sanguis in his rebus co
mendatur: qd ex multis
in viu rediguntur. vt et
multis granis: vnus pa
nis sit et ex multis ac
uis viu psumit;

Qui manducat
e. m. Exponunt qui
dam sancti de comestio
ne altaris et bene dicunt
qd querunt quomodo fiat i
vitam eternam: qd qui
dam ad mortem. Unde
dicit aplas. Si quis
comedit in altari cum
bac comestio de qua
agit hic. s. c. fide ope
rante et dilectione: hic
comedit in vitam eter
nam. Si quis vero aliter
in mortem.

Caro enim mea.
Vnde viuet anima et
corpus ex hoc cibo: qd
caro mea vere est cibus
qui solus facit immorta
les ut neque esurient ne
quiescent. alius cibus
hoc non prestat etiam si i
to hoc appetat.

Qui manducat
Iaz exponit quomodo fi
at qd dicit et qd sit ma
ducere et bibere. s. s.
est manere in christo et
christum habere in se ma
nente. Qui vero non
manet in christo. et in
quo manet christus: non
manducat spiritualiter et
sacramentum sibi su
mit in indicu corporaliter.

Gicint me mi
lit. De qualibet sibi
misit: i. dominus fecit et
inde e. vi ad ei referat
vitam meam quasi ad maiorem.

Et ipse v. Ut viuant ex patre: mes et in anitio facit: ut homo viuat et
me picipatio facit qua me manducat.

Dic e pa. Et ita pstat qd hic est vere panis de celo: non manna: qd illud
manducantes patres vobis similes: mortui sunt in eternu: hunc panem homo
qui vita uobis habebat manducans: viuet in eternu.

Ex supra dicerat ego sum panis qui de celo d. hic dicit: hic i. filius homis
ad esum cuius carnis inuito: et ille panis qd de c. d. ergo id est filius homis
i filius dei.

C. VII.

Sin le et spiritualiter sunt intelligenda
et visificantur si non ei qui carnaliter accipit. vnu
subdit. sed sunt quidam e. v. qui n. c.
tus et vita sunt. Sed sunt quidam
ex vobis qui non credunt. Sciebat
taposoli qui non sunt scandalizati
ei ab initio ibus qd eent credentes
et quis traditurus esset eum. Et di
cebat propterea dixi vobis: quia
nemo potest venire ad me nisi fuer
it ei datum a patre meo. Ex hoc
si non pauci qui videbant et non vere fuerat disci
puli. tno post rpm s. post satanam
multi discipulorum eius abiencerunt tre
s. vt pauci non iam. qd illo erat nec
ultra rediuntur.

et iam non cum illo ambulabant
qz iudas co pte remansit. qd autem sciebat
dominus alij post apparuit.

Dixit ergo ihesus ad duodecim.

Nunquid et vos vultis abire? Re
s. vnu p oibus s. silis tibi

spondit ergo symon petrus. Domi
nus tu non es te cundus s. qd s. in misericordia

corpis et sanguinis tui. permittis vitam.

ne ad quem ibimus?

Clerba vite eter
ni prius est credere post cognoscere

ne habes et nos credimus et cognoscimus.

s. i. qd tu es vita eterna. et in carne et

sanguine tuo non das nisi qd es

uimus quia tu es christus filius dei

s. causa pbandi cos.

Respondit eis ihesus. Nonne ego

s. i. vocavi electos illa qua

dicte. multi vocati pauci electi.

Vos duodeci elegi: et ex vobis vnu.

s. i. secundum fluvius.

Dyabolus est. Dicebat autem de iuda

s. filio s. interpretatur memoria sanguinis

symonis scarioribus. Dic enim tra

diturus eum cu esset vnu ex duo

decim.

C. VII.

Ost hec aut

abulabat ihesus i galileam

s. no timens qd habet potestate: s. infirmis

dat exemplum. ne sis obiciat latibulum.

Non enim volebat in indeam am

s. remissibant iudi bnficioribus dei oc

bulare quia querebat eum iudei i

terficere. Erat autem in proximo

que nec sileat nec agat ostendit: ut omnes timeant: vnu pnt.

Quia nemo. Causam quare quidam non credunt subdit. Quia non est a

deo datus: fides enim non est ab obo a se qsi pprobia s. a deo gta qsi.

Et hoc mul. Nota ce cantate loquuntur s. si tnu ex vobis tnis aliquis scandali

zabit hec pslotat i eo ex c. dicto mlti scandalizati sunt: qd hoc fecit ut tibi

Donne ego. Duodeci nls sacrat s. qd pmanet i si iudas (et exmplu.

inde p. elegit. xi. ad pmaned: elegit iudas ut p en dñs dispesato misceret

i salte mudi ipseret. vles malo ad bonum: ut mali vnu bonis dei ad malum

Ost hec aut. Dns in carne manes frequenter iu galileam ambulabat.

C. VII.

Multi ergo.
Multi carnaliter lap
entes quasi particulariz
carnem qua induit erat
se eis distributum pro
mitteret ptra naturam
esse putat: ut cibis ho
minum: humanam carnes
daret.

Durus est hic.
Hic oporebat dici ut
ab hoibz non intellige
tur: s secretum dei ver
bis teget: secretum dei
intemos debet facere: s
aduersos.

Si ergo vide
ritis. Suspenditora
tio quasi tunc intellige
tis qd non codem modo
quo putatis ergo cor
p. et qd hec gratia mor
ibus non plumbat: sed
spiritu gratia me illis
dando: ipsos in corp
meu querito. hinc pla
ne soluit qd ipsos mo
uerat. Putabat enim
qd corporis distribueret
ille dicit in celu se asc
surum utiqz in regnum

Quid ergo tenendus
sit apte subdit. Spus
est qui v. Caro sicut in
telligentis: sicut qd i ma
cello emittit sicut aliis ci
bns no pdest: ipsa tnu
vas spiritus qd in ea sa
lute operat: multu pro
dest: sicut sola scia in
flat: ipsa tnu no est ma
la s. caritate edificat

Clerba. Quibus
dixi manducandum me
esse: manere i me et me
in ipso: ut antez aliquis
maneat in christo et
menibus: et christus i ip
so vi i templu: uitas
facit. Unitas autem: ex
caritate est: caritas aut
ex spu: ergo spus qd vi
uiscat: paginata me
bra no separata.

Sed sunt qui
dam Propheta nisi cre
dideritis non intellige
tis: p fidez copulamur
p intellectuz: viuiscia
mur.

Et quis t. e. e!
Quia iudas inter se
dalizatos recedit: sed
manet ad insidiandas

ut eū imitari volentes
de vicis ad virtutes
transfigurare discant.
qd illa figurabat. vel
ut illius tuis sancti te
Iudea ad gētes verbi
te transiū expectaret.

Dies se. Non q
vnu sunt enī. viij. sed
more eoz quoq; esunt
quasi vnu dicunt p
pter vna festivitatē.
Lenophégia festivitas
tabernaculorum qua
mense. viij. iudei habi
tabat in tabernaculis.
in memorā illoz in q
bus patres eoz habi
taverūt in deserto.

Alt discipuli.
Opera q̄ veni discipu
li sciebat: isti nesciebat
laudib; diuinis z non
populari fauore effere
da.

Nemo quippe
Bloriē eius plurim.
quasi mira facis. s. in
abscondito; b̄ innotisce
re ut ab oīb; lauderis
Tempus inēum.
Ideo nō ē nunc tēpus
meum b̄ restrū: q̄ nō
sum amator mundi ut
vos sed accusator. Et
ideo nō odit vos mā
dus suo falso testes
qui dicitis bona mala
z mala bona.

Ego nō ascen
dū. Quidam dicit
hoc ad passionē ptinge
re q̄ non in festivitate
scenoplegie. sed in pa
schali qua agnus occi
di solet: cruce ascendit

Non manifeste
Typice xps occultus
ascēdit in festivitatem
q̄ in omnib; illis figu
ralib; latuit qui modo
ē manifesto nobis. Et
q̄ latuit exēplū ē vi
tandi malos. q̄ palaz
loquit̄ z non tenet ab
bis qui ḡebant: pot
estatis est.

Respondit eis
Mea doctrina homis
nō est mea sed tei; vel
quia nō ē verbum nul
lius sed alicui; doctrina
eius. ipse verbum
doctrina eius nō ē sua
sed eius a quo ē qd est
ego non sum a me ip
so. Et quia hoc psum
dum vidi nō omnes

intellecturos: dedi filium. Si vis intelligere: credere hoc ē. Si quis credit
me filium tei: cognoscet de doctrina. i. intelligere. q̄ doctrina mea nō ē mea.

Qui a semet. Antichristus nō ē verat z iniustia in illo est. q̄ querit
gloriā suā: nō tei a quo nō ē missus b̄ venire pmissas.

Qui aut. Id ē. ego qui licet equalis patri tamē in serui forma ḡro glo

s. tabernaculorū
constituciōne de vestitio.
dies festus indeq; scenophegia
† cōsanguinei et iō fastidiosēs eis
Dixerunt autem ad eu3 fr̄atres ei
humana gloriā q̄unt et iō credūt in eis
vt ipse post de eis dicit. s. vbi ē p̄mis
us. Transi hinc z vade in iudeam
cipatis gēta et ciuitas caput regni.
vt z discipuli tui videant opa tua
que facis. Nemo quippe in ocul
to quid facit z querit ipse in palam
ergo si vere facis vel q̄ feci facis.
eset. Si hec facis: manifesta teip
sum mundo. neq; enim fratres ei
credebant in eu. Dicit ergo eis ibe
s. gloriē resurrectionis et ascensionis ad
quā veniētū implēta p̄a būnūtate passiōis.
Tempus meum nondū adiue
nit. tempus autē vestrū sempē pa
ratum. non potest mundus odisse
vos. Me autē odit: quia ego testi
monium p̄hibeo de illo: quia opa
et iō s. p̄a
eius mala sunt vos ascēdite ad di
mū vel secundū vbi q̄ritis humana gloriā car
nalia gaudiā nō cetera s. vero sicut vos a
renis gloriā q̄r̄ps gloriē meū nondū ē in quo
erit mīca festivitas.
festum hunc. Ego non ascēdā
s. p̄imum vel scdm s. bu
ad diem festum istū: quia meū tem
militatis.
pus nondū impletum ē. Nec cum
dixisset ipse māsit in galilea. Ut au
tem ascenderūt fratres eius: tunc
nō ubi illi. q̄ nō gloriarūt salubriter docere
z ipse ascēdit ad diem festum nō
s. nō q̄renē fauorem
manifeste: sed quasi in occulto. Ju
s. q̄ nō ascēderat cū fratrib; vñ dixit nō ad
bunc quē vultis. i. primū vel scdm. ascēdit autē
dei ergo querēbat eum in die festo
post i medio die festivitatis
z dicebant. Ubi ē ille? Et murmur
s. debac contētione. s. q̄ quidā z
multus erat de eo in turba. Quidā
enim dicebāt quia bonus est: alij
autē dicebāt nō: sed seducit tur
bus. Nemo tamē palam loquebāt
s. q̄ tales exērabāt et extra syna
goga faciebāt
de illo. ppter metum indeq; Jam
s. mediatis illis dieb; i. quae
ea dicitur. s. marie fer
uente zelo indeorum
autem die festo mediante ascēdit

Sicut nō manifeste ascēdit: nō palā do
ceret s. quasi latēter.

s vtenz auctoritate scriptu
rorum. s. non omes conuertebānt. s. omes mira
bant. s. non omes conuertebānt.

Ihesus in templū z docebat. Et mi
tius eius educatione sciebat cum nunq̄ di
dicisse. s. admiratio intiuande veritatis ē oc
casio.

rabant iudei dicētes. Quomodo
hic litteras scit cum non didicerit?

Respōdit eis ibesus z dixit. Dea
quomodo scitras

doctrina nō est mea. sed eius q̄ mi
sit me. s. i. cōcēre

si quis voluerit voluntatē
in eum qd alibi dicit opus dei. i. qd p̄o placet.

eius facere: cognoscet de doctrina
s. i. cōcēre

vtrū ex deo sit: An ego a me ipso lo

s. ille aut s. i. antip̄s s. nō a deo s. nō da
s. vñ apostolz extollit sup omne qd or̄ deus
quar. Qui a semetipso loquit̄ glo

riam propriā querit. Qui aut̄ que
rit gloriā eius qui misit illū. hic ve
rar ē z iusticia in illo non est. Non

ne moyses dedit vobis legem: et
s. q̄ q̄ritis me interficere s. q̄ cā ē

nemo ex vobis facit legem: Quid
s. nō p̄tēntia ad
ordinem sed ad perturbationem.

Circumcisionē. Propterea ne
quis turbet. si salus sp
fit etiā in sabbato. Et
sciant omnes semp̄ de
bere fieri q̄ salutis sunt

Circumcisio. Propterea tres causas
data fuit circumcisionis.

Primo in signum ma
gne fidei abrahā. Seco
ut p̄ banca ceteris na
tionibus distinguētur. Tercio ut (facta i
virili mēbro p̄ qd ge
neratur creatura mor
taliū) castitati mentis
debet obseruari indi
care. Significat autē
baptisma quo peccata
dimittuntur et cor à cui
ditatib; spoliis.

Circumcisio
nem ac. Quasi vos
qui in lege gloriāmini
pira legem q̄ menunci
at: de morte mea tra
ctatis. s. nō ē contra le
gem q̄ totū hominem

lanum feci in sabbato
ego dominus sabbati.
Lustodia enī sabbati
sicut cetera omnia pp
ter salutē homis sunt

sicut vos ipsi circumci
dentes in sabbato q̄a
ad salutem p̄tinet: nō
soluerē vos sabbatu

reditis.

Nolite iudicare secūdū facie

irasci te salutē homis in sabbato. sicut nō irascimini te circumcisione in
sabbato: q̄ nō est indicandū scdm faciē. actionē p̄sonarū. vt qd licuit mo
ysi: imbi nō liceat. s. iustus indicū. i. scdm veritatē rerū qua cognita: nec me

nec moysen dānabilis: nec me p̄trari illi dicitis. In quo illos arguit: nos
lētuit. ne in indicādis causis p̄sonas accipiam: nō q̄ p̄ diversitate graduū

p diuersimode psonas non honoremus.

Dicebat ergo **P**uia eis occultus ad festum ascendit. **p**alā loquitur. **I**z apparet potestas q̄ putabat timidas. **M**irant aliqui q̄ potestia nō tenet cuius mors tantope q̄rebatur. **I**z nondū plene intelligentes; eius esse potentiam putant esse scientiā principū quia cognoverunt eū esse christum, vnde si huius obijcant: non esse hūc christū: cum ne mo sciat, vnde sit rps q̄ z si p̄phetas dicit locus natuitatis: z hu iusmodi: tñ eterna na tūitas ei⁹ ex patre ne scitur. vñ p̄pheta. **G**enerationem eius quis enar. **A**nde christus ad virūz responderet z te infirmitate z de ma iestate. **E**t me scitis. i. effigiem vultus mei et vnde sim natuitate z parētes. qd̄ ē secundū carnē me noscitis; sed nō secundū divinitatē q̄ a me ipso nō veni. nesciebant eum tē filium esse. nec a patre missum. nesciebāt etiam deum patrē q̄ verē ē genitor ipsius veritatis. **S**ed unde possunt scire subdit. **E**go scio eum q̄ a me q̄rite ī me credite: quia nemo no mit patrem nisi filius z cuius filius voluerit reuelare.

Sed scio eum. **I**deo scio eum q̄ ab ipso sum: ipse me misit in illū manus: q̄ nōdūm volebat ^{q̄. i. q̄r nōdūm} p̄plicatione et miraculis moti: simplices credunt et verba et facta domini glorificat hora eius. **D**e turba autē multi crediderunt in eū z dicebat. **C**hristus cū venerit: nunquid plura signa faciet q̄ que hic facit? Audierūt pharisei turbā murmurantē de illo hec. **E**t miserūt pricipes z pharisei ministros vt apprehenderet eum. **D**ixit ergo eis ihesus. **A**d huc modicū tē tūc f. i. p̄ passionē ad cū vādit. a quo tamē recedit f. i. patiar. q̄ sponte patiar p̄vobiscū sum: z vado ad eum

Audierūt pha. **P**rincipes insani au dito murmurare q̄ xp̄us a turba glorificabat: querunt occidere quē tamē nondū volentē; apprehendere nō potuerunt. sed docentes audierunt.

Adhuc modicū. **Q**uasi qd̄ modo vultis post facturi estis s̄z nō mō q̄ adhuc modicū t. v. s̄. quo dispensationē mēā implere tebo. z tūc vado ad eū qui me misit: tūc pati tebo. **E**t qui mō non vultis audire p̄sentem z miracula facientē: q̄retis me post resurrectionē z ascensionē. cū tanta miracula fient p̄ aplos mea virtute z cū tanta credet multumdo. **L**unc enim p̄puncti te tanto scelere mortis christi dixerūt petro qd̄ faciemus.

Vobiscū sum. **N**on ait ero sed sum: quia z si secundū q̄ homo mōtū loca: secundū q̄ tens nō mutat cum vbiq̄ sit. **V**nde alibi: filius homis qui ē ī celo. q̄ dicit loquēs in terra.

Non potest. **N**on ait poteritis sed potestis. **T**ales enim tunc erant q̄

non possent: sicut z alibi dicit petro. **N**on potes me sequi modo. sequeris q̄nt postea: sic nec de illis dat desperatio.

Ad semetiplos. **V**nde domino dicere nescierūt z tamē illud qd̄ fu turum erat nesciētes, p̄nunciauerunt. **O**z si non p̄scientia: p̄ apostolos tamē iturus ē ad gentes credituras.

Quis ē hic. **L**u ignorātes p̄plexassent veritatē: replicātes cā dem q̄stionē ostēdūt se p̄phetaſſe ex ignorātia: vt potius ignorāſſe videant q̄ p̄phasse

Spost autē cōpuncti de scle remortis mee. **F**ide vel corporaliter qui me misit. **Q**uare p̄gretis me z nō in square ^f incommutabilis cū patre uenietis: z vbi ego sum. vos nō po ſi nūc ſi morilo verba dñi carnaliter intelligētes. **T**estis venire. **D**ixerunt ergo iudei ſi nō ad ipsum ad semetiplos. **N**uo hic iturus est quia nō inueniemus cū? **N**unqđ ſi ad gentes ad uana et diversa dispersas. in dispersionē gentium iturus est z docturus gentes. **Q**uis ē hic sermo q̄ bic replicat

mo quē dixit. queretis me z nō in

uenietis. z vbi sum ego vos nō po

testis venire? **I**n nouissimo autēz

die magno festivitatis stabat ihe

sus z clamabat dicens. **S**iquis

ſi interius credere et diligere et uerba dei audi

re. ſi affectu amore et paſſiō fidei rece

dendo ab amore mūdi et hoc est uenire ad eum.

sicut ueniat ad me z bibat. **Q**ui cre

dit in me sicut dicit scriptura flu

mina de ventre eius fluent aquę

ſi erponit ad quē uocasset potū ſicut

viue. **D**oc autē dixit de spiritu quē

ſi qd̄ post resurrectionē insufflavit et p̄ ascen

sionem in igneis linguis dedit ſi accepturi

accepturi erāt credētes in eū. **N**ō

dum enim erat spūs datus: quia

ſi resurrectōne et ascensione

ihesus nondū erat glorificatus

ſi cū hoc loqueret et imitaret credentes nata

est de illo ī turba dissensio.

Ex illa ergo turba cū audissent hos

ſi aliqui ſi cegant sermones eius dicebant. **D**ic est

ſi nondū incēpti biberē nescientēs

beccē implēta in tēpō q̄ p̄phete p̄dicterat: quia

erat ī nazaret galilee nutritus.

Christus. **Q**uidam autē dicebant.

Nondū em̄ erat. **E**t si p̄phete acceptunt eundē spūm z iobēs. iurāt. z alij ante resurrectionē xp̄i: tñ erat alius modus tonationis futur⁹: aptior z plenior. **P**ost resurrectionē enī quādo primū apparuit aplis: insufflavit ī faciem eoz qui statu primo homini animā incidit. z de limo exerit. **S**ignifi cans ergo ſe eſſe eundē: insufflavit spūm aplis: vt de luto exergeat. **D**enī de post ascensionē plenius spiritū misit in igneis linguis: vt omnes gentes doceret: ſicut illi tūc omnib⁹ linguis ſic nūc rūtas ecclēſie loquit̄ omnibus linguis a q̄ vnitate h̄cīlus nō habet spiritū.

Quia ihesus. **P**ostq̄ autē baptizantur spūſanci⁹ z effundit gratia spūſanci⁹ in eis: tūc libere loquunt̄ ad pricipes indeꝝ. **O**poret obedire magis deo q̄ hominib⁹: mortuos iuſciat: inter flagella letant̄: ſanguinem fundat: z alij ſupplici⁹ coronant̄. **N**ondū ergo erat spūm in apostolis: nec

De ventre eō p. fluebat
g. spūales; q. nō dñs
fuerat dñs glorificat.
Quis sit aut̄ talis glo-
ria ipse in sequētibus
aperit dicens. Pater
clarifica me claritate
quā habui apud te an-
teq̄ mundus fieret.

Christus nisi resu-
scitatus vt sua resurre-
ctione nostrā ostendes
et vitam quā amemus
spiritū dare noluit: vt
in resurrectōne nostra
flagret caritas: et sp̄re-
ta vita quē nō ē vera
et omnib⁹ cœducis que
sunt: eius caritatē mi-
grem⁹ ad veram vitā.
Si ergo credimus in
eum q. resurrexit a mor-
tuis: et nobis dat sp̄n⁹
a nouo homine: vt no-
ni simus.

Venerūt ergo.
Nisi ad capiendū cū
redierint immanes a
crimine: pleni amira-
tione: dīcīt̄ docēt̄ testes.

Nunquid et z̄.
Laudabiliter seducti
erant qui dimisso ma-
lo infidelitatis: transi-
erant ad fidē.

Nunquid z̄.
Qui docent legē con-
temnūt̄ eū qui misit le-
gem: b. qui nō nouerāt̄
legem credunt̄ in eum
qui dedit legem: vt im-
pleat̄ qđ dicitur. vt n̄
videntes videāt̄: et vi-
dentes cea fiant.

Nunquid lex.
Quia illi pueri nol-
bant p̄i⁹ esse dama-
tores q̄ cognitores:
iste vero putabat q̄ si
patienter en̄ p̄sentē au-
dirent̄: forsitan essent̄ si-
miles ministris q̄ ma-
luerūt̄ credere q̄ tene-
re. Auctoritate ergo le-
gis vult eos inducere
vt cum p̄i⁹ velint au-
dere.

Et tu z̄. Salīḡ
dicebat̄ ihesus: qm̄ de-
nazareth erāt̄ parētes
ei⁹. // C. VIII.

Ihesus autē
pererrit. Quia mos
ei erat die docere in templo vespere reverti in bethaniā: que est in mon-
te oliveti. Mystice significat altitudinem misericordie. unde nobis crisma. id ē.
vncio. Mane redit ad templū: mane ē or⁹ noui lucis post tenebras legis.
quo fidelib⁹ i. in templo eius misericordiā venit pandere et dare. Sessio ē hu-
militas incarnationis: qua misericordia docet. unde libenter⁹ populus venit ad
eum. Sed inimici pharisei te iusticia temptant: an p̄tra eam dicat: sc̄bāt̄
mansuetum et misericordie predicatorum. unde placebat populo. unde pu-
tabant dictum dimittingam esse adulteram et in hoc diceret hostis legis.

qui nouerāt̄ in nazareth nutritū: natiuitatis
locū nō attendit̄.

Nunquid a galilea venit christus
Nonne scriptura dicit: quia ex se-
mine dauid et de bethleem castello
vbi erat dauid. venit christus. Dis-
sensio itaq̄ facta ē in turba ppter
devenolebat: sed p̄sequi volebat.
eum. Quidaz̄ aut̄ ex ipsis volebat
apprehendere eum: sed nemo mi-
sit sup illum manus. Venerunt er-
go ministri ad pontifices et phari-
seos: et dixerunt eis illi. Quare nō
qui missi fuerunt
adduxistis eum? Responderunt mi-
nistri. Nunq̄ sic locutus ē homo.
sic erat dō et bō. hoc testimoniū repellēt̄
sic hic loquit̄. Responderunt ergo
eis pharisei. Nunquid et vos sedu-
cti estis? Nunquid aliquis ex pri-
cipibus credidit i eum: aut ex pha-
riseis? Sed turba hēc quē nō no-
nit legem: maledicti sunt. Dicit ni-
codemus ad eos: ille qui venerat̄
ad eum nocte: qui viuis erat ex ip-
mē incredulus.
Nunquid lex nostra iudicat ho-
minem: nisi prius audierit ab ipso
et cognoverit quid faciat? Respon-
dicio cordis sui.

derunt et dixerunt ei. Nunquid et
i. galileo seducit̄ cum sis legis doctor
tu galileos? Scrutare scripturas
et vide: quia a galilea ppheta non
domini ppberari inde surrexit: qui dñ nazare-
surgit. Et reuersi sunt viuis quisq̄ i
maliciā suā.
domum suam.

C. VIII.

I

Jesus autē per- rexit in montem oliveti. et

diluculo iterum venit in templum
et omnis populus venit ad eum. et
sedens docebat eos. Adducit aut̄
scribēt̄ et pharisei mulierē in adul-
terio deprēhensam. et statuerūt̄ eam i
medio et dixerūt̄ ei. Magister hēc
mulier modo deprēhensa ē in adul-
terio. In lege autē moyses manda-
vit nobis huiusmodi lapidare.
Tu ergo quid dicas? Hoc autē di-
cebant temptantes eum: ut possent
accusare eum. Ihesus autē incli-
peccata humana generis. p̄t̄ corum
nans se deorsum: digito scribebat
in terrā. Cum autē pseuerarent in
ctus salua misericordia iustitia iudicat. et ut erigat
illos qui in peccatis curvabant̄.
Auerto vultum nō
terrogantes: erexit se et dixit eis.
Qui sine peccato ē vestrum prim⁹
in illaz lapidē mittat. Et iterū se in
clinas scribebat in terrā. Audien-
tes autē hēc viuis post vium eri-
bant: incipiētes a senioribus. et re-
stemanet solus ihesus cū mulierē in domo i.
cum ecclēsia i mundo.
misericordia misericordia discri-
matis ihesus solus. et mulier in me-
pulorūz vel in dubio
dio stans. Erigens autē se ihesus
dixit ei. Mulier ubi sunt qui te ac-
vel bant sc̄iēs se similiter iniquat̄
eisauerunt? Nemo te et demnauit
que dixit. Nemo dñe. Dixit autē
ihesus. Nec ego te condemnabo.
Vade et iam amplius noli peccare.

Iterum ergo locutus ē eis ihesus
dicēt̄. Ego sum lux mundi. Qui
cū fidem ihesu cōplis obedit. ignorante
sequit̄ me nō ambulat in tenebris

Et iterū se m. s. i. Data sūa iusticie q̄ illi p̄sc̄i malo p̄missi sūt̄. iterū
scribit̄ etā ex more: vultū alio p̄t̄: vt ill. litlibet̄ exire. q̄s p̄uidebat cū
exituros q̄ p̄la iterrogaturos. Doc̄z̄ aut̄ nos sic etā n̄ correctōz̄ alterōz̄ ita
et post nos ipsos humiliiter uestigare: ne idē vel aliud simile in nobis sit.
Nec ego. Sz̄ q̄ poterat timere ne iste q̄ sine p̄t̄ ē cā punir̄: dīc ei vt
misericors p̄terita p̄t̄a dimit̄. Nec et p̄. vt iust̄: ne apli⁹ pecc̄ ūerdices
Iterum ergo. Repullis cōptatoribus: sanata cū p̄a mulieris: apli⁹
subdit̄ quid possit ex dimittinge: ne ambigat te eo homie: q̄ possit peccata

dimittere. Ego sum. I. m. que nube carnis te git: et sic tolleranda boi bus efficit. vnde et pec cata possim dimittere et etiam hominem illuminare.

Lestimonium tu um eccl. Putant non credendum ei: quasi sol re se testat oblii pmissum lucernarum et ipsi usiobanis baptisitum quod eo emicenter ostendit. Cleru est testimoniū. Deum testimoniū ideo verū ē habendum: quod scio vñ verio hoc ē quia testimoniū patris pfirmat vñ missus a patre: non tamē eā deserēs: et in pleto ministerio ad patrem redeo: nec tamen mundū relinquo.

Clos secundū. Quia illud nescitis ideo nos secundū carnē. i. hoc ē hominem putatis cui in laude sua credendum nō sit: et etiā damnatis.

Ego nō iudico. Ego nō in. q secundū carnē ut vos. vel pgnatus nō iudico hoc pmo adiutu. sed saluo. sed q scđ adiuentu iudicabit: subdit b. Et si iudico ego.

Quia solus nō s. Aug. Ideo verum. q nō solus ego et pater. Ecce ego duo in psonis licet vñ in sba. qd ē. iō verū ē iudicium meū. qd vñ ē filiū sū vñ pbat q filiū: q nō solus: sed pater meū.

Et in lege v. Au gust. Dicte te iudicio q sum et patris testimoniū verum sit. pbat ab autoritate legis. Dicit enim in lege in ore duorum vel triū stat omne verbum. nō qd duo vel plures non sint inēti sepe fallaces: sed trinitas in hoc pmentat in qua ppetua veritas.

Ego vis habere bonam causam habe duos vel tres testes: patres et filii simili vel patrem et filium et spiritū sanctum. vt accusata susanna habuit.

Dicebat. Secundum carnē indicantes. patrem xpī carnaliter accepunt sed erat bō in apto verbū patris in occulto.

Tibi ep. t. Quasi te videmus sed non patrem tecum. quibus ecōtra dicatur: sed nec me scitis: quia si hominem quē videtis: nō qd in occulto sum scitis. et ideo nec patrem scitis. Sed si me sciretis. qd ē prius me cognoscite et sic patrem scitis quia vnum sumus.

Forsitan. Non dubitat sed dubitantes quasi irridet et increpat: vt et Hec verba locutus. Haze dimitig philarē. seruare. Typice gazo philiatiū ē mysteria scripturarū. que sunt i templō. i. i xpō. Hec secreta post resurrectionem apuit apostolis: sed in his modo loquitur per parabolās non intelligentib⁹ indegit.

Hūc et in futuro s qd deū se significavit s̄ habebit lumē vitę. Dixerūt ergo ei pharisei. Tu de teipso testimoniū phibes: testimoniu tuū non ē

s ostendens se et patrē cui gloriā dat verum. Respondit ihesus et dixit eis. Et si ego testimonium phi beo de me ipso. verum ē testimonium meum: quia scio vnde veni et quo vado. Clos autē nescitis vnde venio aut quo vadām. Clos secundum carnē iudicatis: ego nō iudico quenq; Et si iudico ego: iudicāt s. i. et si homo patrē nō deserit: et si missus p carnem: tamē ego et pater simul p deitatem um meum verū est. quia solus nō s̄ incarnari cōstituit s̄ vobis a deo data.

Et in lege vestra scriptū est: quia duorum hominum testimoniu verū est. Ego sum qui testimonium phi et si differo iudicium: nō differo testimonium s̄ si duorum hominib⁹ credidisti quid nūc ergo dic qd es ut credam? Dicebant ergo ei. Tu quis es? Dixit eis ihesus. Principiū qui et los s̄ fact⁹ bō. ppter vos. vt possitis me intelligere. quor vobis. Multa habeo de vobis loqui. et iudicare: s̄ qui me misit verax ē. et ego audiui quē ab eo s̄ i. ueritatē hēc loquor in mundo. Et nō cognouerunt quia patrē eius dicebat deum. Dixit ergo eis ihesus. Cum ex ē passio implenda p manus vras: post erubitis aliqui credent. ne quis ergo despet de quātocū qd scelere s̄ aliquid et nobis altaueritis filiū hominis: tunc co nota inter eos fuisse aliquod qd credituri erat gnosceris quia ego sum. et a me ipso facio nihil: sed sicut docuit me s̄ idem iam dicerat. sed qd res magna assidue cōmemorat pater hēc loquor. Et qui me misit. s̄ non tamen missus ut ego qd nō incarnatus. nec uenit. s̄ pater s̄ filiū s̄ quae non reliquit mecum est et non reliquit me solus.

emanētes me. et in peccato vestro moriemini

s̄ vos inimici nūc s̄ amici mei. et si nō mō: postea tamē poterūt: quibus alibi idem dicit qd istis

quo ego vado: vos nō potestis ve

s̄ omnia carnaliter sapiētes. et qd dicit

non intelligētes.

Dicebat ergo iudei. Nunqđ

interficiet semetipsum: quia dicit

quod ego vado vos nō potestis ve

nire.

Et dicebat eis. Clos de deo

s̄ a p̄tē cū eo crederē omnia

sum estis. ego de signis suis. Clos

s̄ in peccato nati adhuc in eo vivitis. qd non

sam hi qui de mōdo electi sunt. p̄tinentes ad eū

qui fecit mundum. s̄ prior mōdo

de mundo hoc estis. ego non sum

de hoc mōdo.

Dixi ergo vobis qd

in peccatis vestris moriemini.

Si enī non credideritis mibi qd ego

s̄ in quo nati

sum moriemini in peccato vestro.

s̄ causaliter sapiētes eterne essentie ignari

s̄ qd dixisti ego sum. et non

addidisti quid nūc ergo dic qd es ut credam?

Dicebant ergo ei. Tu quis es? Di

xit eis ihesus. Principiū qui et los

s̄ fact⁹ bō. ppter vos. vt possitis me intelligere.

quor vobis. Multa habeo de vo

bis loqui. et iudicare: s̄ qui me mi

s̄ idem ē audire ab eo. qd es

scit verax ē. et ego audiui quē ab eo

s̄ i. ueritatē hēc loquor in mundo.

Et nō cogno

uerunt quia patrē eius dicebat de

s̄ quasi p̄tē

um. Dixit ergo eis ihesus. Cum ex

ē passio implenda p manus vras: post erubitis

aliqui credent. ne quis ergo despet de quātocū

qd scelere s̄ aliquid et nobis

altaueritis filiū hominis: tunc co

s̄ nota inter eos fuisse aliquod qd credituri erat

gnosceris quia ego sum. et a me ip

s̄ i. sciētē genuit

so facio nihil: sed sicut docuit me

s̄ idem iam dicerat.

sed qd res magna assidue cōmemorat

pater hēc loquor. Et qui me misit.

s̄ non tamen missus ut ego qd nō incarnatus.

ne uenit.

s̄ pater s̄ filiū s̄ qua

re non reliquit

mecum est et non reliquit me solus.

Et nemo. Id ē. lo

quētes de teitate sua nemo etiā si vellz ap̄g bendit: qd ipse necluz voluit. Dicit ergo de passione sua qd in sua potestate ē: indeqđ cape re volentib⁹.

Ego vado. Quasi

spōte. ideo frusta la

boratil. Adit illo vñ

de venerat et vnde nō

discelerat. Querens

odio p̄sequentes assū

ptum in celis. nō vt a

mihi habere cupientes

vnde eis pgnaz p̄dicit

In peccato vñstro mo

riemini.

Nunquid in s.

i. Stulta verba quasi si de morte diceret non possent eūz seq ad mor

tem. Dicebat ergo nō

de morte: sed de gloria

ad quā ibat p mortem

vnde illis carnalibus

subdit. Clos de teor

sum estis. ideo terraz

sapitis. sicut serpens:

terram comeditis.

Dixi ergo. Hic

exponit quid sit esse de

mōdo. i. esse peccatores

infideles terrena sapiē

tes. vnde hoc eis expo

nit. si em. nō. Sed ecō

trario spē dat credi

turis.

Si enī nō cre

deritis. Credi

deritis dicit: nō p̄cepe

ritis: qd nemo nūc ca

pit imutabile essentiā

Ego sum nō dicit qd

vel xp̄us. vel filius dei

vel aliud huūsmōi. s̄

ad istos vñt vñbo ḡter

ne essent. s̄c olim ad

mōysen. quē mittebat

ad liberandū israel: q

si. Qui misit mōysen

ad liberandū filios is

rael. ego p me ipsū ve

ni liberare p̄ditos. L

terā vero omnia qd mit

tatur nō vere sunt.

Principiū. Aug.

Credite me p̄cipiū et

ē i. greco femi generis.

ac si diceret. Credite me veritatem qd loquor vobis. Pater dī principiū

nō de principio: filius dī principiū a principio. i. a patre p̄ qd omnia. om

ia enim p filium pater opatns ē. ipse manus dextra. fortitudo. sapientia et

tarī non potest.

Loquor. Et habeo vob̄ m̄ta loq̄ dōcēdo si credideritis: accusādo si

n̄ credideritis. et qd mō nō iudicō s̄ saluo: habeo p̄ indicare. habeo dico s̄ to

tū ex p̄tē qd verax ē ex se: ex qd ego s̄u xp̄itas quā genui ex se. et iō ha dico et iū

dico. Ecce quō dat glam p̄tē cui eglis ē. vt doceat nos m̄tores dare glam dō

Et non cognō. Cū dicit. qd misit me verax ē. n̄ intellexerūt qd de patre

diceret: qd adhuc bēbant clausos oclos et iō subdit eis. Cū exaltauerūtis f.

rb̄i os̄dir aliq̄s ibi cē. qd p̄ passionē suā cēnt creditur et cogituri qd ipse cēt.

Quia ego sum. Esse ē immutabile dī insūbstātē; sed ne ipse qu.

loquitur intelligeret esse pater subdit. Et a me ipso s.n. quia a me ipso non sum. sed a patre.

Faciō semper. Semper ipsa equalitas ē. Semp non ex quodā initio et deinceps. sed sine initio et fine. dei enim generatio nō habet initium temporis; qd p vñigenitū facta sunt tempora.

Multi crediderunt. Fides ē credere qd nō vides. veritas ē videre qd credidisti: non cognoscimus ut credamus. b credimus ut cognoscamus ideo xp̄s homo i terra fidei iacit: post se vide dum dabit. qd ē merces fidei.

Vere discipuli

Ad hanc altitudinem puenietis ex fide: qd est humilis et temnitur. et ē grānū līnāpis.

Liberabit. Hoc

verbū dñs posuit a libertate: nōt plērūq; latine dīci solet: libera

ri alīq; ab infirmitate. Et nō dixerat dñs li-

beri eritis. b veritas li-

berabit nos. in quo tñ

verbō nō intellexerūt

nisi libertatē carnalem

Respōderūt ei

Non illi qd crediderūt. sed alij in turba qui nō

crediderūt qui audito liberabit nos. indigna

ti sunt se uocari seruos

pūtates dixisse tē car-

nali libertate.

Et nemini ser-

niuimus. Mentiūt

iōseph seruiuit in egypto. patres in egypto

seruerūt in luto. isti ei-

dem tributis cesaris.

Amen ame di-

co tē. Amē hebraice

verum dīci latīne qd

nullus interpres muta-

vit ne vilesceret unda-

tum. b honore habeat

secretū. et ē quasi iura-

mentū. Unde Jero-

sup ysaiam Jurat do-

minus p semetipsum

quoniā sententiā oris

sui et verbū qd semel

ptulit nequaq; irritus

facit hoc ē p semetipm

iugrauit.

Seruus autē

non. In hoc terruit

nos. qd ergo spes ē liber-

tatis his qui nō sunt si-

ne peccato. filius m.i.

e. qui solus liber ē a pec-

cato.

Scio qd filii:

Ex posito a domino cōtra gloriātes tē vana libertate carnis et vera serui-

tute peccati et vera libertate p se filium: cōcedens istis sup qd filii habere sunt

p carnem. tales liberos ostendit nō esse filios abrahā p imitationē fidei et iu-

sticie: b esse filios homicidi dyaboli. quagretes se occidere. et ita esse vera fuos

Apus patrē vestrū. De dyabolo dicebat cuius filii sunt: non natu-

ra sed imitatiōne. Occasione illoz verbōz quidā dixerunt. homines ex dyab-

olo nasci secundū carnē qd falsum ē. Refert tamē pompeyus troyanus:

demones cū mulieribus p cubuisse et de illis homines ortos fuisse. Augustin?

hoc nō affirmat. sed dicit hoc quodā dicere quibus nō facile ē p tradicere

Potest quidē esse qd sicut assūmunt aerea copora; ita et cum illis assūmunt

in salute humani generis
qd est uoluntas patris

quia ego que placita sunt ei. facio
qd inuidet et qd possunt occidere.

Vere discipuli
Ad hanc altitudinem puenietis ex fide: qd est

humilis et temnitur. et ē grānū līnāpis.

Liberabit. Hoc

verbū dñs posuit a libertate: nōt plērūq; latine dīci solet: libera

ri alīq; ab infirmitate. Et nō dixerat dñs li-

beri eritis. b veritas li-

berabit nos. in quo tñ

verbō nō intellexerūt

nisi libertatē carnalem

Respōderūt ei
Non illi qd crediderūt. sed alij in turba qui nō

crediderūt qui audito liberabit nos. indigna

ti sunt se uocari seruos

pūtates dixisse tē car-

nali libertate.

Et nemini ser-

niuimus. Mentiūt

iōseph seruiuit in egypto. patres in egypto

seruerūt in luto. isti ei-

dem tributis cesaris.

Amen ame di-

co tē. Amē hebraice

verum dīci latīne qd

nullus interpres muta-

vit ne vilesceret unda-

tum. b honore habeat

secretū. et ē quasi iura-

mentū. Unde Jero-

sup ysaiam Jurat do-

minus p semetipsum

quoniā sententiā oris

sui et verbū qd semel

ptulit nequaq; irritus

facit hoc ē p semetipm

iugrauit.

Seruus autē

non. In hoc terruit

nos. qd ergo spes ē liber-

tatis his qui nō sunt si-

ne peccato. filius m.i.

e. qui solus liber ē a pec-

cato.

Scio qd filii:

Ex posito a domino cōtra gloriātes tē vana libertate carnis et vera serui-

tute peccati et vera libertate p se filium: cōcedens istis sup qd filii habere sunt

p carnem. tales liberos ostendit nō esse filios abrahā p imitationē fidei et iu-

sticie: b esse filios homicidi dyaboli. quagretes se occidere. et ita esse vera fuos

Apus patrē vestrū. De dyabolo dicebat cuius filii sunt: non natu-

ra sed imitatiōne. Occasione illoz verbōz quidā dixerunt. homines ex dyab-

olo nasci secundū carnē qd falsum ē. Refert tamē pompeyus troyanus:

demones cū mulieribus p cubuisse et de illis homines ortos fuisse. Augustin?

hoc nō affirmat. sed dicit hoc quodā dicere quibus nō facile ē p tradicere

Potest quidē esse qd sicut assūmunt aerea copora; ita et cum illis assūmunt

semina. vnde homines nascant. hec tñ dicta nō sunt affirmāda!

Responderūt tē. Quia arguit eos facere mala patris: fatentes pa-

trē suum esse abrahāz; puocant aliqua maledicere ptra abrahā vt sit eis

occasio faciendi qd volebant sed dñs abrahā laudat; et istos degeneres dā-

nat dicens. Si filij-a.

Nunc autē. Non dicit qd poterat se esse dñm abrahā ne sit occasio ca-

lumnā: nec filii dei. b qd inuidet et qd possunt occidere.

Clos facitis.

Jam innuit aliū patrē

qd abrahā. cui filii sunt

qd natura himitatiōe

Dixerūt. Jam in

telligētes nō te origie

carnis b te vta dñm

loqui. et vtu scriptu-

rari sc̄iētē fornicatio-

nem spūaliter dīci. cui

aīa fallis dñs subiūcā

Mutant responsiōē

et tacēt iam de patre a-

brahā. ne eis dicatur

cur te eo gloriamē cu-

ins vitam nō imitā-

ni: et dīcit patrē teuz

volentes videre quid

ad b posset eis dicere.

Dixit ergo. Si

ut posse dīcēt de abra-

ham: ita nū ostendit

deū nō patrem eis es

se eoz: quia nō cogno-

scāt filii quē misit: nec

eum diligunt.

Ego enim. Pro-

cessio ex patre eterna ē

in qua ē filius vñigeni-

tus patri equalis. ve-

nit homo factus ī quo

frater hoībus.

Quare loque-

la. Ita res ē vt dico. b

non potestis qd dīcō

cognoscere: qd nō po-

testis audire: cui nō velitis

credo corrigi. Et

hoc quare: qd ex dyab-

olo estis: filii dyaboli

plēuerare elegistis.

Clos ex patre.

Ecce iam determinat

quis sit pater eoz cui

Johannes

Conne bene di
cimus. Quia pueri
sunt nō esse filii abrahe
vel dei. sed dyaboli iuge
runt pueria qd nō pote
rant resistere.

Honorifico p.
m. Non me ne arro
gans vobis videar fa
cio qd tebeo. sed vos nō
facitis qd debetis qd
honorastis me. quē si
pugnacem sicut ego
honorifico patrem; sic
vos me honoraretis.
Ego autē nō ē.
Auditio pueri denu
mum habes. ecōtra te
gloria sua hoc solū di
cit. Honorifico patrem
quia tribuēdo ei. et ego
non g̃o glam meā ut
boies qd illatis pume
liis aliquid reddūt sed pa
tri reseruo. et ē qd qrat.
et iudicet.

Est qui querit
Huc sunt temptationes
vna p̄batōnis de qua
temptat vos deus. alia
deceptionis de qd deus
temptat. Sic et duo ti
mores. unus quē cari
tas foras mittit. Alter
qd p̄manet in seculū se
culi. Sic et duo iudi
cia: vnu dānationis qd
non indicat pater. sed
omne indicāt dedit fi
lio. Alterū discretiōis
Vnde. Judica tēns et
discerne cām m. Secū
dum hoc dī. Est pater
qd qrat glam meā et di
scernat a gla vestra. qd
vos scđm seculū glori
amini. ego nō. sed ea gla
quā habui apud p̄p̄z
an tēz mūdus ēt: qd ē
ab humana iſlatione
discera.

Amē amen di
co. Non ego sed pater
querit gloriam meā. ego
autē deo. si vos dicitis
demoniū habes. ego
vos ad vitam voco.
Hinc discat hō leuis;
nō malū sed bonū reddē.
Non videbit. Qd
di videbit ut gustabit
nihil aliud ē qd expiet
Nunc cognoui
mus. Sicut accepta
ptumelia bonū fit meli
or. ita malū de bñficio
peior.

Quē te ipsum f. Secundū illos se faciebat. filii dei: equalē sibi. qd
nō esset. sed nō faciebat īmo vere erat. vñ apls. Nō rapinā arbitrat̄ ē. facies
equalē deo. Ideo nō quis es sed quem te. i. f. / tre de qd p̄p̄z tēs ē.
Respondit. Cōtra hoc qd dicit quē te facis. refert gloriam tuā ad pa
ter meus. Ap̄te dicit patrē suū esse deū. qd annūciat̄ ē iudicis
non recensē deū vobis annūcio. sed illū de cuius cognitō soletis gloriarī.

C. IX.

Sed ego arguo vos et patrē vñ. et cū nul
lus pollicet arguere.
arguet me de peccato. Si veritatē
tūsi qd cōs filij dyaboli. quia
dico: quare vos nō creditis mihi:
nō natura sed fide. amat
Qui ex deo est: verba dei audit.
sed viciū
Dropterca uos nō audistis: qd ex
non sunt ex deo. qui tamen p̄ naturā sunt ex deo
deo nō es tu. Responderūt igit̄ iu
dei et dixerūt ei. Nonne benedici
tēboc nō negādo recipit qd custos
mus nos: qd Samaritanus es tu: et
tēboc ut falsum negat. s̄ ut patiēs cōsūtūm nō
demonia habes: Respōdit ihesus
redit. s̄boc solū de gla sua
Ego de moniū nō habeo sed hono
risco patrē meū. et vos in honora
ob p̄b̄tia. s̄cūtūm simulatoris
qui volunt videri qd non sunt.
Itis me. Ego autē nō quero gloriā
s̄p̄ter. s̄discernit pater a gla
mcām. Est qui qrat et iudicet. Amē
boim gloriā filii. quē vñtū p̄cipib̄s suis.
amen dico vobis: si quis sermonē
s̄verā sed iudici ueremor
tui. non intelligentes eam. putant dici. non quā
meū seruauerit. mortē nō videbit
mortici et irascentes dicunt abrahā m. c.
in eternū. Dixerūt ergo iudei. Nūc
cognouimus qd demoniū habes.
s̄p̄ocat ut aliqd diceret contra abrahā.
s̄z non illa morte qua dñs dicit
Abraham moriūs ēt p̄phet̄. et
tu dicas. si quis sermonē meū ser
uauerit: nō gustabit mortē ineter
tēcūs sermonē tu dicas non mos
num: Nunqđ tu maior es tēpatre
nostro abrahā qui mortu⁹ ēt pro
fut dicas et sermonē tuo non mori cum scias il
p̄phet̄ mortui sunt. Quē te ipsum
los mortuos s̄tantum
facis: Respōdit ihesus. Si ego glo
rifico me ipsum: gloria mea nihil ē
Est pater me⁹ qd glorificat me: quez
qz si cognouissent filium cūs recepissent
s̄non vñtū
vos dicitis: qd de⁹ noster ē. et nō co
gnouistis eu. Ego autē noui eu. et si
cum sciam
dixerō qd non scio eum. ero similis
s̄ qui dicens uos scire et nesciis
s̄ sermo
vobis mēdar. Sed scio eu et sermo
men patris ut filius loquebat. et ipse erat uer
bum patris qui boib̄s loquebat
autem
nem ei⁹ seruo. Abraham pater ve
-

Sed non timuit quia in eo caritass
ster exultauit ut videret diez meū.
s̄ rati in eo solā cō
tem carnis pensente non diuinā naturā
Tulit et gauisus ē. Dixerunt ergo
iudei ad eū. Quinquaginta annos
nondū habes. et abrahāz vidisti:
s̄būtūtū carnis ad diuinitatē trabens
Dixit tēs ihesus. Amen amē dico
tē non dicit esset sed fieret. quia creatura.
tē non dicit faci⁹. sed sum. qd creator
vobis: ante qd abrahāz fieret. ego
s̄ qd putat boc esse blasphemā
sum. Tulerūt ergo lapides vt iace
s̄ut homo bumilis. s̄ qd cōmē
dāda erat patientia non excedenda potentia
rent in eum. Ihesus autē abscondit
s̄tēcūs a duris corūm cordib⁹ fugit
se. et exiuit de tēplo.

C. IX.
Et preteriens
ihesus vidit hominē ce
cū a natuitate: et interrogauerūt eū
magistrum appellat̄: quia scire desiderant
discipuli eius. Rabbi qd peccauit
hic autē parētes ei⁹ vt cecus nasce
retur: Respōdit ihesus. Neqz hic
peccauit neqz parētes eius: sed vt
manif. stentur opa dei in illo. Me
s̄p̄dicare illumire cecos. tēcūs filius de illo ip
se de nullo. uñ glam dat illi. tēcūs ille missus
in quo cecus oculis lauit
oporet opari opa tēcūs. qui misit
s̄. i. dñs sum i mundo. tēcūs dum dies est
i. i. p̄secutio aplōrum. ucl p̄secutio antip̄i. s̄ qd
me donec tēcūs ē. tēcūs lenit nox quā
do nemo potest opari. Qd diu sum
s̄ cecis qd est dies i co cecus lauat ocu
los et uide dicim. s̄monens bonos
i mūndo: lux sum mūdi. Nec cū di
cer terrenos malos. tēcūs collitum quo ungis
genus humanum. tēcūs expuit i terrā et fecit lutum ex
s̄ nondum itus
sputo: et liniuit lutū sup oculos ei⁹
tēcūs in piscina qd dicit silo
et dixit ei. Clade et laua i narratoria
silo qd interpretatur missus. Abiit

Qui glorificat
vox patris glorificat
filii in baptismo ī mō
te zī alijs būiūmodi.
Et nō cog. Non
cognovisti spūaliter.
dūp terrenis būistis.
Ecce videt apte eos si
bi resistere. s̄ tē nō te
sinit se eis fidicare.
Et si dixerō. Nē
hoc arrogās videatur
glari: addit̄ et si dixerō
Arrogātia sic caueat:
vñtētātā relinqat̄
Abraham. Cre
dēs exaltauit spando
vt videret intelligendo
tantū mysteriū.
Die meū. Ang.
Incertū ē an diē tēp
lem. qd erat vñtētā in
carne: an diē gēmita
tis. s̄ vñtētā abrahāz
vidit. vñtētā ineffabile gau
dū illi fuit. Quātū cīm
ē videre vñbū ap̄d pa
trē. et qd ipsum caro fa
ctum ē.
Et exiuit. Exiuit
de tēplo. i. de figuris
indigo. videamul qd
fecerit in tēplo gentiū.
C. IX.
Et preteriens.
Non stās in uia pecca
torū sed secus viā nostre
mortalitatis.
Lecum. Lēcū si
gnificat humanū gen
in qd cecitas naturalis
qd peccate primo hoie:
viciū ppter naturā i o
leuit. vñtētā mentē
ois hō cecus natus ē.
Neinqđ hic pec.
Pecauerūt quidē s̄
nō illo p̄ctō factū ē vt
ceqđ nō ceret. s̄ hec ē cā
ut manifestent o. d. i. illo
Sed vt mani.
At eum illuminando et p
en qd i cecitate. hūani
generis factur⁹ sit sig
nificādo fil⁹ dei mani
festet. vñtētā būdit. m. o. o
Quādū sum.
Nō solū tēcūp̄s lumē
erat i mūndo. sed tēcūp̄ vñ
qz ad p̄sumationē sc̄l
p̄ fidē ē cū electis: et est
tēp̄us opandi. Nec il
la ē infernalīs in qd nā
li licet opari. vt necar
deti dūnti licet. s̄ tē
est tēp̄s recipiendi.
Et fecit lu. Sic
p̄mū holez de lūno tēcūp̄ formauit: ita p̄ idē gen⁹ lūti: gen⁹ hūanū reformauit
De saliuā lutū fecit qd x̄bū. co. f. ē. Saliuā ē sapia. qd ore altissim⁹. pdit
Terra ē caro x̄pi. Uxit oclōs. i. cathecumēnū fecit qd credit vñbū carnē fa.
Vñtētā nō dñs videt. s̄ mitit ut lauet. i. bapt̄et i missō. i. i. tēp̄o ppter qd no
men piscine interpretat̄. Baptizatus a peccatis lumē recepit.
Clade et laua. Silo fons ē ad radicem montis lyon. qui nō ingib⁹

aquis hincertis horis
ebulit p concava ter-
rari: ubi cecus lota fa-
ci lame recipit: qd ceci-
tas indeo vel quoniam
cunq; infidelis nō pot
sanari: nisi doctrina a
quay xp̄i: qd sine strepi-
tu clamore verbay le-
viter fluit. vñ ysaias:
aque syloce que vadat
cum sylēto.

Et venit vidēs.
Querit quo istuz sine
fide saluauerit cū lega-
tur nemine sine sanati-
one interiori exteriis
sanasse. Hoc dī de
illis qui ppter peccata
infirmitabat. Iste non
pter peccatum b ppter
gloriā dei languebat.

Non ē homo
hic. Ille sp̄ualiter cu-
stodit sabbatū qui est
sine peccato. Illi n̄ qui
serui sunt peccati.

Tu quid dicis?
Querunt columniam
vt ille de synagoga pel-
lereb. s a christo inueni-
retur.

Ille aut̄ dixit.
Abiit inuncius in cor-
de qui nondum filium
dei pfitetur. non tamē
mentitur.

Donec vocau-
erit pa. Mysice pa-
rentes. i. dyabolus. vel
vicia. qd dicit etatē ha-
bet. i. d. f. l. qui nolunt
hominē pfiteri xp̄m.

ergo et lanit: et uenit uidēs. Itaq;
uicini et qd uiderat eum prius qd mē
dicus erat. dicebat: Nonne hic est
qui sedebat et mēdicabat? Alij dī-
tqd apti oculi uultum mutauerat.
cebant. qd hic ē. Alij aut̄ nequaq;
sed similis ē ei. Ille vero dicebat
sor grata ne dannaret ingratius
qd ego sum. Dicebat ergo ei. Quo
modo apti sunt tibi oculi? Respon-
dit. Ille homo qd dicit ih̄us: lutū fe-
cit et vnr̄it oculos meos et dixit mi-
hi. Vade ad natatoriam siloꝝ et lau-
tqndō habebat in corde qd ipse facie.
Et abū et laui et video. Et dixerūt
ei. Ubi ē ille? Ait. nescio. Adducūt
eum ad phariseos qd cecus fuerat.
Erat aut̄ sabbatū quādo lutū fecit
ih̄esus. et apuit oculos eius. Itaq;
ergo interrogabat eū pharisei quo-
mo vidiſſet. Ille aut̄ dixit eis. Lu-
tū posuit mihi sup oculos. et laui
et video. Dicebat ergo ex phariseis
qd omnes qd iam inungebant. isti nec
quidam. Non ē hic homo a deo qd
vidēto nec inuncti. s iam inucti
sabbatū nō custodit. Alij aut̄ dices-
bat. quomō potest homo peccator
dies ille diuferat iter lucē et tenebras
hec signa facere? Et scilicet erat in-
ter eos. Dicūt ergo ceco iterū. Tu
quid dicis de illo qd apuit oculos
tuos: Ille aut̄ dixit. Quia, pphe-
ta ē. Non crediderūt ergo inuncii de
illo. qd cecus fuisset et vidiſſet do-
nec vocauerūt parētes ei. qui vi-
derat. et interrogauerūt eos dicētes
Hic ē filius vester quē vos dicitis
qd cecus natus ē: quomō ergo nūc
videt? Respoſerunt eis parētes ei-
us. et dixerūt. Scim⁹ qd hic ē filius
noster. et qd cecus ē nat⁹. Quomō
aut̄ nūc videat nescim⁹. aut qd ei
apuit oculos nos nescim⁹. Ipsiſ
ut instruamini quid nobis calūiamini
t̄ non est opus nobis loqui p infantē.
interrogate. etatē habet: ipſe de se

loquaſ. Nec dixerūt parētes eius
quoniā timebāt iudeos. Jam enīz

spirauerat iudei: vt si qd eum co-
qd iam nō est malū expulsoz cni xp̄s suscipit.

fitereſ chrlſtū: extra sinagogā fie-
ret. Propterea parētes eius dire-
ſt. qd etatē h̄z ipsū interrogate voca-
uerūt ergo rursus hoiez qd fuerat ce-
qd quasi nega qd accepisti.

et dixerūt ei. Da gloria deo. Nos
qd est blasphemare: nō deo gloria dare

scimus qd hic hō peccator ē. Dicit
qd nō p̄ calūiam: nec ueritatē celat
ergo ille. Si peccator est nescio.

vñ scio qd cec⁹ cū essem mō video

Dixerūt ergo illi. qd fecit tibi: quō
apuit tibi oculos: Rñdit eis. Diri-

vobis iam et audistis: Quid iterū
qd sicut ego iam video et nō in video

vultis audire: Nūqd et vos vultis

discipuli ei fieri: Maledixerūt er-
go ei et dixerūt. Tu discipul⁹ illius

qd si essent christo crederent quez moyses

nunciauit.

sis. Nos aut̄ moysi discipuli sum⁹

qd seruū deo pferūt qd moyses do-

Nos scimus qd moysi locut⁹ ē de⁹
cuit a deo accepit. s nesciit aut̄ ei diuinitatē

qd nō hoc accepit.

Hunc aut̄ nescim⁹ vñ sit. Rñdit il-

le hō et dixit eis. In hoc ei mirabi-

le ē qd vos nescitis vñ sit: et apuit

meos oculos. Scim⁹ aut̄ qd pctō

adibuc inuncii: qd pctōres dō audit. ut publi-

canum confidentem

res deus non audit: sed si qd dei

cultor ē et voluntatē eius facit hūc

s magna re est

exaudit. A seculo nō est auditū: qd

qd apuit oculos ceci nati. Nisi eēt

hic a deo: nō poterat facere quicq;

Responderūt. et dixerūt ei. In pec-

catis natus es totus. et tu doces

nos: Et eiecerūt eū foras. Audiuit

ih̄esus quia eiecerūt eū foras. et cū

inuenisset cū dixit ei. Tu credis in

filium dei: Respondit ille et dixit.

Quis ē dñe vt credā i eū: Et dixit

s corporaliter. Ecce missus in

ei ih̄esus. Et vidisti eū: et qui loqui

quo lota facie. iam filū dei agnoscit. i filio bois

tur tecum ipſe ē. At ille ait: Credo

s quale credit indicat. s ut dñi

dñe. Et procides adorauit eū. Et

Da gloria deo
Dare gloria deo ē ve-
ritatē te aliquo quasi
p̄sente deo dicere. hoc
ē. Confiteſt istū non
esse deū sicut nos: sed
peccatorē.

Quid iterū vul-
tis. Aug⁹. Stoma-
chatur pira duriciam
eoꝝ te ceto: factus vi-
dens. et cecos iam non
ferens.

Maledixerūt.
Secundū cor eoꝝ ma-
ledictio ē. sed qd dicit
optabile est omnib⁹ vt
discipuli christi sunt.
Ang. te stulta male-
dictione eos redargu-
ens dicit. Maledictio
ista veniat sup nos: ac
si diceret. vñta talia
opa facere possem⁹ vt
discipuli eius fieri me-
renerūt.

Nunc aut̄ ne-
scimus. Supins di-
xerat hūc scimus vnde
hūc dicit se nescire. s ne
scire nos dicimus que
abiſſim⁹. Ille nesciit
latet hūilitate. p̄nitur
signor⁹ virtute. Nescit
vnde sit: qd tens qd
cos illuminat.

Nisi esset bica-
deo. Sp̄eta eorū sa-
libre veritatē confiteſt
hec em⁹ non nisi a dño
nec a discipulis fierent
nisi deus in eis.

In peccatis n.
Id ē. cū clausis oculis
qd dicunt esse p̄ pecca-
tis parentū. s christus
totū sanat. extra ocu-
los intus cor apit.

Et tu doces z.
Lotiens interrogādo
vt diserēt magistrus
ficerat. sed ingrati do-
centē piecerunt foras.

Sed qd expulſus: ma-
gis factus ē xp̄ianus.

Quis ē. Adhuc
unc⁹ his verbis ostē-
dit se iaz dñdi cor ad
credenū habuisse pa-
ratū. sed in quē crede-
re tebeat ignorasse.

Et vidisti. Jam
domin⁹ lauat facie in
uncti: iam cordis ocu-
los illuminat. et ille non
tantū filū homis sed
etia confitetur filū dei

Johannes

Cum qui nō vidēt. Id ē. qui se nō uidere putant et querunt ut videat
qui vident. i. qui se videre putant. et medicū non cōrunt. et hoc ē iudicium. i.
discretio: q̄ discernit causam credentialem a suspicione. **J**udicium enī damnatio
nisi nō modo s̄ in sine faciet. vñ ego nō iudico quemq̄.

Amen amen dico. Quia pharisei iactabat se videre. qđ possent; si
oues christi essent: dñs
protra eorū arrogantiā
de grege suo ⁊ de ho-
stio quo intrat̄ in ouie,
le; similitudinem ppo-
nit. ostendēs qđ nec sa-
pientia nec obseruatō
legis. nec bona vita qđc
qđ valet nisi p eum. si,
ne eo nihil sunt in quo
cunq; iudeo vel gētili
⁊ pbo vel phariseo qđ
docent beate vinere. uñ
heretico sub noīe xpī:
nec tamē in xpō pdcā-
te. b̄ omnes sine eo ra-
piunt ⁊ occidunt.

Plant et occidunt.
Derhostū. Id
e. p me ut post exponit
Hec ianua ē humiliis
q p banc vult intrare;
oparet ut se humiliet-
ne si erectus ē offendat
in humiliē ianuam.

Fur. Quia qđ alii
enam ē suum dicit. id
ē. ones dei suas facit;
latro qđ qđ furatus ē
occidit. Sed omnes qđ
veritatem tenent et do-
cent i xpo pastore sūt
vnus pastor.

Pastor ē ouī
um. Christus pprie
pastor ē secundū offici
um pascendi oues. vt
ip̄e post exponit. qui p
se hostium intrat i ouī
le onium. Sed q̄r alij
m̄z pticipes sunt ei pa
storalis officij. q̄ de co
ppiis dicunt etiam eis
suo mē pgrunt. Ho
stiūz ē quo intrat. chri
stus ergo pastor per se
hostiūz: z quicūq̄ sub
eo pastor: p iplum ho
stium intrat in corda
ouium. q̄ si aliud p̄z
dicat: nō audiūt oues
si christūz; oues christi
banc vocē agnoscunt.
Qd ostiū est xp̄s:
sibi soli tenuit. q̄ non
ē alius qui pdicetur o
uibns vel in quē creda
tur. nō est alius p quē
pdicans intret ad cor
da ouium. vel p quem
oues intrant ad teum
Qd pastor ē p̄munic
stum pdicat. vt Inmē:

Puichostiarum

Et oues vocē
eius. siue iam cepint. si
alienorū multis. Ecō

alienorum multis, Eccl

fecce dies inter lucē et tenebras dissecnit
ſ discretionis nō vltime retributōis
Et dixit ei ihesus . In iudicium
ego in hūc mundū venī: vt qui nō
ſ būiles ceci ſ p me lumen ſugbi sapientes vt
pharisei ex iſtis verbis cōmoti
vident videat . ⁊ qui videt ceci fiat
Et audierūt quidā ex phariseis qui
cū ipso erāt . ⁊ dixerūt ei . Nuncd ⁊
nos ceci sumus : **D**ixit eis ihesus
ſ . i . si cecos vos eristūmaretis ad medīcu3 cur
reteris ⁊ qz ego veni to llere peccata
Si ceci effetis nō haberetis ⁊ pecca
ſ pppter qd me
tum . **N**unc vero dicitis ⁊ qz vide
dicum nō qritis ſ et ita ceci pmanetis.
mus peccatū vestrum manet .

// C. X.

Homen amē dico
vobis qui nō intrat p ho-
b. s. i. in catolica ecclesiā in cōsortiu fidei
lum humilis intrat s casur⁹ et ali-
stium in ouile cuium: sed ascendit
s quoquo mō p̄ter christum . vel nō bene de co-
sciendo vel nō eius gloria s̄ suam q̄rendo
t. i. qui recte sentit de xp̄o et nō sua s̄ q̄ xp̄i sum
aliunde: ille fur ē t lairo. **¶** Qui autem
q̄rit sp̄destimatis ad vita
intrat p hostium pastorē ouīū. hu-
s̄ p̄dest nati ad vitam
t̄ in quo cūq̄ sonct uox uectibi de-
ic hostiarius apit: t̄ oues t̄ vocē ei⁹
s̄ obediendo s̄ q̄r̄ babet nomia scripta in libri
uite. unde et dicit. nouit dñs qui sunt eius.
audiūt. **¶** Et pprias oues vocat no-
s̄ quasi de egypto i doctrinā uel re-
minatim. t̄ educit eas. **¶** Et cum pro-
gnū t̄ de tenebris ad lucē dñi an̄ casu uadit. quā
si in columnā nubis et ignis t̄ exemplū cis fa-
ciens. qđ docuit uel ad regnā p̄cedit.
priās oues t̄ emiserit: ante eas v.
t̄ quocūq̄ ierit s̄ p̄seuerādo usq̄ in finem
dit. t̄ oues illū t̄ sequunt̄ quia sciū
t̄ in quo nō est uox christi etiā si bon⁹ uideat.
vocez eius. **¶** Alienū autem non s̄
quunt̄. sed effugiant ab eo: quia i

Pastor autem intrat per hostium quod si ipse se christus ostendit. et intellectus; et alia et se intelligit. et dicant.
hostiarius. id est Christus qui se aperte. vel scriptura quod dicitur
qui docet omnem veritatem.
Aliqui sunt vere oves quod nouit dominus quod sunt
eum. et tamquam sunt errantes foris audientes voce
sunt intus et audiunt vocem pastoris in multis

C. X.

Sed ē quēdā p̄pria vox pastoralis. s. q̄ p̄seuerauerit usq; in finē. s. e. **H**ac nullus p̄prios p̄temnit. nullus alien⁹ audit.

Delli autem non cogit. Predestinate ones ad tempus se nesciunt: nec vocem pastoris audiunt sed in fine pluerunt. ecce contra lupi ad tempus audiunt et intrant sed retro abeunt.

Equis. **I**c eni
center oñdit. nō soluz
pastore b̄ zones itra
rep hostiuꝝ.

Domines quot
quot. Furē q̄ p̄ simo
niā vel aliq̄ alio mō
p̄tra xp̄m ītrat. ⁊ post
q̄̄ intrauerit malo exē
p̄lo occidit ⁊ sic apte
latro. Nec talis dicen
dus ē mercennari⁹. iō
lupo. veniēte non resi
stite. s̄ p̄ mercede cedit.
Sil lupo violenter di
strahēte n̄ resistit; mer
cedē hāc recipit q̄ nō
distrabīt cū oīib⁹. sed
postea male viuendo
ones corrūpit ⁊ iam in
gliam p̄tem relapsus
fit fur vel latro; nomē
mercennati⁹ amittens.

Mercenarij amicis.
Et ingredieſ ſc. Intus bene cogitādo egredieſ extra exēplo aliorū bñ opando. **U**l ingredieſ in ecclesiā vt bic viuat p fidem. vñ post dicit. vt vitā ba- beat. et egredieſ de illa vita vt ingetnum vi- uat. **A**nde post et abū dantius habeat vitaz et pascua iueniet ingre- diēs et egredienſ.

Mercenarius aut. Mercenarius est qui querit quod sua sunt; non propter deum sed pro aliquo mercede; quod culpabilis est et non est filius. Sed tamen necessarius et tolerandus. Furioso sp est cauendus. Prepositi vero quod filii sunt; sunt et pastores. et tamen unus est pastor. qui illic omnes sunt membra illius cuius sunt oves proprias.

Lupus rapit
Lupus ē vel violētus
q̄ co:palt rastat . vel
dyabolus q̄ spūaliter
dissipat . cui q̄ nō aīas
guēdo . qdē fugere : q̄ ti
dēs causam fuge subdit
aut nō dicunt fugere si
de absētēs sūt spū pñtes
in veri pastoris opponit .
aut . nisi q̄ omēs sui z ipse
q̄ nihil possunt .
q̄ illū . sicut alibi. **D**euz

Johannes

nemo vidit vnḡ nisi
vnigenit⁹ qui ē in sinu
patris ipse enarravit.
Item nemo nouit filiū
nisi pater. neq; potres
q; nouit nisi fili⁹. et cui
fili⁹ voluerit renelare.

Et animā meā
Hoc ē phatio dilectio
nis ad patrē et ad oues
sic et petrus tertio cōfi
tens amorem. inbet pa
scere oues et p̄ eis mori
Pro ouibus
meis. Pro ouibus
domis israel q̄ pierat
ad q̄s corporiter miss⁹
a quib⁹ n̄ sunt dissiles
ille q̄ sunt te gentibus
m̄ dicit. Oportet me
alias adducere. q̄nus
p̄ suos q̄ in illis ipse.
Et vocē m. a. nō dicit
meor⁹. q̄ in ipsis ille lo
quitur.

Quia ego p.a.
Aug⁹. Verbiū ex quo
suscepit hominē. i. car
nen et animā nunc⁹
depositū animā ut et
ania a verbo separata
ē caro posuit animā.
q̄n̄ expirauit. qua rede
unte surrexit. Por̄ er
go ad tēpus carnē et a
tumā seguit. s̄ neutr⁹
a v̄bo dei. Caro itaqz
ponit animā et sumit. s̄
nō p̄tate sua. s̄ p̄tate i
habitat carnē testa
tis. s.

Facta sunt aut̄
Enon. i. nouū. Inde
enceniare. i. iniciare.
Encenia festa dīca: s̄
nis tēpli q̄fē ē a iudā
machabeo tpe byems.
Byems aut̄ hic com
memorat. vt significet
iudeos frigidos. q̄ nō
accedit ad ignē. i. non
credit in christū. Sa
lomō aut̄ facto tēplō ī
antano illud tēdica
nit. zorobabel et ibesus
sacerdos post captiuū
tate redigicat tēplū ī
vere tēdiquerūt. Ju
das machabē p̄ p̄ba
natiōe antiochī byes
me.

In porticu z̄.
Porticus q̄bō tēplū
cingebat solēt signifi
cari noie templa.

Circūdederunt
Dño patēter iter ob
p̄bria veritatē p̄dicāte
exēcati nō obsequūt
sed tētant.

Quousq; ani
mā. Calumniant illū
vollere q̄nias q̄ saluat. quē p̄n̄z hominē putabant. s̄ p̄ oībō regnaturū.

trem. et animā meā pono. p̄ ouibus
de gentibus
meis. Et alias oues habeo que nō
de populo israel
sūt ex hoc ouili. et illas oportet me
apostolos non illozū
adducere. et voce meam audient. et
pono animā p̄ ouib⁹ p̄terea
fiet vñ ouile et vñus pastor⁹. Pro
q̄ ē iō me pater diliget. q̄ morior ut resurgā
p̄terea me diligie pater: q̄ ego po
no animā meam. et iterū sumā eam
cūm
Nemo tollit eam a me: sed ego po
no eam a me ipso. **H**ote statem ha
beo ponendi animā meam: et pote
statem habeo iterū sumandi eam.
de oībus p̄dictis et p̄nēdis et sumēdis animā
t̄nō q̄ inferior⁹ q̄ genitus equalis quicquid
babet a patre babet.

Hoc mādatū accepi. t̄a patre meo
q̄ tenebre lucē non cōprehendūt
Dissensio iterū facta ē inter iudeos
ppter sermones hos. Dicebat aut̄
s̄i sunt tenebre
multi ex ipsis. Dēmoniūz habet et
istorum oculi tam cepant apiri
insanit. Quid cū auditis? Alij di
cebant. hēc verba nō sunt dēmoni
q̄ quasi dēmoni n̄ solz bona opari
um habentis. Nunquid dēmoni
um potest cēcoz oculos apire? Fa
cta sunt aut̄ encenia ī bierosolimis
ecce ignis d̄ quo deberēt accēdi
et hyems erat. Et ambulabat ihūs
ī. s. ybi salomon stare solebat ad orādū
in tēplō in porticu salomonis. Līr
ecce byems ī iudeis
cundederūt ergo eum videri. et di
cebant ei. Quousq; animā nostrā
dū icteros nos relind
t̄. ille mētias qui venturus ē ī mundū
tollis? Si tu es t̄ christ⁹ dic nobis
t̄t̄ verbū dei et p̄bo et opa quid sim
palā: R̄ndit eis ibesus. Loquor
vobis et non creditis. Opa q̄ ego
facio in nomine patris mei: hēc testi
moniū phibent de me. Sed vos n̄
cur istos videbat futuros p̄ditioni
creditis: q̄ nō estis ex ouibus me
sed q̄ p̄bō intrant. Obesunt
ceptis.

Is. Dues mee vocem meā audiūt.
et imitatione et beatitudine
et ego cognosco eas: et sequunt me
q̄ vos de p̄senti vita cogitatis et calumnias
q̄ritis s̄ hec sit pascua de qb⁹ supra. s̄ acsi dire
tit vos gibitis in eternū q̄ nō estis de ouibus
Et ego vitam eternam do eis. et
et si p̄senti videant p̄ire fur et latro nihil
p̄nt cōtra illos quos nouit deus esse suos
non p̄bunt in eternū. et nō rapiet

spāte s̄q;
eas quisq; de manu mea. Pater
signēdo. i. ē unigenitū filiū coe
qualem cōcternū
t̄ creaturis et angelis
meus q̄d̄ dedit mihi mai⁹: I omib⁹
q̄ virtutem et gloriā bus⁹ r̄ci q̄ nō rapit de
manu cius. patri attribuit q̄ potestate q̄ vna
est mibi et patri. vel de me qui sum man⁹ p̄ris.
ē. et nō potest rapie de manu pa
tris mei. Ego et pater vñ sumus.

Gustulerūt ergo lapides iudei ut
nō verbis sed factis corū
lapidarent eum. R̄ndit eis ibesus
Multā bona opa ostēdi vobis ex
cūm gloriā q̄n̄ vbiqz
patre meo. Propter q̄d̄ eoz opus
me lapidatis? Respōderunt ei iu
nō p̄nt negare bona accepisse
dei. De bono ope nō lapidam⁹ te
nō p̄nt ferre q̄d̄ filiū dei dicat
sed de blasphemia. et q̄a tu homo
cum sis: facis teipsum deū. Respō
dit eis ibesus. Nonne scriptū ē in
psalmo
lege vestra: quia ego dixi dū estis

Si illos dixit deos ad quos fimo
italitatis argui s̄ dō
dei factus ē: et nō potest solui scri
t̄. s. signēdo ut sanct⁹ cēt. dōt̄ ut sanct⁹ genuit.
ptura: quem pater̄ sanctificauit et
s̄. i. cū scitatem carnari constituit p̄ salutē mūsi
misit in mundū vos dicitis quia

blasphemas: q̄d̄ dixi filius dei sum
que nō potest facere nisi filius
s̄ solis verbis p̄dico ne credatis

Si nō facio opa patris mei: Inoli
te credere mibi. Si autē facio. et si
verbis et inoccenie

mibi nō vultis credere. opibus cre
dite: vt cognoscatis et credatis. q̄a

in me ē pater et ego ī patre. Que
nō crededo s̄. vt occidat

rebant ergo cū apprehēdere: et eri
q̄z n̄ bñt man⁹ fidē
uit de manib⁹ eoz. Et abiūt iterū

mystice ad gentes. tōndebat se esse impletio
nem vmbriam cessantis

trans iordanē ī eū locū t̄ vbi erat
iobēs baptizās primū: et mansit il
lic. Et multi venerūt ad eū. et dice
bant: q̄r̄ iobēs quidem signū fecit

nullum. Omnia aut̄ quecunq; di
xit iohannes de hoc: vera erant. et
multi crediderūt in eum.

C. X.

spāte s̄q;
eas quisq; de manu mea. Pater
signēdo. i. ē unigenitū filiū coe
qualem cōcternū
t̄ creaturis et angelis

meus q̄d̄ dedit mihi mai⁹: I omib⁹
q̄ virtutem et gloriā bus⁹ r̄ci q̄ nō rapit de
manu cius. patri attribuit q̄ potestate q̄ vna
est mibi et patri. vel de me qui sum man⁹ p̄ris.

ē. et nō potest rapie de manu pa
tris mei. Ego et pater vñ sumus.

Gustulerūt ergo lapides iudei ut
nō verbis sed factis corū
lapidarent eum. R̄ndit eis ibesus
Multā bona opa ostēdi vobis ex
cūm gloriā q̄n̄ vbiqz
patre meo. Propter q̄d̄ eoz opus
me lapidatis? Respōderunt ei iu
nō p̄nt negare bona accepisse
dei. De bono ope nō lapidam⁹ te
nō p̄nt ferre q̄d̄ filiū dei dicat
sed de blasphemia. et q̄a tu homo
cum sis: facis teipsum deū. Respō
dit eis ibesus. Nonne scriptū ē in
psalmo
lege vestra: quia ego dixi dū estis

Tulerunt ergo
Hoc iā non ferūt q̄ ce
tera tulerūt. et duri ad
lapides currūt. Sed
q̄ ihūs nō patiētisi q̄
vult adhuc loquit̄

Facit i. d. In
tellererūt nō possedici
ego et p̄s. v. l. n̄l vbi
est eq̄ilitas pris̄ et filij.
q̄d̄ arrius nō tellerūt.

Christ⁹ aut̄ q̄ vidit il
los tardos: n̄ ferre splē
doz̄ xitatis. t̄pauit
eū ī his z̄bis. n̄ne s̄ e:

Quia ego. Tri
bus modis dī deo natu
ra adoptōe. vt ego di
xi. d. e. falso. vt demo
nes z̄ycola.

Ded illos di
Si p̄ sermonē tei p̄t
cipādo fūt̄ hoīes dū:
q̄no ille q̄ p̄ naturā ē fi
lō q̄ p̄cipāt nō ē deo

Cōperibus cre
dite. Fidem adhīete
operib⁹ vt meritō fidē
spl̄ cognoscēdo opa
veniat̄ ad fidē testa
tis.

Quia ī me ē p̄:
Pater ē ī filio. fili⁹ ī
p̄e ut eq̄lis ī eo cui eq̄
lis ē. v̄. t̄ p̄t dīc̄. ego
z̄p̄ v. l. t̄ q̄ videt me
videt et patrē. t̄ hoc ē
ei p̄p̄ū. Dun⁹ aut̄ el
hoi p̄ participationē q̄
dr̄ cē in deo p̄tinēte et
venis in eo vt in vase.

Et multi vene
Iti app̄bendit p̄ma
nente. n̄ q̄no inq̄ ap̄
bendere volebat disce
dente. v̄. s̄q̄ ī m. c. e.

quicqd dicebat testio
num huc phibebat.
qp lucerna veniam
ad diem.

C. XI.
Erat aut quidā
dum morat trans ior
danē infirmat lazarus
et mittit ad eū sorores
illuc. Iste sorores laza
ri figura sunt indeopi
eterna beatitudine iaz
receptors: qp fratre la
nando. qp reliquijs in
tenebris ignoratig ad
huc erratibg; dno sup
plicant ex notissima q
cione.

Languens la.
Lazarus figura ē iu
deop qui infirmi erat ī
fide xpi. Martha et ma
ria significat doctrinā
bonop indeop.

Ecce quē amas
Lazarus p quē pector
significat a dno amat
qnō venit vocare iu
stos ē peccatores. So
rores pectoris sit bone
cogitationes qp pectoris
dissolēdg orant.

Pro gloria dei
Idē. vt glorificet fili
tei. Ecce te uenit dicit
pro illos: qp dicit fili
tei nō es deu.

Diligebat aut.
Diligebat languēna
saluator et mortuors
suscitator lazarus qui
languēs et mortuus.

Duobus die
bus. Ut quadriduū
impleret. Prima enī
die quo nunciatg ē ei:
mortuus ē languidus
trans iordanē qp duos
dies māst: ecce te qp
to aut die venit.

Eamus in iu
dea. Mystice signifi
cat fidē redditur ad iu
deos in fine p heliam
zenob.

Dicit ei disci.
Territi volētes plūm
dare me ne moreret
sic et alibi petrs abstea
te dne. nō fiet tibi isto
Sed sic petrs landat
te alieno: beals es sy
bar. qp pater reuelauit
tibi culpat te suo. Re
di post me satana. qp
sapis nō qp te hab ho
mis sunt ita et hos cor
ripuit dicens se de in
quo debet ambulare ne offendat. et sine eo ambulats offendat ut mō nolē
tes cum mori. qp hoibs venit mori. Illos aut dicit esse horas qp diē sequi
tur. nō dies eas: sed dies eas illuminat. Duodeci ē sacramens numens qp
manet plenus. deicto enī iuda qnō lucebat iter horas: aliud subrogat.

Erat aut quidā

lāguēs lazars a bethania:
Et castello marie et marthē soroz ep
ne eremus cū multe sint bus nois. ostendit
et notissima actione.
Maria aut erat qp vixit dñm vi
guento et extersit pedes eip capillis
sui s. cui frater lazarus infirmas.
sufficit amāti nūtiare. qnō descriit quē amat
vt sea dolor illū liberet ab egritudine.
Miserū ergo sorores eip ad eū di
ecce qp si dignatio veni et sanan
centes. **D**ñe: ecce quē amas infir
mā. **A**udiens aut ihūs dixit eis.

qp nec ipsa mors qp imminebat
ad mortem fuit. qp ad miraculū quo omnes cre
derent in christum.
Infirmitas hec nō est ad mortē sz
qp nō cum aurit sz nobis pfuit
p gloria dei. vt glorificet filius dei
infirmantem. tristū cōsolator
p euz. Diligebat aut ihūs marthā
et sorores eip mariā et lazarus. Ut er
fostulit sanare vt posset resuscitare
go audiuit quia ifirmabat. Tunc qp
vt quatruū impleretur
dem māsit in codē loco. duobs die
bus. Deinde post hec dicit discipu
qp discessit infirmitatis fuit. qp redit pratia est
que est circa bierusalem a regibus de iuda su
dei sicut a romolo romani.
lis suis. Eamus in iudeā iterū. Di
cunt ei discipuli. Rabbi nunc qp re
bant te iudei lapidare. et iterum va
i quasi nō vos d̄ctis mibi cōsilium. sed me seq
mini et in me die ambulate et nō offendetis
dis illuc. Respondit ihūs. Nōne
duodeci horae sunt diei? Si qp am
bulauerit in die nō offendit: qp lu
ce huip mūdi videt. Si aut ambu
si tenebris peccatorū vel ignorāte
lauerit in nocte. offendit: qp lux nō
ē in eo. hec ait. et post hec dicit eis.
Lazarus amics non dormit. sed va
do ut a somno excite eū. Dixerūt
ergo discipuli eius. **D**ñe si dormit
qp solet esse somni egrotantiū salutis idicū.
saluus erit. Dixerat aut ihesus de
morte eius. Illi aut putauerūt qp
de dormitione somni diceret. Tūc
qui obscure dicerat dormit
ergo ihūs dixit eis magistre. La

zarus mortus est: et gaudeo ppter
ut me nūl latere. Et tu scio qp mortuus est
vos vt credatis: qp noueram ibi.

Seam ad eū. **D**ixit ergo thomas

geminius
qp didimus ad 2discipulos. Ea
ecce verus amantium affectus
mus et nos vt moriamur cū eo. Cle
uel cum eo vivere. uel cum eo mori
nit itaqs ihūs et uenit eū quattuor
dies iam in monumento habente.
Erat autē bethania iuxta hierosoli
mā quasi stadijs. xv. Multi aut ex
iudeis venerat ad marthā et maria
vt prosolarens eas de frē suo. Mar
tha ergo vt audiuit qp ihūs venit.
actua vita primum occurrit proga misericordie.
qp cōtemplatiū quietem desiderat
occurrit illi: maria aut domi sede
bat. **D**ixit ergo martha ad ihesum
Domine si fuisses hic frater meus
non fuisset mortuus. **S**ed et nunc
scio qp qp poposceris a deo da
bit tibi deus. **D**icit illi ihesus. **R**e
ambiguo dictum nō determinat quādo. etiō
illa dicit ei.
surget frater tuus. **D**icit ei martha
sed illa certa sum de hac incerta
Scio qp resurget in resurrectione
quasi dicas qp resurget et uerum est. sed quem
tunc resurget: potest et mō qp ego. sed
in nouissimo die. **D**icit ei ihesus.
sed idem resurreccio qp uita
Ego sum resurreccio et vita. qui cre
dit in me etiā si mortuus fuerit vi
uet. et ois qui uiuit et credit in me.
sed ad tempus moriat secundum carnes
sciens fidem qp confessionem
nō moriet in eternū. **C**redis hoc?
omnia bec credo qp
ait illi. vtqs dñe. ego credidi qp tu
misius ad salutem mundi.
es rps filis dei uiui qp in hunc mun
dū venisti. **E**t cū hec dixisset tabis
et vocauit maria sorore sua silētio
dicens. Magister adeat et vocat te
Illa ut audiuit: surrexit cito. et ve
nit ad eum. Nondum enī venerat
ihesus in castellū: sed erat adhuc
in illo loco ubi occurrat ei martha
Judei igis qui erat cum ea ī domo

CUt crēdatis:
Non qmō inciperent
credere. sed vt robustius
crederet. Semp enī su
des eoz miraculis ag
gebat.

Et inuenit eū.
Mystice qp uor sunt
dies mortis. Hacit
hō cū originali pecca
to ecce dies unus mor
tis. postqs venit ad rō
nales annos: naturalē
legē qp dicit i corde qp
tibi nō vis: alij ne sece
ris transgredit. ecce se
cundus dies mortis.
Data ē a deo etiā lex
scripta prohibens ma
la qp ipsa preuenit.
ecce dies tertius mor
tis. Addit̄ euangeliz
prodicat rps: eterna vi
ta. ecōtra gehenna. sed
hoc preuenit homiē
ecce qp uetus dies mortis
in qua putret hō: sed
nec tales relinquit mi
sericordia.

Erat autē be
bethania. i. dominus
obedienti vbi. sed susci
tandus erat mortuus
vicina ē hierosolimis
bene mysterio pregnit.
qp gentes iudeop. qp in
fine seculi preuerter. cito
ad bierlin. i. ad pacis
visionē preuenit. Non
tamē nisi expletis xv.
stadijs. i. post cognitō
nem veteris et noui te
stamenti spūalem.

Sed et nūc scio
Hoc scio qp potes su
scitare si vis qp tuo re
linquo arbitrio. non
autem plsumo neqs ro
go vt suscites: que ne
scio an sit utilis fieri re
surreccio.

Etiaz si mortu
us. Tres mortuos su
scitauit ihesus. vnu in
domo. i. i. corde. fm in
porta. i. in ore. terciū
in monumēto. i. inope
et preuenidine peccādi.

Viuat. Ut vni
abraaz ylaac et iacob
quoz. Deus dicit sicut
vinop. Credens etiaz
mortuus vniuit. sicut non
credens etiā viuens:
mortuus ē.

Silentio. Quia
si audissent iudei eam
vocatā fuisse a ihesu:
fratris iuras sentiunt.

Et vocat te. Causa breuitatis in verbis marthē ostēdit non prius d
ictum. i. qp dominus maria vocauerit.

Isecuti sunt eis. Hec ideo quicquid narrare curauit ut videam? q̄ occasio fecerit ut plures habentestes resurrectio quam triduanum.

In fremuit spū. Nota potestates; ipse fremuit et turbavit se quē alius turbare nō potuit. sicut omnia haū insimilis suscepit quia voluit. Significat autē quantū homo turbari tebeat pressus tāta mole peccati. Quādo autē peccator cōputans q̄ bona dei accipit q̄ mala reddidit femit in spū et turbatur; christus fremuit in eo et turbat q̄ fides de christo; christus ē in corde. Fremit q̄o fides ī homine dū de peccatis in crepat se.

Iubi posuistis. Qui absēs sc̄nit mortuū: sit et vbi sit sepultus. sed sic dicens: se q̄ si nescire peditus hominem significat. unde dicunt non noui vos. et vbi es adam.

Ihesus ergo. Difficultatem ostendit vinificationis talis peccatoris.

Erat autē spe. Lazarus mortuus figura ē iudeorū in christo nō credentium et lapide. i. onere legis oppressorum. Sorores per rogātes fideles sūt in populo iudicorum. Mox. Unusquisq; peccator mole peccatorum p̄s̄sus et sua lege granatus et cōsuetudine sua mala iam fetes alios exēplo suo malo apte corrūpit. Sorores cogitationes ali que q̄nq; cogitans se male fecisse volet.

Domine iam fe. Timebat remoto lapide poti⁹ fetorē et rari q̄ frēm resuscitari.

Sed propter populu. His verbis se gloriā patris h̄ere sicut in aliis operibus ostendit. Nam q̄ secūdum hominem minor erat patre. ab eo petit suscitatōnē lazari. et ideo se exanditū dicit et hoc ppter circūstantes. ut sic crederet dei filium.

Cloce magna clā. Tremuit. lacrimauit. clamauit. q̄ difficile surgit. quē moles male p̄suetudinis p̄mit. s̄ tamen post magnā vocem surgit. i. p̄

et cōsolabāns eam. cū vidissent mariam q̄r̄ cito surrexit et exiit. secuti sunt eam dicētes: Quidā autē ex qui venerant vel ex his qui crediderāt ipsis abierūt ad phariseos. et dixerunt eis q̄ fecit ihūs. Collegerunt aduersus ibūm ergo p̄tifices et pharisei cōcilium quasi cur nō pudemus nobis. et dicebāt. Quid facim⁹: q̄r̄ hic hō multa signa facit: Si dimittim⁹ cū sic: omnes credēt in eū. Et veniente romani. et tollēti nostrū locū et genitū inuestigā vel sagas vel venies ore interpretatur tez. unus autē ex ipsis caiphas nomine cū esset p̄tifer anni illi⁹ dixit eis. Vos nescitis quicq; nec cogitatis: q̄r̄ expedit nobis ut vñ moriaſ p̄ populo. et nō tota gens peat. Hoc a semetipso nō dixit. sed cum esset p̄tifer anni illi⁹ prophetauit q̄r̄ ihūs moriturus erat pro gente. Et nō tñ pro gente: s̄ vt filios dei q̄ erant disp̄si cōgregaret in vnum non quin et prius. sed modo diffinit. Ab illo ergo die cogitauerūt vt interficeret eum. Ihesus ergo iam nō q̄r̄ hoc non poset sed docet suos cedere in palam ambulabat apud iudeos significat transī ad gētes in effētū q̄ interpretatur fructificatio i. ecclēsia. sed abiit i. regionē iuxta desertū. in cīnitatē q̄r̄ effrem: et ibi morabāt cū discipulis suis. Proximū autē erat pascha iudeorū. et ascēderūt mlti hierosolimā de regionē aī pascha sicut p̄ceperat deus vndiq; conuenire ad pascha. vt illius dici sanctificarentur celebrationē male. vt sanctificaret seipso. Querebāt ioblii sue sanctificationis. in ipso loco orationis tractat de nece agni. ergo ihesuz: et colloquebāns ad in uicem in tēplo stātes. Quid putas. q̄r̄ nō venit ad diē festū? Dederant autē p̄tifices et pharisei mandatū: vt si q̄s cognoverit vbi sit. ad occidēdū indicet vt apprehenderet eum.

ergo ex iudeis q̄ venerat ad mariā et martham. et viderat q̄ fecit ihūs.

crediderūt in eum. Quidā autē ex qui venerant vel ex his qui crediderāt ipsis abierūt ad phariseos. et dixerunt eis q̄ fecit ihūs. Collegerunt aduersus ibūm ergo p̄tifices et pharisei cōcilium quasi cur nō pudemus nobis. et dicebāt. Quid facim⁹: q̄r̄ hic hō multa signa facit: Si dimittim⁹ cū

sic: omnes credēt in eū. Et veniente

romani. et tollēti nostrū locū et genitū

inuestigā vel sagas vel venies ore interpretatur

tez. unus autē ex ipsis caiphas no-

mine cū esset p̄tifer anni illi⁹ dixit

eis. Vos nescitis quicq; nec cogi-

tatis: q̄r̄ expedit nobis ut vñ moriaſ p̄ populo. et nō tota gens peat.

Hoc a semetipso nō dixit. sed cum

esset p̄tifer anni illi⁹ prophetauit

q̄r̄ ihūs moriturus erat pro gente.

Et nō tñ pro gente: s̄ vt filios dei

q̄ erant disp̄si cōgregaret in vnum

non quin et prius. sed modo diffinit.

Ab illo ergo die cogitauerūt vt in

terficeret eum. Ihesus ergo iam nō

q̄r̄ hoc non poset sed docet suos cedere

furores p̄cipientium.

in palam ambulabat apud iudeos

significat transī ad gētes in effētū q̄ interpretatur fructificatio i. ecclēsia.

sed abiit i. regionē iuxta desertū. in

cīnitatē q̄r̄ effrem: et ibi morabāt cū discipulis suis. Proximū autē

erat pascha iudeorū. et ascēderūt mlti

hierosolimā de regionē aī pascha

sicut p̄ceperat deus vndiq; conuenire ad pa-

scā. vt illius dici sanctificarentur celebra-

tionē male.

vt sanctificaret seipso. Querebāt

ioblii sue sanctificationis. in ipso loco orationis

tractat de nece agni.

ergo ihesuz: et colloquebāns ad in

vicem in tēplo stātes. Quid putas.

q̄r̄ nō venit ad diē festū?

Dederant autē p̄tifices et pharisei man-

datū: vt si q̄s cognoverit vbi sit.

ad occidēdū indicet vt apprehenderet eum.

magnā dei gratiā vi uisitāt dum p̄gnat.

Et statim pro-

pum peccator p̄gnat

sepultus iacet. q̄n peni-

te surgit. quādo p̄site

tur. pdijt. quasi de oc-

culis excundo manife-

stus: s̄ adhuc ligatus

et dicit ministris sol-

uite eum et sine a. vñ

soluerit sup terraz

et. in.c.

Soluite eum.

Christ⁹ p̄ se uisitāt intus: ministris tribu-

it potestate ut cre-

deret: sine pdiendo ut

seruiret. Sed quoniam

hoc factū sit. College

runt pon.

Credent. Et q̄a

sentiebāt doctrinā ei⁹

esse p̄tra templū et pa-

ternas leges: timebāt

ne si omēs crederent i

xpm: nemo remaneret

q̄r̄ romanos civitatem

dei et tēplū defederet.

Et venient ro-

pe i. galibus timēt: n̄

de eternis. et vitraq; p̄

diderūt. Locus ē hie-

rusale quē pdiderunt

Bentē suaz pdiderūt

vbiq; dispersi.

Hoc a se met

ipso. Aug. Nota eti-

am p̄ malos spū p̄

p̄tēt p̄diderūt futura.

qd tamē grāgelista di-

nino tribuit sacramen-

to. q̄ fuit p̄tifer. i. sū-

mus sacerdos et myste-

rii habēs in manib⁹

spū dei locutus ē. De-

p̄stituit vñ summū

sacerdotē. cui mortuo

vñus succederet. Sed

p̄ ambitionem postea

enēit: ut plures essent

et vicib⁹ misstrātēt: for-

te et plures i. vno āno

ex quib⁹ forte exibat q̄

incensum poneret: qd

nō licet nūl summo sa-

cerdoti. vt de zacha-

ria legit.

Pro gente. Ju-

deoz sc̄z in qua erant

oues. hoc tñ caiphas

et q̄r̄ non erat euangeli-

sta esse alias oues: ad

didit. s̄ et filios dei q̄

erāt diligēt: p̄gregaret

Fili⁹ p̄destinatione. si

cut et oues in israel. nō

dum enim erant. quia

No quā

et cum barbaq;

Loculos b

sc̄ndentes infi-

lio illa obliqua monte

magnum dōcēt

et dōcēt dōcēt

C. Johannes

Ante sex dies. Omnia misericordia: quia sex diebus oia fecit: sexta die hoem condidit: sexta etate redimere vult. **S**exta feria passus est. **H**ec hora mortuus est. **V**enit atque ad bethaniā i. ad domum obediens: ipse ob diēs p̄fī usq; ad mortem: docens ecclesiam obedientiam. **Q**ui est ī morte olei. i. misericordia nec potest abscondi i. qua suscitat sepultos a peccatis suis. **I**ubilans ibi fit erga in similitudine Lazarus. **M**artha misstrat: id ē dū quilibet fidelis opera deuotō dño impedit. **L**azarus i. suscitatati de granibus cum his qui māserunt in iustitia: leti epulantur dominis. **M**aria q̄ olim penitentia vñxit pedes. **R**ecibi dī quo vnguento. mō petes et caput p̄cioso: ibi rūdimenta penitentia. **H**iustitia delignat perfections. **V**nde hic libra vnguentū: i. perfectō in sticte. **A**nguentuz: qz bouus odor sum̄ deo. **C**aput vnguit: qui alata de eo p̄dicat. **P**edes qui infirma veneratur. **C**apillis tergit: q̄ suis superfluis pauperes qui in terra indigent reficit. **D**odore dominus. i. bona fama mundus repletur.

Clenit i. beth. **J**ō prius bethaniā venit: ut resuscitatio lazari altius mēorū oīm tradiceret: et inexcusabiles iudiū p̄sidereret tractantes de morte tanti suscitatoris.

Maria ergo. **P**reciosum vnguentū sit de nardo maxime spicis. h̄ aut dicitur pistia a loco unde erat. **E**t interpretatur fidelis non alia admixtione corrupti.

Dixit ergo. **I**n das i. malū tamē int̄ apostolos numeratur ut doceant malos tolerare. ne corp̄ xp̄i diuidā. et malos homines nō obesse. **N**ō quia. Quātū ad suā intentōz: ad eū nō pertinebat te egenis: q̄ nō curabat de ipsis: nō quin commissum eēt ei diligēre paupib⁹. **L**oculos h̄. Cui ministrat angelus: loculos h̄ in simili paupērū condescendens infirmis.

Sinice illā. Nō sūrem sed nō prodit: docēs tolerare malos. **T**ū obsequiū marie cōmēdat: oīs q̄ esset nocturnū: et ad sepeliendū aromati bō vngendus. **J**ō marie cui non licuit mortuū vnguere. datū ē vñcētē officio funeralis donare. **V**ñ b̄ marū dī: qd̄ habuit. id est. potuit b̄ fecit: p̄g

scīēs eos cōspīsse: venit quātū agnus ad victimā. ut vñcētē p̄casabācamus.

D. Jesus ergo an-

te sex dies pasce venit in bethaniā ubi lazarus fuerat mortu⁹ quē suscitauit hiesus. **F**ecerūt autē ei cēnā t̄ sōzor lazari. **H**ec nō fantasma. sed vera eius resurrectio probatur. comebat loquitur. **I**bi. et martha misstrabat. **L**azarus vero vñus erat ex discubētib⁹ cuī salteria sōzor lazari eo. **M**aria ergo accepit librā vngēti nardipistici p̄ciosi. et vñxit pedes hiesu. et extersit capillis suis pedes ei⁹. et dom⁹ ipleta ē ex odo s̄ iste mortu⁹ bono odore s̄ quo alijs vñvunt. **R**e vngentī. **D**ixit ergo vñus ex discipulis eius iudas scariothīs qui erat eū traditurus. **Q**uare hoc vngentū non veniūt trecētis denarij. **S**ed ne cum cura pauperum putaremus dixisse determinat euāgelistā cur dixerat ei. **L**estimonij ergo p̄hibebat turbā q̄ erat cum eo qñ lazaru⁹ vocavit de monumento: et suscitauit eū a mortuis. propterea qz obuiā venit ei turba: qz audierūt eum fecis se hoc signū. **P**harisei ergo direxerunt ad semetiplos. **V**idetis q̄ nibil proficimus. **E**cce totus mundus post eū abiit. **F**erant autē qdām gentiles exhibiſ q̄ ascēderat ut adorarent in die festo. **D**ixit ergo accesserūt ad philippum q̄ erat a bethsai da galileę: et rogabāt eum dicētes: **D**ñe volumus hiesum videre. **A**nit philippus et dicit andreas. **A**ndreas rursum et philippus dixerūt hiesu. **D**ixit autē respondit eis. dicens. **C**lenit hora ut clarificetur filius homis. **A**mē amen dico vobis

rat ad diez festū. cum audissent qz

venit hiesus hierosolimā accepit s̄ per ramos mortificatō carnis. vel exempla p̄cedentū p̄m

ramos palmarū. et processerūt ob

s̄ h̄icroni. quasi osy anna. i. salua obsecro uiam ei. et clamabant. **O**lanna bes

t̄ s̄ patris. Etia possent dicere in suo. quia ipse dñs.

Benedictus qui veit i noīe dōmini t̄ s̄ b̄cūtē dicit quod alii latut q̄o factū sit narrant.

t̄ s̄ populi iudeorū.

rex isrl. **E**t iuenit ihū asellum et

s̄ cōfessionē fidei. t̄ s̄ i zābaris t̄ s̄ huic facio adhibetur prop̄heticum testimonium.

sed sit sup̄ eum. **S**criptū ē. **N**oli

timere filia syon. **E**cce rex tuus ve

nit tibi sedens super pulluz asinē.

s̄ fieri scdm p̄p̄ticām q̄ in pullo

federit.

Dec nō cognoverūt discipuli eius

t̄ s̄ resurrecōne

primū: sed quando glorificatus ē

t̄ s̄ recolentes q̄ viderant.

hiesus: tūc recordati sunt q̄a hec

t̄ s̄ non alia q̄ scripta erant de eo.

erant scripta de eo. t̄ s̄ hec fecerunt

simplices mirabile factū efferebat. sed

probarti turbide loquuntur ei.

Lestimonij ergo p̄hibebat tur-

ba q̄ erat cum eo qñ lazaru⁹ voca-

uit de monumento: et suscitauit eū

a mortuis. propterea qz obuiā ve-

nit ei turba: qz audierūt eum fecis-

se hoc signū. **S**icut resurget in scdō

aduētu rapientur i ae-

ra cī domino.

neit vngere corp⁹ meū i sepulturā.

Magna patientia n̄ arguit iudā auaricie.

t̄ n̄cā pauperū dixisse

bx rōne mōstrat n̄ ecē

culpādos illos: qui ip-

si iter boīs p̄uersanti

d̄facilitatib⁹ mōstrat:

q̄ p̄uo tpe co:p̄aliter ē

apud eos mālūrus. cō

sem̄ sint paupes fu-

turi: q̄b̄ elēsina pos-

lit impēdi.

Dñe autē. Co:p̄a

li p̄ntia. vel n̄ habebis

tu iuda et q̄ sūt huīdī

q̄ si mali ī p̄nīcāt sāc

mētis. p̄ea tñ nō bñt

dñm vt boni.

Et venerūt. Cu-

riolitas bos n̄ caritas

addurit. nos eō. si co-

gnoscimus ihm obedi-

ētis anīq̄ domū in qua

babitz inuenisse: veni-

amus illuc p̄templatō

ne. nō ppter boīz īm

quē ī aīa suscitātū vi-

demus: sed vt bonam

vītā initemur: t̄ per b̄

ad visionē ihū pueni-

amus.

Hed vt laza. Mi-

stice resurgētē in scdō

aduētu rapientur i ae-

ra cī domino.

Cogitauerūt a.

Quia nō poterant oc-

cultare vel negare mi-

raculū. stulte volūt oc-

cidere: quasi nō posse

suscitare occisū: q̄ susci-

tauit defunctū.

In crastinū. Ecce

oues et isrl̄ veniūt ad

pastorem. Rami sunt

lautes significātēs vi-

ctoriam supatūrī dyā

bolū i mortem.

Et clamabāt.

Aug. Olāna vox ob-

scrātis magī dīcās af-

fectū q̄ re aliquā sigfi-

cās sicut iterectōnes.

Rex israel. Rex

n̄ treno more: qd̄ parū

ē. b̄ q̄ regit: t̄ ad metēs

t̄ ad regē celōū ducit.

t̄ ē miscrōis n̄ idīgōis

Moli timere. In

reprobo p̄p̄lo erat filia

syon. i. biersem. s. oues

que teuote occurru-

nebāt: q̄bus dīnī dī.

Agnoscite quē laudāt: t̄ ne timeatis cū patitur: q̄

ē vestra redēptō.

Pullū i. q̄ nē federat: pls ē gētū q̄ lege tē n̄ accepat.

Ecce totus.

Per passionē t̄ relūctōz totū mūdū redēt: t̄ seculū. **E**st eū.

Et quid mirū si p̄ eū vadit mūdū p̄ quē factū ē mūdus.

Hi ergo ac. Qūdūtē gētēs p̄ p̄dicatōnē ap̄lōm p̄uersas.

Dixit ergo autē. De indeis erant qui clamabāt. **B**enedictus q̄ venit ī no-

modo gentiles querunt vīdere. ecce duo parietes concurrentes. **D**icit ita

q̄ angularis lapis. **V**enit hora vt cī. **H**eū non ē clarificatō de istis vo-

lentibus vīdere. sed occasiōne horū annūciat venturā plenitdinē gētū

Johannes

C. XII.

eo in celis glorificato
Sed hanc altitudinem
glorificatis precedit
humilitas passionis.
Vñ. Amē amen dico
vobis ē. vbi se dicit
granū mortificandū et
multiplicandū. ad quā
passionē iā exhortatus
subdit. Qui amat a.
suam ē.

Nisi g. frū. Aug. Ipse ē frumentz quo
vinere dicit fidelis aia
Granū d quo spūalis
seges d surgere. Cum
sint multa grana semi
num nulli se compat
nisi frumento. vñ mos
cepit ecclē te b solo g
no confici corpus dñi.
Qui a. Aug. Qui
amat in hac vita. per
dit ī futuro quod ma
gis congruit. vñ sub
dit. Qui odit a. s. in
hoc mō. Non amat
sed odit animā in hoc
mundo: qui diligēdo
deum: potius q̄ i eū
peccet eligit occidi.

Si quis mi
Précium operis quo
illi ministratur ē esse eū
illo sine quo nasciā
bene ē ē. et cū quo nū
q̄ male ē ē. vñ d ap
tina subdit. Si quis mi
bi ministraverit.

Nūc aia. Pre
dicta passiōe z ad ea
supposita exhortatōe:
quasi data voce forti
tudinis sue: subdit af
fectū infirmitatis nē:
quē vere suscepit. sed
ex voluntate pro nob
ne de hac infirmitate
desperemus. in qua eē
dacet quid dicere de
beamus. et quo confi
gere. quasi. Lōtura
tur anima mea: quid
dicam: quo p̄fugiam.
quē inuocem. in quem
sperē: in patrē qui sal
uat cui voluntatem me
am p̄pono. q̄ proprie
rea ut hec patiar veni
in hanc horam. vñ et
clarificatio mibi sic fit
et in mēbris meis.

Dater cla. Salua
tōnē quero: sed passi
onez non recuso: prop
ter quā passionē clarifica me. q̄d ē gloria tui noīs.

Nō propter. Ostendit hanc vocem non sibi indicasse q̄d sciebat: b
eis quib⁹ indicari optebat.

Nūc iudi. Discretionis. s. quod ē ante vñtimū damnatiōnis. q̄ nūc
per passionem iure dyaboli destructo multi liberabuntur. Vnde exponē
do subiungit. Patior turbor. et p. b. n. p. b. m.

Euictetur. A redemptis expellatur: p̄dicatib⁹ apostolis plene expellet.
q̄ oīum a paucis. et si extra tēptetur: nō ledit intus.

Nisi granum frumenti cadens in
terrā moriūz fuerit ip̄m solū ma
net. Si aut̄ moriūz fuerit multuž
in fide populozum. s. vero amore
fructum affert. Qui amat animaz
s morietur cū xp̄o. s temporalē vitam
suam perdet ea. Et q̄ oīit aīam su
am ī hoc mundo: in vitā eternā cu
m. Set s̄. i. qui querit nō q̄ sua sunt. sed q̄
sh̄ xp̄i: q̄cunq; bōa siue in t̄pali⁹ siue i spūali
bus propter dēum faciens
stodit eā. Si quis mīstrat:
me sequatur. Et vbi sum ego: illic
et minister meus erit. Si quis mī
h̄. v̄t ibidē sit adoptatus vbi est vnicus
hī ministrauerit: l̄ honorificabit eū
hī honorificabit mea aia
pater meus. Nunc anima mea
s̄ quod est et voluntate s̄ quasi scis quid
turbata est. et quid dicam: Pater
s passionis
saluifica me ex hac hora. H̄ prop
terea veni in hanc horam. Pater
s̄ suscitādo.
Si quis mi
Précium operis quo
illi ministratur ē esse eū
illo sine quo nasciā
bene ē ē. vñ d ap
tina subdit. Si quis mi
bi ministraverit.

Nūc aia. Pre
dicta passiōe z ad ea
supposita exhortatōe:
quasi data voce forti
tudinis sue: subdit af
fectū infirmitatis nē:
quē vere suscepit. sed
ex voluntate pro nob
ne de hac infirmitate
desperemus. in qua eē
dacet quid dicere de
beamus. et quo confi
gere. quasi. Lōtura
tur anima mea: quid
dicam: quo p̄fugiam.
quē inuocem. in quem
sperē: in patrē qui sal
uat cui voluntatem me
am p̄pono. q̄ proprie
rea ut hec patiar veni
in hanc horam. vñ et
clarificatio mibi sic fit
et in mēbris meis.
Dater cla. Salua
tōnē quero: sed passi
onez non recuso: prop
ter quā passionē clarifica me. q̄d ē gloria tui noīs.
Nō propter. Ostendit hanc vocem non sibi indicasse q̄d sciebat: b
eis quib⁹ indicari optebat.

Nūc iudi. Discretionis. s. quod ē ante vñtimū damnatiōnis. q̄ nūc
per passionem iure dyaboli destructo multi liberabuntur. Vnde exponē
do subiungit. Patior turbor. et p. b. n. p. b. m.
Euictetur. A redemptis expellatur: p̄dicatib⁹ apostolis plene expellet.
q̄ oīum a paucis. et si extra tēptetur: nō ledit intus.

tu dicas. oportet filiū hoīs eralta
ri. Et quis est iste filius hominis?

† s̄ cum intelligitis q̄ xp̄o manet in eternū. bec
pars fidei et veri luminis p̄ se nō sufficit
Dicit ergo eis h̄iesus. Adhuc mo
t̄ s̄ quod si ita intelligitis xp̄i eternitatem v̄t ne
getis eius moriem.

Quod et corpus intel
ligimus: q̄d viuimus:
v̄t nec capillus p̄rebeat.

Vel v̄t de solis homi
nibus dicatur: oīa p̄
destinata de quibus
nil perit. v̄l oīa gene
ra hoīm: oīa d q̄bus
dyabolus ejicitur.

Et quō tu d.o.f.
h.e. Qūo ī cruce mo
rietur. Hoc em en di
xisse putabat: q̄d face
re cogitabat. Filii bo
minis. q̄d b memoriter
tenebant. p̄ se dire
rat se filii hoīm: q̄d
dirisset. si exaltat̄ sue
rit filī hoīs. Quis est
iste filī hoīs. Si enī
christus ē: manz īter
nū. Si manet īternū
q̄no exaltriba ī terra.
v̄t morietur ī cruce.

Ambulate. Id
ē totū intelligite: et mori
turū xp̄i v̄t redimat:
victum ī eternū ī celo
q̄ pdicat. V̄l dñi xp̄
voīscū babēs. ne te
nebre ignorāt̄ et mor
tis p̄petue vos cōp̄e
hendant.

Excecauit oclos eoz. et indurauit
cor eoz. v̄t non videant oculis. et n̄
t̄ s̄ vel aliqui v̄t sic confusi. cōvertantur et sanē
eos. v̄t n̄ intelligent corde. et t̄ querantur. et
sanē eos. H̄ec dicit ysaias quādo
q̄ nō sicuti est. sed aliquia specie. v̄t solet fieri in
vīsiōe mōsi et alioz s̄ xp̄i
vidit gloriaz eius et locutus est de
eo. Ut eruntamē multi ex principi
bus crediderunt in eū: sed propter
t̄ s̄ ergo hoc credere fuit eis quasi nō crevere.

Phariseos t̄ non p̄sitebantur: v̄t de
synagoga non eiūcerentur. Dilere
bos credentes im̄p̄bat
s̄ in mundanis.

Excecauit. Quia predixit ysaias ī spū p̄scieb̄ oīa excecatōz īdeoz:
n̄ poterāt credere n̄ q̄ necessitate n̄ possent. et ita nulla culpa esset eis: sed q̄z
nolebant: quā volūtate eoz p̄scieb̄ t̄ d̄ et p̄dixit. H̄z alia cā h̄z reddic
rei. s̄. excecatō dei. b̄ etiā h̄z excecatōne meruit volūtas eoz tumida. q̄ sua z

Dum lu. h. Id est.
dñ aliqd veri intelligi
v̄t eternitate christi. cre
dite ī veritatē addēdo
v̄t būilitate: ut renasca
mū veritate.

Ab eis. Non ab
bis qui credere cōp̄at
sed ab bis q̄ iudebāt
Or ab cōdīt se nos̄re
infirmitati cōsuluit: n̄
sue p̄tāt̄ terogauit.

Cat sermo. Quē
omnib⁹ modis īpleri
necessē est. nō tamē ne
cessitate faciendū b̄ vo
luntate. p̄scieb̄ enim

de⁹ et p̄dixit. n̄ credituros t̄ peccatōros: n̄ coegit ad hoc. sed v̄t fit sic pre
saut et p̄dixit.

Nō po. Aug. Nō q̄ n̄ p̄nt hoīes mutari ī melius. sed quandiu tales
n̄ possunt credere.

Excecauit. Quia predixit ysaias ī spū p̄scieb̄ oīa excecatōz īdeoz:

n̄ poterāt credere n̄ q̄ necessitate n̄ possent. et ita nulla culpa esset eis: sed q̄z
nolebant: quā volūtate eoz p̄scieb̄ t̄ d̄ et p̄dixit. H̄z alia cā h̄z reddic
rei. s̄. excecatō dei. b̄ etiā h̄z excecatōne meruit volūtas eoz tumida. q̄ sua z

Johannes

volentes constitutere iusticiam iusticis dei non sunt subiecti: quod dicit non posse credere. Ita est culpa voluntatis humanae, sicut quod deus te non posse negare: laus est voluntatis divinae.

Gloriam d. In fronte credentia rbi est sedes verecundie figuratur; ut de nomine christi nullus erubescat et magis gloriam dei quam hominum querat.

Nielus. Alijs non credentibus, alijs vero credentibus, vel palam cum palmis et laudibus. Vel in occulto iam appinquante sua passione: clamat bielus qui latebat quod dum passio non erat compenda.

Qui credit in me. Quia homo apparabat, et deus in homine latebat: ne putaret enim hoc tantum esse quod videbant, vult se credi tam et tamen qualis et quantus pater est. Et hoc est: non credit in me, id est, in hoc quod videt, sed in eum quod misit: quem necesse est credi patrem: et si pater est: habet filium. Qui ergo credit in patrem credit in filium, et vice versa. Et hoc non sum locutus: sed quod adhuc vel loquerer.

que est in cruce. gloria dei. **Ihesus autem clamauit** quod qui semibis in fide comunicat, et secundum quod videt exterius, et qui credo in me non crediti me solum sed etiam in patrem.

Et dixit. Qui credit in me: non credit in me: sed in eum qui misit me. Et qui videt me: videt eum qui misit me. **Ego lux in mundum veni:** ut non in alia lumina.

Inveniens est. Si non fide postea vera visione illuminetur.

Omnis qui credit in me: in tenebris non maneat. Et si quis audierit verba mea et non custoderit: ego non invenio. Cur non modo quia primus ad iudicium dico eum. Non enim veni ut iudicem mundum: sed ut saluiscem mōnum: non credo in me esse deum.

Qui spernit me et non accipit verba mea. habet qui iudicet eum. **Homo** que locutus sum: ille iudicabit

non loquitur ex se: quod non est ex se: ex meipso non sum locutus: sed quod adhuc vel loquerer.

Et dicit quid dicam: et quid loquar. Et scio: quia mandatum eius vita eterna est. **Quod ergo ego loquor.** sicut sicut veritas me veritatem annuncio. dixit mihi pater. sic loquor.

Ca. XIII:
A Nte diem festum pasche sciens hie

figuralem

Pte diem festum pasche sciens hie

videat eum. Hec visio non carnalis sed intellectualis est mundo corde.

Qui videt in me. Non ait: non videt me, sed eum qui me misit: sicut dicit: qui credit in me: non credit in me: sed in eum qui misit me, quia illud dicit: ne sic videt: credere est in hominum filio. Et ait dixit ut credere est in pater. **Neu** trium horum diceret alii missi apostoli: quod tu seruus. Potest autem diceret alia filio communia: ut qui audit vel recipit me: audit eum et recipit qui me misit: quia dominus honoratur in seruio: et pater in filio.

Ego lux. De alio non dicitur: lux venit in mundum: nisi te eo quod illuminat. ceteri vel illuminati sunt lux: quod vita ex eo lucet hominibus.

Homo que. Manifeste dicit se iudicaturum in nouissimo die: quia ipse est sermo patris qui seipsum locutus est: seipsum annunciat.

Mandatum. Non reddit pater filio mandatum per angelum vel aliam creaturam. Nec mandatum quod aliquis nesciret: sed dum verbum et sapientiam in qua sunt omnia mandata: genuit: dedit: sicut filio quod est vita: eo reddit vitam quod genuit vitam: quia gignendo vitam: dedit et vitam quod sine vita fuit.

Et scio. Cui dicat mandatum esse vitam eternam: et ipse sit vita eterna: aperque ergo. Intelligentibus metibus ut te dicit se mandatum tei.

est nata veritas ex patre: sic loquitur veritas intus sine lono: sicut di-

C. XIII.

Si id est ipse deus pasche quo transiret per crucem: et ce veritas illius figure. **S**ic quo transiret populus de egipcio.

Sic quia venit hora eius ut transiret ex hoc mundo ad patrem cum

Tunc pater factus homo dilexisset suos qui erant in mundo: pro his moriens. **S**ic eius dilectione ipsi transirent mundum.

Tparata nondum transacta: quod postea recubuit et buccellā inde dedit.

Et cena facta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

In credere est in deum: et traditorum quo utitur ut vult: et de malo bonum facit.

Sic spūali suggestione: etta cum dyabolus iam insisset in

Depositus ve. Pretermisit altitudinem suppositum eius humilitatem. ut perfecte comprehendetur humilitas homini; cum tam altus sit se humiliatur: ut et pedes traditoris laugret.

Deinde mi. Sanguine in terram fudit: ut vestigia credentium munda ret: que terrenis peccatis erat sordida.

Dicit ei p. Pro altitudine promissi mysterii non potest sustinere deum ad pedes humiliari: paucis perterritus.

Respōdit. Qui nō laudatur per baptismū et confessionem penitentie: nō habet ptes ē bielu.

Dicit ei sy. p. Error petri hic nobis profuit. Errauit enim ne nos erraremus. Errauit: cum se totum languardum deo obtulit: quē deus corexit: oī semel baptizatus nō es se baptisandū.

Qui lotus. Ex his verbis intelligimus baptizatos apostolos: nō legimus r̄bivel quando.

Qui lotus ē. Baptismo: totus est mundus. Sed qz iterū puluere terrenum habitatōs inquinatur: iterum opus est pedes lauare: quos lanat dō minus interpellans p nobis: et nos ipsi orando. Ille etiam qui in otio studet veritati.

dū i alij spō so aperire p̄git: pedes inquinat: quia veritas humiliatur: sed sine periculo nō potest predicari: sed hos pedes dōs discipulis lauat.

Et recu. Sicut prī

exemplo: sic etiā nunc

verbo instruit eos ma-

gister veritatis. Et p-

dicit magna dō se non

est arrogantia: sed ve-

ritas quē prodest au-

ditoribus: sicut facit

et paulus.

Gregor. Incanti-

lunt huiles qui se mé-

dacio illaqant: dum

arrogantia vitant: quia cōtrā veritatē se erigunt quā relinquit. Qui enim

necessitate cogente vera de se et bona loquuntur: tantum agis humiliatiū iungit

tur qz veritatis sociatur.

Nō de oībus. Non omēs faciunt hoc vnde beati sitis: sed qui mā-

ducant p. non vt proficiat sed vt lateat: leuabit contra me calcaneum su-

um: i. me calcabit: vt impleat scripture quē hoc predixit: non qd cogat: sed

quia qd futurū erat nō tacuit.

Ego scio q. Ad hoc vt sequaces mei sint beati. Elegit autē iudā nō ad

hoc: sed ad illud qd te eo factum est: et salutē aliorum. Dō alibi. Elegi

ros duodecim: sed vñ dyabolus ē.

Amōdo dico. Quasi hucus toleravi et tacui: sed iaz noto prodito

rem anteq̄ fiat qd mor faciendū est: ut cuz factum fuerit credatis quia ego sum ille dō q̄ scriptura illa p̄dixit.

Amē amen. Postq̄ exēplo suo eos tocuit humiliatōnem et calcanei passionē: supponit quo p̄sletur eos honore q̄ ip̄e et p̄i in eis recipit.

Qui accipit. In istis verbis nō vniuersitas nature nulli et mittentis sed i mis-

so mittentis autoritas p̄medatur. Quisquis

ergo sic missum accipi-

at vt in eo mittentis at-

tendat: vt i petro xp̄z

sc̄z in sermo dñz i xp̄o

patre. sc̄z i viagenito

genitorēz.

Lum hec dixisset

Nostra infirmitas in

eo vere turbata est: nō

sua p̄tā, sic et p̄e pas-

ta. Voluntarie autem

acepit turbatōz: ne d-

speret seruus turbatō

necessitate. Qz aut tur-

batur sp̄u. significat

turbando sp̄iales et

caritate: cū vrgēs cā et

zizania a tritico ante-

messem cogitare separe.

Turbatus ē. Di-

cturus vnu ex vobis

tradīz me: turbatō non

carne b̄ sp̄u. nō q̄ tunc

pm̄u subito b̄ nouerit

et repētū malū eum

turbauerit: sed qz iam

fuerat eū vt nō lateret

ex̄ssurus: et ille iā erat

exiturus et iudeos ad

ducturus. Turbanit

aut̄ eū imīnes passio-

z primā periculū pdi-

toris: sicut supra dixit

Nūc q̄ia mea turbata

ē appinquare passiōē.

In sinu. Id qd

dicit supra pect̄. signi-

ficat secretū dō q̄ bibit

dimīta sacramentū.

Icū intinxisset.

Panis iūcio signifi-

cā fictōnē iude q̄ fici-

amīc̄ venit ad cenaz

Que enī tinguntur: nō

mūndantur: b̄ insciunt

Si aut̄ bonū aliquid

significat intīcio: eidē

bono in gratiū: nō īme-

rito secura est damnatio.

Dedit iude. Nō

vt quida putant nīc

iudas corp̄ christi ac-

cepit. Scindendum est

enī q̄ iam omnibus dōs distribuerat sacramētū corporis et sanguinis inter

quos et iudas fuit: deinde per buccellam intinctam: exprimitur ipse tra-

ditor. Z.

Quod facis. Non p̄cepit: sed p̄dictit iude malum: nobis bonū:

quia hoc vult cito fieri: non tam festinando in illius p̄gam q̄ in salutē

fidelium.

Quia loculos h. In quibus oblata seruabantur suorum necessita-

tibus et alijs indigentibus. In quo datur forma ecclesie seruandi necessa-

ria: que iubetur non cogitare de crastino: ne pro terrenis seruiat: vel timo-

re inopie iusticiam deserat.

Johannes

C. XIII.

Erat autem nos. Non congruit sacramento. Erat enim qui exiit filius te nebrarum: faciens opera tenebrarum.

Nunc clarifica. Aug. Execuntem iuda pro quo dicebatur. non estis mihi omnes: remanserunt soli mudi cuius suo mundatore: in quo significata est clarificatio Christi: in qua separatis malis: manebit in eternitate cuius sanctis. Dicit ergo res significantes tanquam res significatae appellantur: ut petra non dicitur significabat Christum: sed erat Christus. ita hoc facto separatus inde: protestans futuram illam separationem dicit. Nunc non significata est clarificatio: sed clarificatus est filius hominis. et Deus est ei: et quia non ipse in se: sed deus in eo clarificatur. Quod quia exponet subdit. Si deus clarificatus est in eo quia non quiescit ille voluntate suam: sed patris: et deus est in semet ipso: ut humana natura verbo unita etiam immortali eternitate donec. Et hec clarificatio est per me. i. immortalis resurrectio non differetur in fine: sicut om ad quam potest referri et prius dictum ut dicatur. Nunc non de instabilitate proprie passionis: sed de proximo resurrectionis quasi sit factum quod mox futurum.

Filioli. Aug. Quia dixerat quod Deus est cito clarificatus eum: ne putarent quod non ultra ingeneretur eis conuersando in terra: addidit. adhuc modicum vobiscum in infirmitate carnis sicut et vos: usque ad horam mortis: sicut post resurrectio dicit: cum iesum vobiscum in carne mortalium. Vel modicum vobiscum: sicut in ea qualitate regaliter in terrena conuersatione post resurrectio. Et diebus. De presentia autem divina qua cum iesus est usque ad summationem seculi non potest hoc accipi: quod non contineat quod sequitur: Queritis me et non potest venire. Tunc enim implebitur: ubi ego sum et illi sunt.

Quo ego va. Nunc non poterant apostoli nondum spiritu confirmati sequi dominum. i. mori pro domino et iusticia: vel venire ad vitam immortalem ad quam ipse ibat: secuturi autem erat postea. Nunc autem idonei possint esse et pugnare quod ille antecedit: docet. Namdatum non domino.

Madatu n. Aug. Non quod hoc non sit in antiqua lege. Diliges proximum sibi: i. et non quod antiqui sancti non sic dilexerint. Sed quia dilectio veteris facit nouum bonum: quoque tempore: quod non facit dilectio quem est naturali necessitudine: ut inter pinguis patres et filios et huic: ut taceat de turpi quod est inter amatores. Et ideo pulcre determinat sicut dilexi vos productus ad finem sine fine: ea dilectione diligite. et sicut filii dei fratres unico filio: quem dilectio facit mori seculo.

Aut diligatis. Non potest habere permisso dilectionem dei quem est in dilectione proximi. In proximo enim non nisi Deus diligit: sicut et Christus in nobis diligit teum: et non quod hoc habeamus: sed ut haberemus: sicut medicus in ergo: non moribus sed salute quam venit dare.

Domine quod vado: et intellecta via qua sequi potest. i. dilectione: dicit petrus ut sequi paratus. Et quod hunc eius animam novit deo minus: dixit non modo eum posse in quo non abstulit spem futuri: sed confirmavit. Segnus autem postea.

Anima mea. Multum presumit qui animam pro eo ponere promittit: quod non dum pro petro animam dedit: quasi habere possit.

Augusti. Voluntate suam sed non vires suas cognoscet ut infirmus voluntatem suam iactat: sed inspiciebat in letudine medicus. Ille pro mittebat: ille noscebat: et quod nesciebat audiiebat: qui prescibebat docebat.

Non catabit g. Petrus ante primus gallicantum trinam negat: incipit tota autem plicat auct scdm gallicantum.

C. XIII.

E. Tertius discipulus

Sicut autem quod pro morte mea certus quod deus sum qui suscepisti meus suis. Non turbetur tabo carnem: quod si creditis in deum consequitur ut et in me: quod ego deus sum.

Cor vestrum: creditis in deum et in me credimus.

In domo patris mei mansio dite. In domo patris mei mansio dite.

Si si non esset: si si in aliquo

Multe sunt. Si quo minus dicitur.

Si si non essent parate vel predestinatae: sed certe

Preparande vel predestinatae tunc vado: et

Sed videt parare non et parate sunt: sed ut sint

Parandem illud negat: hoc affirmat.

Ressum vobis: tamen quia vado parare

Vobis locum: et si abiero et preparabo in iudicio. Introduca in mansio-

Nero vobis locum iterum tamen vengo et ac-

Cipiam vos ad me ipsum: ut vbi sum

Sed ne querant vbi sit: hoc subdit: quo: i. ad

Patrem. Et nota quod erit in deus: et illuc va-

Dicitur et vobis. cum sit una gloria deus et homo

Ego et vos sitis. Et quo ego vado

Parade sicut in opatō. An. quod predestinavit hos et vocavit et iustificavit et ma-

Gnificavit. Et huius est deus. Fecit deus quod futura sunt: i. quod factum est.

Augu. Non iusti sunt regnum dei et regnum celorum: ut deus. Colliguntur regno ei oia scadala. Huius est deus. Fulgebunt iusti sicut et p.m. Id est regnum in re gno. Quod etiam orat. Adiuuat et tamen in fine. Precepit regnum: i. quod regnum erat et non regnabat: non regnate quod eratis in spe: latitare in re.

Si quo minus. Id est. si non predestinasset mansiones quod est in conuenientibus quod sunt ad teum quod oia bona an oia tpa predestinavit: in meo preparare: i. predestinare: quod

Iterum est conuenientibus quod sunt ad teum prout aliquid predestinare.

Augu. Confirmat enim: quod si non certe: dixit: ibo et parabo: i. predestinabo. sed quod

Iam ibi sunt non est opus aliquid pare: quod vero nondum sunt in opatō: addit. et si abiero et preparauero. Abiēs non reliquias parat: quod subtrahit se et latet ut sit fides quod non est de re visa: et inde est meritum fidei.

Et hoc videt in isto et mundat ei cor: dicitur peregrinat et in ea desideratur quod nondum habet. Et hoc est opatō mansiones: quod

Sic parat nos sibi et se nobis ut maneatis in nobis et nos in eo. quod sunt quod erit pti

Ceps et p. l. m. p. diligentem meritorum: et huius multitudine mansionum est.

C. Johannes

C. XIII.

Et si abierto Ang. Abiit latento: venit appareo: sed manus regedo
ut proficiamus binu viuendo: et sic parat locus.
Augu. Fides quoniam videt credit: nam si videret non esset fides. credet col-
ligitur meritum: eumque redditur premium. Et ergo deus et paret locum: et ne
videatur. Lateat ut credatur. Tunc enim locus paratur: si ex fide innata credi-
tus. Desideretur ut desideratus habeatur. Desiderium dilectionis prepa-
ratio est mansionis.

Et quo va. Hoc
dictum est secundum quos
dam qui scribant et fu-
lum et patrem. Tunc vero
et si putaret se ne
scire prouincitur per hoc
quod ipsi non sicut et via sci-
re et vita: et filium et pa-
trem. De istis scienti-
bus subditur. Ammodo
agnoscetis eum per me co-
gnitum: et vidistis eum
in corde: dum me per om-
nia similem ei vidistis.
Hed autem erant de quibus
est philippus nescie-
tes. et si sciret istum filium:
illius patrem: non putabat
filium ex toto similem: sed
patrem meliorem: et ita
nec patrem nec filium scie-
bat. Quo aio philipp-
pus dicit. Onde nobis
patrem et sufficit: et quod suf-
ficiencia et non in te. unde
increpat nec filium scire.

Dicit ei thomas.
Quo et qua iter dixit
eos scire qui non menti-
tur: sed thomas dicit
eos utrumque nescire.
nesciens eos scire: sed
christus prouincit eos scire.
quod si eum scribant et ipse est
via: viae scribant: et si
ipsi scribant. et ipse est
veritas et vita: tunc scie-
bant veritatem et vitam
ad quam yadit. Ipse er-
go per se viam: ad se ve-
ritatem et vitam: et ad pa-
trem: quia cum patre
vnum est: yadit. Postea
quibus dicit. Non re-
nit ad priorem nisi per me.
per ipsum ad ipsorum et ad
patrem yadi. Tunc christus
sit deus et bos: homines
venit ad homines: et secundum
hominem glorificatum redit ad se deum: qui est cum patre una
veritas et vita. Sic et suum glorificare venient ad ipsam. Veritate via et vita
et talibz quod illis est via per obedienciam. An. Propterea quod exaltat illo dico. Et
Si cognouissetis. Quia dixerat nullum venire ad patrem nisi per se:
qui est inseparabiliter idem cum patre: ne quereret quis est pater: ostendit ex se no-
to nosci patrem: quod nondum quidam cognoverat: quos arguit dices. Si cognos-
ceas. Et vidistis eum. Ut de duobus uno similibus dicitur: si istum vidisti: il-
lum vidisti: viderat ergo quod simul vnum filium: sed moriendi erant ut tale etiam pa-
trem intelligerent et non dissimilarentur.

Quo t. d. Et cum uno simili. Quo t. d. quasi video quo aio dicas: non
queris alterum similem: sed putas meliorem.

Ame ip. Quia non sum a meipso qui loquo: ei tribuit quod facit: de
quo est ipse qui facit.

Qui credit in me. Ego et pater indifferenter operamur. Et quicunq; cre-
dit in me (ne de solis apostolus hoc accipetur) opera que ego facio per me: ipse
faciet: et ego facio in eo vel per eum: et etiam maiora: et quod non ille faciet sed ipse in eo
ostendit: quod y. ad. p. et q. p. patrem in me: hoc facias per me facio ut per te eas facias.

Opera que e. f. Non tamen ex se sed ex me: hunc est scrupulus maior domino. Ipse enim
sine eis multa: illi sine eo nihil nisi peccatum.

Maiora. Ang. Quia si ipse similitudine: petrus umbra sanavit. Vel opus
eius est quod per se loquitur et docet aliquos: discipulis vero loquenter plures
crediderunt. Et quod ego facio: et fiducia faciet: quod ego per ipse: et ma-
iora horum quod ego sine eo. Alia enim opera facit: in nobis ut faciamus nos: et cre-
dere vobis iustificatur impius. Alia sine nobis: et quod tunc predicabat abbas iusticie

Et tebis dicit quod tunc
agebat: non te oibus
vniuersalitatem opibo. Ut
quod facit in nobis non sine
nobis: mains est oibus: qui si
ne nobis facit: ut quod ex
impiis fit iustus: maius est
est oibus celo et terra: et
quod illa transibunt: hoc
manebit. Et in illis est
tamen opus dei: in illis
ymago dei. Sed etiam
gelos fecit: maius videt
ipios iustificare quod ius-
tos creare: quod si vtrum
quod equalis potentia: hunc
est maioris mei.

Si diligitis me. Quo monet diligere
et seruare mandata ut
accipiant spiritum quem
nisi habeat non possit
diligere et seruare. Sed
quod habebant minus oc-
culte: accepti erant a
pliis manifeste ut eis
innotesceret quod habebant
Quia non videt
Non habet spiritus oculi
los mundi amatores qui
habent spiritus sancti vide-
ant. Nec vero carnali
bus oculis potest videre
quod spiritus sanctus non appa-
ruit induitus humani-
tate. Et in vobis. Et in
vobis et maneat: non
maneat ut sit: quod prius
est alicubi quod manere
phantes. Venient ad vos. Adhuc
modicum: et mundus meus non videt
vos autem videbitis me: quia ego
vnuo et vos vincetis. In illo die vos

ce pupilli latine est. **A**d hunc modo. Sed mundus qui non videt oculi carnis: post modicum non videbit: quod resuscitatus se eis non ostendit: sed totum tempus modicum est: quo finito: auferetur ipsi ne videat gloria dei quam in isti vi debunt. **Q**uia ego z. Presenti vivit: quod mox futura est ei resurrectio. Ad illos ruitur futura: quod in fine futura resurrectio.

Et vos in me. Hoc modo est et cognoscit quod amabo per fidem. sed tunc cognoscetur per ipsum quod hec prouincit per fidem inchoatur.

Qui habet. Non solum vos apostoli vincetis et cognoscetis: sed et qui
cumque habent in memoria et seruat in vita. Vel habet faciendo: seruat perseverando.
Vel qui habet in sermone: seruat in monibus. Vel habet audiendo: seruat fa-
ciendo. **E**t ego. Ad hoc diligam: ut manifestem: quia et nunc diligit: sed non ad hoc: sed potius ut credamus: et mandata seruemus: ut mereamur per post
capiamus. **E**t manifestabo. Qui habet in me: ille me cognoscit: et hoc est
ibi. Manifestabo ei meipsum. Sed promittit canem maledicti: quod diligit me: et quod me
diligit: per me diligit eum: et quod patitur tunc ego diligam eum: et inde est mani-
festatio. **D**icit ei illus. Audito quod mundus non videbit eum: sed ipsi videbunt:
pro oibus quod sit iudas canem buri discretio. **H**ec autem causa est secundum

C. Johannes

responsionem domini
dilectione per quam
solam et non per aliam
discernitur. gens sancta
a non sancta.

Ad eum veni.
Venit deus ad homines
deus homo venit ad deum.
Elenit homo credendo;
obediendo intueniendo;
capiendo te venit
subueniendo illuminando; implendo

Et mansionem. Ca
ritas facit habitare in
omo in quod per filium
facit mansionem. non et da
bit manifestationem quod
ille queratur.

Dec locutus.
Hoc d' mansionem dile
ctio eius in quo si
gnificat ecclesia futura
spiritualis in quod beati
a quibus non recedit.
Apud vos manes hic
ecclesia p' nos galis,
in qua visitat liberan
do et reddit.

Paraclitus
Consolari c' sit epus
trinitatis. ad p'sonam
in maxime spissanti
pertinet. qui scriptura
noe bonitatis spissatu
rus designat. p' bonis
tate ergo deus nos co
solat. p' ea omnia bona
sua nobis tribuit. Un
us ipse filius doctrina
sit patris. d' sp' dicit:
Ille vos docebit oia.
qui si filius docet nos
reuelet patrem. hoc to
tu facit p' suu' bostrate.

Illie vos do
docebit q' dixerit. n
q' dicat filius et sp' dicit
vocat: qui quod dicit
et docet. ipsa trinitas
dicit et docet. H' q'
trinitas est: oportet sin
gulariter dixit qui prius plurali
ter dixerat sermones meos.

Pacem reliquo vobis: pacem meam do
p' vobis ad patrem.

Pax est in
seculo: q' manentes hostem vincimus. innicemus diligim'. et de occulis invicem
non inducamus. Pax erit in futuro. c' sine hoste regnabit: ubi alter ab al
tero non poterit dissentire. ubi oia apta et laus vniuersitatis. In illo autem et ab
illo est virtus pax. Ipse enim est pax nostra. et eu credimus quia est et c' videbimus
sicut est. Unus q' dicit meam a posteriori: etiam ad p' subaudiendum est. Ut pax
in seculo est nostra q' est aliqua et p' pleia. et ab illo in futuro sua est pax. ubi ni
bil repugnat q' tibi ipse habet. **N**on turbetur. Qui in pace vos reli

sum ipso.
cognoscetis quod ego sum in p' meo
et ve palmites in vite et ve ait apostolus. si
autem ipso in nobis.
Te vos in me: et ego in vobis. Qui
f' boc mi ope ostendit dilectos
h' mandata mea et f' uat ea: ille est q'
et quis fructus.
diligit me. Qui aut diligit me: dili
get et p' meo. et ego diliga eum. et
ve visio erit mercede tua.

manifestabo ei meip'z. Dicit ei iudas

et ille scariothis. Dñe qd fecit est: q'
nobis manifestatus es teipm et non
mudo? Respondebit hiesus: et dixit ei.

Et apostolus vel quisque s' c' est dilectos q' p'bae
in custodia sermonum

Hi q' diligit me s' mon' meum f' uas
bit. et p' meo diligit eum. et ad eum ve
t' ego ex parte et spissantus. Et et erit in
eterna uilio et m'lio. non tristitia. sed eterna
niemus: et m'lio ap' eum facie'.

Si sunt qui nunquam videt patrem et sp'z sed uic
filius in forma dei. et si in forma scribi

Qui non diligit me sermones meos

non seruat. Et s' mon' quem audistis

q' q' est suum verbum. sed patris: et q' se volu
it intelligi. singulariter dixit qui prius plurali
ter dixerat sermones meos.

Non est mens sed eius q' misit me p'z

et corporal p'ntia q' si ia' auferat ne timeatis. q'
Dec locutus sum vobis apud vos
manes. Paraclitus aut spissan
ctus quem mittet p' in oie meo: ille

et docebit et sciatis. suggeret et velitis

et hab occulto non ministrabit et infatior. vel co
vos docebit oia: et suggeret vo
morabit vos. et facit vos meores omnes. ecce hoc
est gratia sp'z est non obliuiscamur.

bis omnia quecumque dixerit vobis.

Si t'urus ad patrem

Pacem reliquo vobis: pacem meam do
p' vobis ad patrem.

Et sine molchia mundo fruantur.
q' non est vera ubi oia sunt corda

vobis. Non quo mudo dat ego do
vobis. q' p' est

q' si dixi vado q' vos terret. dico venu q' vobis
midet. **A**udistis. quia ego dixi vo
mulcet. q' a vobis corpore. q' corpore iudicio.

bis: vado. et venio ad vos. Si di
ligeretis me gauderetis utique: q'

secundum q' minor uadit et uenit iudicare

vado ad p'ez: q' p' maior me est. Et

q' uado ad patrem.

Pacem reliquo.

Iuris ad patrem. Pa
cem re. et repetere d' co
de. Pa. m. d. v. Et h' q' d' p'ha dicit: pacem

sug' pacem. Pax est in h' seculo: q' manentes hostem vincimus. innicemus diligim'. et de occulis invicem

non inducamus. Pax erit in futuro. c' sine hoste regnabit: ubi alter ab al

tero non poterit dissentire. ubi oia apta et laus vniuersitatis. In illo autem et ab

illo est virtus pax. Ipse enim est pax nostra. et eu credimus quia est et c' videbimus

sicut est. Unus q' dicit meam a posteriori: etiam ad p' subaudiendum est. Ut pax

in seculo est nostra q' est aliqua et p' pleia. et ab illo in futuro sua est pax. ubi ni

bil repugnat q' tibi ipse habet. **N**on turbetur. Qui in pace vos reli

C. XV.

Sta accepta licentia a deo. q' dyabolus
loquitur vobis. **T**lenit em' p'inceps
q' peccatorum non creaturarum. et quod ad se
pertineat q' nullum oino peccatum suum.
m'udi huius et me non hab' quicquam
q' quasi diceretur. cur ergo moraris. si
non habes peccatum. q' pater m'adauit.
Sed ut cognoscas m'udi q' diligo
p'm. et sicut m'adatus dedit mihi
q' discubens dicebat discubentibus doc
t'ur cognoscas mundus. q' ad locum unde tra
dendus ad mortem ero. p' sic facio. **B**urgite eamus hic.

C. XV.

Hab' q' b' caput ecclesie unus
us nature cum palmitibus.

Go sum uitis
q' cl'la in amaritudine
coucta: q' hec quo id est et
t' uera. et p'ater meus
fil' s' tantu' extra orando. sed triu' in' u'c
mentum dando:

Agriculta est. **D**ez palmit' in me non feret
s' u'c agriculta

q' propter hoc mundatus est
te fructu' toller eum: et oez q' fer' fru
ctu' amplius mundando corda. spiritus
charitatis infundendo

ctu': purgabit eum ut fructu' plus af
f' mundi atq' iterum pluo mundandi.

ut fructu' plus aferat.

Ja' vos m'udi estis. ppter ser
m'cipium. f'

q' cum ego sum uitis uera.
mon' que locutus sum vobis. **M**a
t' a quo totum accipitis. q' vt totu' sacru' affe
ctus. q' vt amplius fructificetis. quia.
nate in me: et ego in vobis. **H**i
c'ut palmites non pot facere fructu' a
semel ipso nisi m'aserit in vite: sic et
q' totu' uobis das. nihil a uobis recipiens
q' quia nec vos nisi m'abitis in me. **E**go sum
uitis vos palmites. Qui manet in
me et ego in eo hic fert fructu' m'liu'z:

q' nec patrum. **S**icutem
q' s' me nihil potestis face. **S**i q'
q' quo c' m'ptate liberi arbitriu'.

in me non m'aserit: m'itter foras sicut

q' m'los angeli.

palmites et arescit. et colliget eum et in

q' manente in me et si in
ign' m'itter et ardet. **S**i m'aserit in

me: et verba mea in vobis in manse
t' q' manentes in biu' non pot velle nisi

quod est salutis.

Recu' volueritis petetis. et

fiet vobis. In hoc clarificatus est

q' p'dicione et passione sicut ego

p' meus ut fructu' pl' m' afferatis.

Ego sum vi. Qui se

a se ferre fructu' existimat: non est in vite.

An c' repetitio et superiorum explana
tione supponit. Ego sum u'ros pal. m'bi quasi viti adherentes

Qui manet. Et i' q'nicu' (no' soli u'ros) manet in me credendo. obedien
do. perseverando. et ego in eo illuminando. subueniendo. p'severando dando.

Dic fert fru. Et si huius p'ns est u'is: in hac gratia palmitibus non da
ret nisi etiam deus esset. **S**iquis in m. Garmenta p'cilla ceteris lignis

sunt viliora. q' null' v'lo d'putantur. q' ignis in vite sunt vel in igne.

quo non turbet cor v'ni
de eo q' dixi vado: q' p'astor absentia lup
iuadit. q' sicut b' va
do. ut de p'ns lum

Si diligenteris.

Augustus. Hoc erat ire

ad eum et recedere a no
bis: mutare atq' in or

tales facere. q' suscep

ex nobis mortale. et le
uare in celo. q' q' fuit

in terra p' nobis. **S**a

tu ergo b'ang g'm

landu' est. co q' lice al

sumpta a rebo: vt i

moralis constueret i

celo: atq' ita fieret ter

ra sublimis. vt icona

ptibilis puluis sedet

ad dexteram patris.

Sauderetis t'c

Quia b'ang natura

gratulandu' est q' leua

tur ad dexteram patris

in quo id est sibi sperat

ceteri.

Credatis. t'c

No' q' faciu' videritis

q' n' est lans l' meritum

fides: immo nec fides est

de eo q' no' viderit. **S**ed

eo q' no' viderit. **S**ed

credatis me filiu' te: n

noua fide q' etia' prius

crederat. b' auta fi

de et refecta: q' et mo' cu

b'c dicitz: parva erat

q' ui' moreret: nulla.

Et in me no'. No

lit d'ns habet q' p'p

deret. paup' venit: ne

haberet dyabolas q' ip

sos: b' p' meipm.

Ego sum vi. Et

me p'cedet ad passio

ne debetis sequi: quia

ego sum u'ris i' caput

v'ni: ei' s' nature vo

b'is: ut i' me possit

fructificare b'ana na

tura.

Et pacem m. Ego

etia' agriculta c' p'ze. q'

sum mundator palmi

t'z. q' e' agriculte no' vi

tis officiu': qui etia' pal

mites operatio's facit.

licet no' b' suo nec p' ip

sos: b' p' meipm.

Dropter ser. No

ait propter aqua' bap

tismi. q' r'pa sine re
bo e' solu' aqua. p' b' b' fit sacramentu'.</p

Et ver. 22. Verba
te tunc dicuntur ma-
nere in nobis: qn faci-
mus qd capit. et diligi-
mus qd pmit. Qui
aut hoc nō facit: tan-
git nō cobret. et video
nō sunt ei in beneficis
sed i testimoniu dāna.
Petetis. tōms:
Si quid petit fidelis
et nō fit. nō petit hoc
qd bī mansio i eo. nec
qd hīt verba ei que
sunt in eo. s qd habet
cupiditas et ifirmitas
carnis.

In hoc clarifi.
Qui manet in me fru-
tu m-fert. qd ē ex gra-
tia dei. et ita ē gloria ē
nō boīs. et hīt In B da-
rificatus ē p.

Ult fructū p. Si
cut nō equalitatē ostē-
dit nosfrē naturē et
fue sed gratiā qua me-
diator est. nā pater di-
ligit nos sed in filio.
Efficiamini. Quo
mō: Si me dileceritis
et qd dilectō: ex p̄cep-
torum obseruatione.
Si me dileceris sicut
dilexit me pater. non
quantū. Non enim no-
ratur equalitas sed si
militudo dās eis eter-
nā eternitatē.

Si pre. m. Non
dicit qd pro seruat qd
ceptis sūt dilectōres.
Nemo enim seruat qd
nō diligit. s qd nemo
diligit nisi qui seruat.
Ostendit ergo nō vnde
de generentur: s vnde
mōstrent dilectōres.

Ael i dilectō mea
qua diligō vos: i ma-
nente gratia mea. et iū
scetur. vos manere in
ea si qdcepta seruat.
Pisi ergo prius seruat
p̄cepta oīa. nō possūt
seruare p̄cepta nisi eos
diligit. 22.

Ult gaudiū m. Gaudium dei de nobis qui p̄fecit
et predēstinauit tempē plēnū. in nobis iūp̄t ex fide: c̄scit īmōr p̄ficietur in
reūrectōne. **D**oc ē p̄cep. Et supra te dilectōne proximi: sed repe-
titio ē p̄sumatō. ibi tñ dicit mādatō do: quasi nō aū fuerit. hāt hīt. quasi
nō aliud sit. Ibi nouū: ne in retuſtate remaneamus. hīt mē: ne p̄temnatur.
Maiorem di. Diffinit plētudinē mutus dilectōis quā habere p̄cipit.
Jam nō di. Cōmendata dilectōne addit qd dignatōis ē. vt bonos
seruos (qui sciat faciendo qd p̄cipit) dicat amicos et eis tollit nomē serui qui
est extimor foras mittēdo. qui nescit quid faciat domin⁹. **Q**uia cū aliquid
facit sic extollit. quasi ipse faciat: nō dñs. Hāt tñ serui timore permanen-
te in eternū qui intrant in gaudiū domini: bi sciat qd faciat eos dom⁹
nō solū hoīes sed iūtost et quidquid boni est. **N**ota feci. Nō qd iam
quis oīa sciat: cū post etiā dicat multa b. v. d. q. n. p. p. mō. Sed dicit se fe-
cisse nota que scit se facturū in resūrectōne rbi plēne erunt beati in anima
et corpore. et hīt est gloria nō ex vobis sed ex me. et hoc est. nō vos me elegi-
stis. **N**ec man. Hīc oīdit quis sit fructus quē dicerat. p̄o quo et dā-
bit pater quod petimus; qd hoc dedit ut diligamus.

Sut aut apostol⁹ ipsius op̄sumus cōenti tpo
et efficiamini mei discipuli. Sicut
hece x̄ plurimus fructus ex dilectione. sed vñ
dilectō. qd p̄ nos dilexit.
dilexit me pater et ego d̄lexi vos.
Et iō p̄secrare. t qd in ea mandib⁹. di
Manete in dilectione mea. **S**i p̄
lige me. et vos digno diligi effici.
cepta mea seruaueritq; manebitis

in dilectione mea: sicut et ego p̄ce
t et hoc ostendit diligia patre ego homo
pta patris mei seruauit. et maneo i
eius dilectione. **H**ec locutus sum
t et gaude de vobis. qd ē cū grām p̄stat.
vobis t ut gaudiū mēū in vobis sit
t et vero impleatur
s dū p̄ grāz ei cōsortiū hēbit.
rgaudium vestrum impleat. **D**oc
t hīlī. qd i bōc sūt oīa. et dilectō dei et frōs
est p̄ceptū mēū ut diligatis inuice
t sō sicuit hoīes se inuice diligunt. sed ut deus
habeatis. **S**ita et vos pro fratribus vīne
imitemini. sed nō mībi cōparemini.
t ut sicuit posui animā mēā pro vobis.
sicut d̄lexi vos. **M**aiorē hac di
t sponere animā pro amicis nō est dilectō sed
effectus dilectōis.

Lectionem nēmo hīt qd ut animam
sicut p̄ caritatē critis amici
suum ponat t quis pro amicis suis.
Vlos amici mei estis si feceritis qd
t et si prius.
ego p̄cipio vobis. **S**a nō dicam
t sille qui solo timore seruit nō ille de quo d̄
vos seruos: quia i seruū nescit qd
euge ser. b. z. qui seruit et amore.
faciat dominus eius. **V**los aut di
t s ego homo ad opus hoīm.
xi amicos. qd oīa qdūz audīui a
t qui nō elegit nō dīlit.

p̄e meo nota feci vobis. **N**ō vos
t sūt mīciū vobis cū cōtēs mali. t spirauī fidē
me elegistis sed ego elegi vos: et
t s. ad gratiā plantauī. t p̄ me viā. et hoc
terū gratia. tatis volendo. fructus afferatis
p̄secrādo. t quem nō afferat nisi p̄ us electi.
sposui vos ut eatis t et fru cū affe
t. i. dilectō qd ē fructus nō. qd modo ē
in desiderio. nondum in saturitate. et ipso dicit
vōto quodūz p̄. 2c.
ratīs: t fructus vñ maneat. ut qd
t quodcumq; petierimus i nōcibis dabit no
bis pater.
cūq; petieritis prez i noīe meo det

Squem fructum
vobis. **H**ec mādo vobis ut diligā
qui odit qd diligit
t inuicem. **S**i mūdus vos odit:
t grandis cōsolatō membris et capite.
scitote qd me priorem vobis t odio
t dānato.

Si vñdo suissēris: mōs
t t falsa dilectōe. qua se falso diligit. sed vere
odit se. qd natūra odit. diligit vītū
qd suū erat t diligēt. **Q**uia vero
t nūc t qd tūc de eo fū
de mūdo nō estis: sed ego elegi vos
t mōs. propterea odit vos mūd?

Meffitote sermonē mei quē ego di
t qd quia.
Mūdus qd. **S**i malus pūnit fēlūs
mali. et parte odit mū
dns qd suū est. duz
suo. **S**i me p̄secuti sunt: et vos per
suo quibus ego t ut in eo caperent et calū
niarentur.

Sequentur. si sermonē mēū fūnue
t qui etiam meus. t s que dīri oīo
runt. t vñm fūabūt. sed hec t omia
babebunt. p̄sequenç. sermonē cōtēnent
t id est me in vobis oderunt. et p̄sequuntur
sermonē et qd nūc et contēnunt
faicent vobis propter nomē mēū:
t ca scia de qua scriptum est: scire autē te: scīt
est consummātū. t misit me sed si nō cōuisez
qd nescierūt eu qd misit me. **S**i non
t illū quod tēnentur zc: et sine quo dimittunt
ur: id est credere in xp̄m qui id vēnit ut credat
in cū t de quibus supra: t me p̄secuti sunt zc:
venissez t locut⁹ suissēt: t p̄cīm
t qd vēni et locut⁹ sum cīs:
nō haberēt. **N**ūc autē excusatōes nō
hīt t p̄cī. qd me odit t prez meus
t nō inter eos vel corā cīs. sed in cīs: qd eos fana
vit p̄ quib⁹ debuerūt cum amarēt oīisse:
odit. si opa nō fecisse t illū qd nō ali?
t illū magnum:

facit p̄cī nō haberēt. **N**ūc autem
t illa opera: t si nōcidentes
et viderunt t oderūt: t me t prez
meum. **S**i ut impleat sermo qui i
t qd cīs est data: t in psalmis:
lege eorum scriptus est: quia odio
habuerunt me gratis. **C**um autēz

dīt me sed oderūt t p̄sequuntur in meipso et in meis. s. s. peccatum i me eti
am redundant in patrē. quia qui me odit t patrē mēū odit. Et qd ē granissi
mā nō solū veni t locut⁹ sum. sed opa sed que videntes oderunt t me et
patrē. Nec est cā quare: sed ut impleatur. t. q. i. l. s. e. qd est. **S**ed gratis ode
rūt sūt scriptū est. **Q**uia me odit. Questio nō dissūlāda hic nascit:
qūo. s. poterāt odile que nesciūt. si enim tecum nō (quod ē ipse sed nescio
quid aliud suspicantur eē) credit t hoc oderūt: vñc nō ipsum oderunt: s
qd sua suspicōne mendaci. vel falsa credulitate cōcipiunt. **S**i xo qd est. **B**
t illo sentiūt: quoū eu nescire dicantur. t qd ē de hoībus vel i hoībus hoc
fieri potest. Non enim vīlos possūt diligere vel oīisse. sed nō ignotos: qd
et si nō vīsi: fama vel litteris nota ē eōū probitas vel improbitas. qd si di
ligimus bona et odim⁹ mala. et ita nō erramus i indicio rerū: veniale est.
Si nō vera sentimus de occūltis hoīm que ē humana tentatō. si suspicēt
aliter eē qd sunt: qd suspicōnes si sunt humanae: indicūt talib⁹. i. diffinita cer
taq; sententia prohibetur. **E**x suspicōibus autē euenit. vt bonus bonum
si putet malū nesciens oderit. qui etiā nesciēt malū diligit. **S**ic t malus cui
displicet bonitas: bonū odit t si putet malū nesciēs diligit.

Cit diligā. **A**gn.
Merito sepe dilectōz
cōmendat quās sola
p̄cipiēda sit līne qua nō
possunt cetera qd sine
ceteris nō p̄t baberi
Pro hac autē patientē
debemus sustinere etiā
oīa aduersa mūdi. vñ
subdit. **S**i vñdo.

Si mun. Note
mundi aliqui boni: ali
quādo mali designan
tur. qd vna māla ē qd
tota in adam perit. **S**qua
sunt alia vāla in
honorē: alia i p̄ficiā
Mūdus qd. **S**i
malus pūnit fēlūs
mali. et parte odit mū
dns qd suū est. duz
suo. **S**i me p̄secuti sunt: et vos per
suo quibus ego t ut in eo caperent et calū
niarentur.

Sermonis. **S**oc
lē. **N**ō est seruū maior dño
t et ita. **S**ec potest
placere seruū cui displicet dñs.
Si me p̄secuti sunt: et vos per
suo quibus ego t ut in eo caperent et calū
niarentur.

Nō ē ser. **Q**uia
exemplū sui qd alīud
melius nō est monnit
ad ferenda odia mun
di. subdit quare debe
ant euz in hoc imitari
quia ipse dñs: illi seruū
Si nō v. **D**ic exī
sūs indeos ostendit:
ad quos venit: de qui
bus sub nomine mundi
superiora dixerat. Et
quia ad eos venit: hic
inexcusabiles vñlbus
malis ostendit.

Excusationē. **I**lli qd
bus no venit nec locu
tus est: hīt excusatōes
vñd omni peccato. s
de hoc qd in xp̄m non
crediderūt. **S**i vero qd
bus in apostolis vñt
et locut⁹ ē: nō excusā
tur. **P**iores vero qd
sine lege peccauerunt:
sine lege peribunt.

De pec. **O**nō cre
dīt me sed oderūt t p̄sequuntur in meipso et in meis. s. s. peccatum i me eti
am redundant in patrē. quia qui me odit t patrē mēū odit. Et qd ē granissi
mā nō solū veni t locut⁹ sum. sed opa sed que videntes oderunt t me et
patrē. Nec est cā quare: sed ut impleatur. t. q. i. l. s. e. qd est. **S**ed gratis ode
rūt sūt scriptū est. **Q**uia me odit. Questio nō dissūlāda hic nascit:
qūo. s. poterāt odile que nesciūt. si enim tecum nō (quod ē ipse sed nescio
quid aliud suspicantur eē) credit t hoc oderūt: vñc nō ipsum oderunt: s
qd sua suspicōne mendaci. vel falsa credulitate cōcipiunt. **S**i xo qd est. **B**
t illo sentiūt: quoū eu nescire dicantur. t qd ē de hoībus vel i hoībus hoc
fieri potest. Non enim vīlos possūt diligere vel oīisse. sed nō ignotos: qd
et si nō vīsi: fama vel litteris nota ē eōū probitas vel improbitas. qd si di
ligimus bona et odim⁹ mala. et ita nō erramus i indicio rerū: veniale est.
Si nō vera sentimus de occūltis hoīm que ē humana tentatō. si suspicēt
aliter eē qd sunt: qd suspicōnes si sunt humanae: indicūt talib⁹. i. diffinita cer
taq; sententia prohibetur. **E**x suspicōibus autē euenit. vt bonus bonum
si putet malū nesciens oderit. qui etiā nesciēt malū diligit. **S**ic t malus cui
displicet bonitas: bonū odit t si putet malū nesciēs diligit.

Quā nō ē
merito sepe dilectōz
cōmendat quās sola
p̄cipiēda sit līne qua nō
possunt cetera qd sine
ceteris nō p̄t baberi
Pro hac autē patientē
debemus sustinere etiā
oīa aduersa mūdi. vñ
subdit. **S**i vñdo.

Si diligā. **A**gn.
Merito sepe dilectōz
cōmendat quās sola
p̄cipiēda sit līne qua nō
possunt cetera qd sine
ceteris nō p̄t baberi
Pro hac autē patientē
debemus sustinere etiā
oīa aduersa mūdi. vñ
subdit. **S**i vñdo.

Si mun. Note
mundi aliqui boni: ali
quādo mali designan
tur. qd vna māla ē qd
tota in adam perit. **S**qua
sunt alia vāla in
honorē: alia i p̄ficiā
Mūdus qd. **S**i
malus pūnit fēlūs
mali. et parte odit mū
dns qd suū est. duz
suo. **S**i me p̄secuti sunt: et vos per
suo quibus ego t ut in eo caperent et calū
niarentur.

Sermonis. **S**oc
lē. **N**ō est seruū maior dño
t et ita. **S**ec potest
placere seruū cui displicet dñs.
Si me p̄secuti sunt: et vos per
suo quibus ego t ut in eo caperent et calū
niarentur.

Nō ē ser. **Q**uia
exemplū sui qd alīud
melius nō est monnit
ad ferenda odia mun
di. subdit quare debe
ant euz in hoc imitari
quia ipse dñs: illi seruū
Si nō v. **D**ic exī
sūs indeos ostendit:
ad quos venit: de qui
bus sub nomine mundi
superiora dixerat. Et
quia ad eos venit: hic
inexcusabiles vñlbus
malis ostendit.

Excusationē. **I**lli qd
bus no venit nec locu
tus est: hīt excusatōes
vñd omni peccato. s
de hoc qd in xp̄m non
crediderūt. **S**i vero qd
bus in apostolis vñt
et locut⁹ ē: nō excusā
tur. **P**iores vero qd
sine lege peccauerunt:
sine lege peribunt.

De pec. **O**nō cre
dīt me sed oderūt t p̄sequuntur in meipso et in meis. s. s. peccatum i me eti
am redundant in patrē. quia qui me odit t patrē mēū odit. Et qd ē granissi
mā nō solū veni t locut⁹ sum. sed opa sed que videntes oderunt t me et
patrē. Nec est cā quare: sed ut impleatur. t. q. i. l. s. e. qd est. **S**ed gratis ode
rūt sūt scriptū est. **Q**uia me odit. Questio nō dissūlāda hic nascit:
qūo. s. poterāt odile que nesciūt. si enim tecum nō (quod ē ipse sed nescio
quid aliud suspicantur eē) credit t hoc oderūt: vñc nō ipsum oderunt: s
qd sua suspicōne mendaci. vel falsa credulitate cōcipiunt. **S**i xo qd est. **B**
t illo sentiūt: quoū eu nescire dicantur. t qd ē de hoībus vel i hoībus hoc
fieri potest. Non enim vīlos possūt diligere vel oīisse. sed nō ignotos: qd
et si nō vīsi: fama vel litteris nota ē eōū probitas vel improbitas. qd si di
ligimus bona et odim⁹ mala. et ita nō erramus i indicio rerū: veniale est.
Si nō vera sentimus de occūltis hoīm que ē humana tentatō. si suspicēt
aliter eē qd sunt: qd suspicōnes si sunt humanae: indicūt talib⁹. i. diffinita cer
taq; sententia prohibetur. **E**x suspicōibus autē euenit. vt bonus bonum
si putet malū nesciens oderit. qui etiā nesciēt malū diligit. **S**ic t malus cui
displicet bonitas: bonū odit t si putet malū nesciēs diligit.

C. Johannes

C. XVI.

Vnde nemo. Aug. Panit tot milia de pannis. q super aquas misit et petru re fecit. et alia huius. Sed et moyses in diuiso mari. in manu. et iuste in diuiso iordanis in fixo sole. et alii patres fecerunt. que nec Christus nec aliis fecit. Non ergo de talibus habet dicitur. Signat enim Christus miracula omnia. q natus de virginie. q de morte surrexit. sed hec non sunt facta in eis nec coram eis. Dicit ergo de sanitibus: quod et quantitas nullus fecerat in eis. et q ipse per seipsum fecit: nemo sine eo.

Oderunt et me. et p. Judei dicunt se diligere deum. et tamē nescientes oderunt: q qui volunt ē mali: nolunt esse veritatem qua dam nantur. Et sicut oderunt suā penā: oderunt veritatem que irrogat peccatum: nescientes eū esse veritatem. Et si oderunt veritatem: oderunt eū. q nata est veritas: zita patrem nescientes te co nata veritatem odgrunt.

Quia odio. Et gratias odit: qui nullū ex odio cōmodum querit vel in cōmodū fugit. Sic ipiū oderunt Christum. Sic iusti diligunt gratias: nō propter aliud sed propter ipsum.

Lū autem. Nūc viventes opera oderunt gratis et me et patrem. Et cū venerit paracitus manifestiore testimonio quinced eos q rident et oderunt. sed et quosdā eorū cōpunctos d tanto scelere cōuerteret.

Quia ego in. Die pentecostes vēit spissancus in centūrī. hoīes cōgregatos: cū qbus erāt oēs apostoli domo ubi cōgna fuerat.

Qui a pa. Spiritus procedit a patre et filio: sed filius dicit a patre procedere: q ad patre solet referre. et ipsius est te quo ipse ē. A quo ergo habet ut sit: ab illo habet ut de illo procedat spiritus.

Hec locutus sum. Postquam exemplo suo docuit ferre odia in quo scūt quid debant facere. sed nō possunt postquam etiā promisit spiritum quo poterūt resistere: etiam addit. Hec locutus sum de odio mei. qd ē exemplū de spiritu qui cōfirmabit: vt ita charitate diffusa in cordibns vestris: sit vobis inlata pax et non scandalū. Vnde enim scandalū? Quid passuri? absq sinagogis id ē extra sinagogas facient vos: quia nō erat alius populus dei nisi Israel. si Christum recipere non ēt alia ecclesia Christi. nec alia in agoga isti. Sed quod isti semper volunt esse sine Christo: volētes cōstituere suā iusticiam. pellunt eos qui nūc volunt esse sine Christo: iusticie eius subiecti. Nec cōfiscunt pulsi: sicut illi qui credentes in hiis: propter metū nō audebāt confiteri ne pellerentur de sinagogis: diligentes gloriā hominū magis q̄ gloriā dei.

Lū venit. Quasi si pulsi ab eis tot acquiretis mīhi (vnde vobis gaudendum) vt nō satis sit eis vos pellere. Sed non finiant viuere: ne omnes acquiratis: vt a iudaismo auerteris: qno deū Israel creditū dseri et sancta sua.

Hec autem. Postquam dixit futuras eorum passiones: et solatorē spiritū eis esse dandum subdit. Hec nō dixi vobis ab initio. Qd si te passio-

ribus accipimus. nō solūm post cenā: sed et an proximū pascha. et ab initio missionis duodecim aplorū p̄dixerat: sed de cōsolatōne sp̄us eis ventura non p̄dixerat: quia ipse cū eis corporalī p̄ntia aduocatus vel consolator erat. Et quia iam iturus est: op̄ erat vt illū diceret venturū: qui cōfirmaret eos p̄tra abūcientes et interficiētēs.

Vlado ad. Ita palam: vt nemo interroget qd vobis corporali cernat:

videbūt eū ī nube ascendente certi de gloria: q̄ prius p̄dicta p̄sōe q̄lierat. dñe: quo vadis?

Si enim. Nō q̄ positis in terra nō posset dare. Et quia illi nō sūt idonei accipere: nisi cū hm carnē tēsūtē nosse.

Sicut. Menti bus vīs sic raptis ad cōstella: aderit spiritus lūm̄ pater et filius. Spirituales em̄ ex carnali bus facti: capaci fuerant trinitatē habitu rī. sicut p̄missum erat. Vobis cū vīs q̄ ad p̄. Et ad eī veniem̄ et man. a. e. fa. Nunq̄ em̄ intelligēda ē separāt et si signatū loquā scriptura te perfons Op̄ em̄ erat sic trinitates insinuari.

Illar. Nō q̄ filius nō arguat: s̄ quia sp̄us dabit eis charitē et pellet timore: vt sit eis libertas arguen. **A**ugu. Ar. di. gñitur d̄ peccato qui ē Christum nō credit. Arguit et de iusticia eorū q̄ credunt. Ha em̄ fideliū p̄patō: infidelū est vitupatō. Credat igitur hoīes ī Christum: ne arguantur de peccato iniſitatis quo oīa tenetur. Translat ī numero fideliū. ne arguantur de iusticia eorū quos iniſitatiōs nō imitan tur. Laueant futurū iudicium: ne cum inīdi p̄cipite iudicātur: quē iudicatum imitantur

Et de iusticia. Nō te sua: sed te credētiū iusticia mīnd̄ arguit: quo rū cōpatōne dānat. Vnde nō ait: nō videbit me mīndus. s̄ non videbitis me vos apostoli. Contra isideles q̄ dicunt: q̄o credemus q̄ nō videmus. est vera iusticia credere q̄ nō videt: vt qui viderint hoīes crediderint deum. Et cū p̄ ascensionē forma hoīis subtracta est visib⁹. tūc ex oī p̄te impletū ē. iust⁹ ex fide viuit. Et iā nō videbitis me. i. nunq̄ videbitis metale: vt modo. id. ē mortale indicandū. glorificatū iudicē. Et hē iusticia fidei. d̄ q̄ apls. Et si nonim̄ Christum h̄m carnē. h̄i nō nonim̄. quā q̄ mīnd̄ ab istis nō vult accipere arguit. **D**e iudicio. Quia si damnatū illū sequunt. cū eo dānatur. et ne sibi credant pari terrenī sup̄policio illius superbi. Omne ve. Promittit q̄ totū faciūt ē sp̄us: nō q̄ ī bacū totū p̄pleat. A semetipso. Aug. Quia n̄ ē a seipso. q̄ sol⁹ p̄ d̄ alio n̄ ē. Nā et filius de patre natus ē. et sp̄us d̄ patre p̄cedit. et tūc et sp̄us q̄glis p̄nē. Et q̄ cū al. audiet ab eo a quo procedit. audire illū scire ē. id ē et cō. A q̄ illū ē cōntia: ab illo audiēta. i. scīa: q̄ n̄ ē alius q̄ cōntia rē. de sempiterna re p̄ p̄dicatē. h̄m nos bñ d̄. fuit. erit. fuit. q̄ nunq̄ desuit. Erit. q̄ nūq̄ de erit. Et q̄ sp̄ ē. Nō p̄tererit q̄li q̄ n̄ maneat. Nō orictur quasi q̄ nou erat.

C. Johannes

Cū ergo nostra locutio p tpa varietur: de eo vere dicuntur verba cuiuslibet temporis. qz nullo tpe defuit. et est vel deerit. Et ideo nō mirū si audierit dixit de eo qui audiuit et audit. i sp scivit. scit. et sciet.

Ille clarificabit. Quia sp̄iales faciendo vos declarabit. qz mō patri filius ē equa lis: quē scdm carnē vt hominē nouerant; vltimorem tollendo faci et vos gloriaz mā annunciare toti mundo. qz nō mibi sed hoībus prosit.

De meo. Nō sp̄ sit mōr filio: cur at hoc dixit; explanat. **O**ia. q.b.p. s. proprie rea. d. q.d.m. Ergo te p̄e accipit sp̄ vñ accipit filiū: qz hactenitate te patre natus ē filiū: de patre procedit sp̄. Qui aut de nullo nat⁹ est: de nulo procedit p̄ ē solus.

Omnia q. Aug. te sp̄ dicit christus. Sp̄ patris u. q.lo. in vobis. Et apls. Si sp̄ eius qz falcitatem xp̄z i sp̄ patris. Itē apls. Misit deus spiritum filij sui in corda vestra. et quisquis spiritum christi ē bz. Ita aperte ostenditur patris et filij ēē sp̄.

Modicū. Dicte rat supra sine modicū ad patrem vado. et iā n̄ videbitis me: ubi vi sus est aperte loqui: nec quicqz quisiuerunt. Nunc aut determinās qn̄ iturus sit. i. paulo

post. et quo s. p. passionē: dicit modicū: qz anqz ip̄lerē p̄gnit⁹ fuit obscurū. **M**odicū. i. parū temp⁹ restat v̄sq ad hoc qz patiar. et claudar sepulcro et iterum paruum temp⁹ v̄sq quo me videatis resuscitatum. **V**el paruum tēpus ē. i. tridū quo clausus nō videbor. et iterū paruu. i. quadraginta dies quo resuscitatus videbor. **Q**uia vado ad patrem: hoc est: qz tēpus est ut deposita mortalitate: humāna naturā celis inferā. **V**l sp̄ualit illis quibus loquebatur dicit. **M**odicū et iā vi. m. et ad hoc resurserit: qz vado ad patrem nō ad illud: iterū m. et v. m. qd vniuersitē p̄mittit eccl. **D**icit ergo modicū: n̄ qz mortuus: ab eis n̄ erat vidēdus donec surgeret: sed qz tēndo ad patrem: facturus erat vt nō ē vltē mortale viderēt: qz fecit postqz surrexit et ascēdit in celum. **O**bis aut cōmūnter dicit. Iterū mo. i. totū temp⁹ v̄sq ad finē seculi. et videbitis me: eterna visione. **C**uia plo. Ne occiso: de qua inimici gandebūt. Similiter plorāt oēs boni: i crūnni buiū seculi. b̄ mundi amatores gandēt. Boni aut cōparantur parienti que genuit i partu: sed letantur d̄ fructu: et plus gaudent d̄ aduentu futur⁹ p̄lisqz tristis ē d̄ p̄nti dolore. **S**i quid pe. Aug. Ita sane intelligēdū ē qd ait. dabit vobis: vt ea bñficia significata sciāt: qz ad eos qz petuit p̄prie p̄nit. Exaudiatur enim sancti pro seipsis. n̄ aut pro oībus alijs amicis vel inimicis. **D**abit vobis. In futuro nō rogabit: s̄ mō petite: et dabit vobis qd ad vos pertinet: et si de oībus illis quibus petuiis. et iō v̄i vobis.

Hec p̄ea quo ego Ille me clarificabit. quia de meo accipiet: et annūciabit vobis. **O**ia qz h̄z p̄: mea sunt Propterea dixi: qz de meo accipiet: et annūcias me: et iterū modicū et videbitis me: et iterū modicū et videbitis me: qz vado ad p̄cē. **D**ixerūt ergo ex discipulis eius ad inuicem:

Quid ē hoc qd dicit nobis: Modicū et nō videbitis me. et iterū modicū et videbitis me. qz vado ad p̄cē. **D**icebant ergo. Quid ē hoc qd nobis dicit modicū: nescimus. qz in hoc ostendit se deū: cu sine verbis eorum quid loquit⁹. **L**ognouit aut ibūs intellectus dubitatoz. qz volebant eū interrogare. et dixit eis. De hoc qz inter vos qz dixi: Modicū et nō videbitis me: et iterū modicū et videbitis me. **A**mē qz expōit quod dixerat s̄ se moritur et resuſciat amē dico vobis. qz plorabitis et tandem: flebitis vos: mūdū aut gaudebit:

Clos aut contristabimini: sed tristi ciā v̄a v̄tē i gaudiū. **M**ulier cuz qz in resurrectō et ascensione: patiendi vel p̄turiandi: parit tristiciā h̄z: qz venit hora ei⁹. qz nō feminā sed masculū: qz ad fructū eternū. **L**ū aut peperit puerum: iā n̄ memi cōtemplatiōnis cuncte actōes referunt. non ad nūt p̄fūrē propter gaudiū: qz namollūcē būiū seculi. qz in vita eterna: qz sapiat similitudinētus ēbō i mōm. Et vos igēt nūc sp̄ tristiciā victō impugnatore remunerabo. quidē tristiciam habetis. Iterū autem videbo vos: et gaudebit cor

C. XVI.

Tz qz gaudiū sp̄oz t̄p̄z ē qui iā n̄ morit⁹. vestrum: et gaudiū v̄m nēo tollz t̄ eternē visionis: quod non in bac vita s̄ nō a vobis. **E**t i illo die me n̄ interrogabit⁹ vel interrogabit⁹ qz tūc erit plena cognitō et sufficientia.

Quidē quicqz. Amē amē dico vobis qz si aliquid n̄ nūl. si qd petieritis p̄cē i noīe meo da bit vobis. **C**isqmodo non petistis qz aliquid sit cōpātō rei permanētis qz qd nō cognouisti sicut cognoscendū ē. qz nūc autē petite vt gaudiū v̄. s. p. quod ē qz qz in noīe meo. Petite et acci p̄tis ut gaudiū v̄m sit plenum.

Dicē in puerib⁹ locutus sum vobis. **C**eat hora cu iā n̄ i p̄uoerb⁹ intus i corde n̄ aure. loqr vobis: s̄ palā d̄ p̄e meo iā n̄ ciabo vobis. In illo die i noīe meo qz nūl tūc deēt: et si nūc rogo. petetis. Et nō dico vobis: qz ego rogabo p̄cē d̄ vobis. I p̄e em p̄

qz video ita exaltamini. amat vos: qz uos me amastis: et t̄ carne sumpta: nō tamē deserui. **C**autes: credidistis: qz a dō eriui. **E**ximi a visibilitē. qz corporalī discessione p̄e et ueni i mōm. Iterū reliquo n̄ gubernatione p̄ntie. mōm et uado ad p̄cē. **D**icunt et dī t̄ palā loquī estimant. cuz dīctorū eius ne scipuli ei⁹. **E**cce nūc palā loq̄ris et quācant comprehendere misteria. p̄uerib⁹ nullū dīcis. **N**ūc scim⁹. qz docenti qui sponte oia dīcit: scīns quid que qz scis oia et n̄ op̄ ē t̄bī ut qz te i situtus velit: alijs opus ē interrogare. qz aliter qz scis oia:

terrogat. In hoc credim⁹ qz a deo nescīt quid questōr scire vellit. Et p̄uuli exiſti. R̄ndit eis ibūs: Mō credi tis. Ecce uenit hora. et iam uenit

si v̄cifiditatis torpore. ut disp̄gam i unusquisqz i propria: et me soluz relinquatis. Et nō sum

vīderant abstulit. Redit ad patrām: quia amatorib⁹ suis se equales credēt: docuit patrī. **D**icunt. Cū nōdū v̄llset hora quā p̄misit: ecce nūc palā loquī illa qz dō scīt: in intelligētibus esse pueribia. illi v̄sq adeo nō intelligunt. vt nec salte se n̄ intelligere intelligat. **D**ic qz infirmitate admonēt mīdit. Mō credit⁹. **N**ūc scimus. Aperte ostendit. qz loquētēs ad eos maxime agebat qz illos delectabat audire. et que i p̄ interrogare volebant. hec ip̄se p̄ueniens v̄lro proferebat. et iō ilū qz cogitōnes nonerat p̄fitēre scire oia quasi deū et dei filii.

Et non est. Cum scias oia: nō ē opus v̄l interrogētis aliquā a quo aliquid scias. **V**el etiā interrogētis ab alijs p̄scīens quid ille velit. Si aut aliqz iterrogauit: l̄ interrogatōs ē: nō eis sed alijs op̄ fuit. **M**odo cre. Ut paruī qbus qzumqz alta adhuc puerbia sunt creditis. **V**erū hora passio nis: et iā p̄p̄ ē. qz ita p̄turbemini. vt qz mō creditis: relinquatis n̄ mō corpē. Et iā mētis fide. vñ sperabō. qz redempturus ēēt iſrl. **E**t non sum. Ecce p̄fēcerunt. b̄ ad maius vult eos extendi. vt cum dixerint a deo existēt. Pater meū ē. nec sic putēt a deo exisse. vt putēt etiā recessisse. **Q**uia pa. Dixerat relinquqz m. et v. ad p. nūc dīct: pater meū ē. qz intelligētiē vñbū. nō intelligētiē p̄uerib⁹. **C**uis si nō ē cibis: tū lactis ē alimētū. Ex quo ē qz sciebat eū nosse oia. **D**eclo. Non solum quz in cena: sed etiā quz ab initio. H̄z maxime qz i cena hac d̄ causa dīct: dīct: ant in illo p̄cez

Hec in p. Que buclqz dīxi. quasi i p̄uerib⁹ que solent hoīes audire. sed non intelligere dīxi. qz aīles estis. Malis autem qui nō p̄cipit que sūt sp̄is dei: quecūqz dicuntur d̄ incorporeā et immutabili subā. b̄bz quasi puerbia. H̄z veit hora. qz dato sp̄u faciaz vos sp̄iales. vt certissima intelligentia mentis. et s̄ nō vt i futuro deū videatis. et tūc palā de patre nūn ciabo: vt ip̄z t̄ me eius dē sublātē intelligā. et tūc in noīe meo. Petite et acci p̄tis ut gaudiū v̄m sit plenum.

Hec in puerib⁹. Quop̄sūt petere ple nū gaudiū. subdit. qz de animalib⁹ quod sunt faciet sp̄iales. vt ablatiōs oībus ymaginib⁹ corporib⁹: pura facie mētis sincere luci cohērat.

Ip̄le enim. z. Amat nos pater. quia amamus filiū: cu a patre et filio accepimus vt amem⁹ patrē et filiū: data charitate p̄ sp̄m quē et ipsū amā cū patre et filio. prior amās facit in nobis qz ametur.

Iterū re. Reliqui mūdū corporali p̄ntia. Vadiit ad patrem: qz humanitatis ad iūstib⁹ p̄uerib⁹ maiestatis induxit. Reliqui mundū: qz ab aspectu amatorū mūdū quod

C. Jobannes

haberent. Hec pat est pro qua christiani sumus; pro qua sacramenta imbuimus. pro qua omnino erudimur pro qua spūm pignus accepimus. pro qua in eum credimus et speramus. et amore eius accedimus. Hec est ps̄ suris consolatio et libertas. ut in hac liberae sunt. in fine feliciter regnemus. in hac ergo lemmone concludit.

Pater ve. bo. Potuit orare silentio sed in orando est etiā doctor: et notam facit orationem. quæ et p̄sentium et futurorum est edificatio. Ut bona non virgente fato. disponente deo qui si ne tempore ordinavit omnia que s̄t p̄ temporis ordine congruo. Clarifica s̄. Et. Num litas in passione. claritas in resurrectione. cepit. Venit hora passionis: seminans de humilitatis. nō differas gloriam resurrectionis. Ut filius tuus clarificat te. Et sic claritas patris nec angelus minni potest. I se Apud homines minor erat dum in iudea sola notus. sed per resurrectiōnē filii vbiq̄ in notuit.

Cut filius t. In cognitō hominum: sicut dedisti q̄s ut cognoscant te. et quæ misisti. Non enim potest cognitō hominum clarificari pater: nisi ille cognoscatur. id est. populus ignorat. Et h̄ est clarificatio patris: que non circa solos apostolos: sed etiam circa omes credentes fit.

Hec ē vita. Ordo. ut cognoscant te: et quem misisti: id est christum cum spiritu qui est ambonum: esse viuum et solum verum deum. Si ergo eo mō te clarificat filius sicut dedisti ei potestatem omnis creature. et sic dedisti: ut omne quod dedisti ei. d. e. n. e. Et h̄ est vita eterna ut cognoscant te. Sic te ergo filius clarificat ut oīs q̄s dedisti ei: te cognitum faciat.

Cut cognō. Et. Quod hic est ex parte: in futuro erit plene. Qui ergo proficit in cognitō magi vivere tendit. Non aut erit plena cognitō: erit si ne sine laudatō. Et h̄ est illa clarificatiō: sed p̄ h̄ hic clarificatur. dñ innotescit fidibus. vñ. ego t. c. s. t.

Opus con. Id ē. ac si apte futurū diceret. clarificabo: ḡtibus predi cando. Opus plūmabo: q̄s iam factum predestinatōne. et pro tā facto est habendum q̄d certissime est futurū. Hāc predestinatōne in sua clarificatiō manifestius aperit. dices. quam habui apud te prūsq̄ mundus eccl. i. sicut tūc in p̄destinatōne habui apud te an t̄p̄. ita nūc in re fac i mō i tpe.

Dedisti mi. In quo notatur gratia. Nihil em b̄z i hōe quod nō accepit. Cum restet passio dicit plūmam. q̄s se certissime nouit cōlūmnam. sicut propheta ait. Qui fecit quæ futura sūt. Quāuis ergo videatur bic dicere q̄ p̄ior patrē glōificauerit: et post a p̄ic ēēt clarificand⁹. dicēdo:

solus q̄z p̄ meū ē. Hec locutus sū vobis ut in me pacē habeatis. In tōtra plūrora bortatur. q̄s fecerit datus sp̄s et vice r̄t. nō vt p̄ius reliqueret solus: mōdū pressūrā habebitis: s̄z i p̄fi vici in me et in meis. Ego caput vestrū vici. magna sp̄s mēbris: dite: Ego vici mōdū. // C. XVII:

Nexto sermone ad discipulos ad patē verbā dixerit. et orare cepit.

Ec locutus est

hiesus: et subleuatis oculis in ce s̄quā cōstituit tecum

lū dirit. Dī veū hora: clarifica filiū nō faciat omni carni. sicut ei s̄m̄ hominem deum tuū: ut filius tuus clarificat te: disti potestate. c. i. boī. sic enī dedisti ut omne q̄d.

Sicut dedisti ei p̄tate oīs carnis: e. a. c. v. e. filio.

vt oē q̄s dedisti ei det eis vitā eter nā. Hec ē aut̄ vita eterna ut cognoscant te solum deum verum et quē

misihi hiesum christum. Ego te clari

ficaui super terram: opus s̄sum

maui q̄s dedisti mihi ut facias: Et

t̄ s̄te te clarificem. q̄s ad dexterā tuā collacabo.

nūc clarifica me tu pater apud te

t̄ s̄ab initio sicut preordinatus est ut datus sic boles

metipsū claritate quā habui p̄ prius

allum exaltaret. nō q̄ iam sit p̄fecta manifesta

tu sine proverbiis: sed q̄ certissime futura

q̄ mōdū fieret apud te. Māni

tsū quo diceris deus quod erat nō in auctor. sed

quo diceris pater meus: q̄d sine filio nō noscitur: et

q̄ apostolis et vere oībus gentib⁹ s̄i instrūdos

festauit nōmē tuū thōib⁹ quōs

s̄ homini. q̄de quo iam non sunt. q̄ presciēta

dedisti mihi de mōdū. Tui erāt

t̄ ad docendū

et mihi eos t̄ dedisti: et sermonem

ffide p̄māscrunt. q̄d ē cognouerūt q̄: te sus

meū seruauerūt. Nūc cognoue

similē enim pater dedi: et oīa cū genuit qui b̄. berz cā

rūt: q̄r oīa q̄ dedisti mihi abs te sūt

sp̄o hoc cognouerūt q̄ accepērūt

Quia verba q̄ dedisti mihi: dedi

et nō sūt de mōdū.

foras p̄ suis contra odia mōdū sp̄o adhuc nec

sunt et si nō sūt d̄ eo. Et i mōdū oīa

non rogo ut tollas eos de mundo

sed ut serues eos a malo. De mōdū

C. XVII.

solus q̄z p̄ meū ē. Hec locutus sū eis. Et ip̄i accepērūt et cognouerūt

t̄ similiter v̄re. q̄d est idē q̄d a te exiū.

He: q̄r a te exiū. et credidcrūt: q̄a

tu me misisti. Ego pro eis rogo: nō

sidē deditis mōdū

pro mōdū rogo: s̄z pro his quos 8

per quod iā nō sunt d̄ mōdū pro quo nō rogo

disti mihi: q̄z tui sunt. Et mea oīa

tua sunt: et tua mea sunt. et clarifica

stantur s̄z i p̄i prius sui. q̄z cito futurū

tus sum in eis. Et iā nō sū i mōdū

corporali presentia q̄z tardius extiterū

q̄z exponit q̄d dixit. nō sūz in mundo sciens ali

quos inde mouendos

let h̄ i mōdū sunt: et ego ad te v̄cio

t̄ s̄t h̄ rogat patē pro discipulis s̄ pater iam p̄

pe est ascensio. et iō comendo tibi corporaliter quos re

linguo. q̄z sed nō sine me sp̄ali potientia

Et s̄cē fua eos i noīe tuo quos

t̄ s̄bomini vel verbo ḡgnendo pater oīa dedit

disti mihi: ut sunt vñū sīc et nos.

t̄ s̄m̄ serua in tuo noīe i quo eos seruabā. q̄z s̄co

potauerit. q̄z ego filius homo

Tu em̄ essem cūz eis: seruabam

s̄ sed nō sine te sp̄ali custodia

eos in noīe tuo. Quos dedisti mi

hi ego custodiui: et nō ex eis perijt

siudas p̄destiatus perdiōni. q̄z hoc de illo. p̄

nisi filius perdiōni: ut scriptura

p̄petrat. q̄z peracta obedientia electis filiis per

qui predicato implentur. q̄z adhuc corpe i mōdū

impleat. Nūc aut̄ ad te v̄cio. et h̄

h̄ d̄ a me eis collatum

loquor i mōdū ut habeant gaudiū

sc̄nt. meum impletum i semetip̄sis. Ego

q̄z hoc ab eis reliquit eis et hec ē cā dīj. q̄z hoc

de securit. s̄ possidibus dicit

dedi eis s̄monē tuū. et mōdū eos

sc̄nt. t̄ s̄te liberante eos natūs de sp̄u.

renati ex sp̄u. s̄de quo natū

odio habuit quia nō sunt de mun

do. sicut et ego non sum de mōdū.

foras p̄ suis contra odia mōdū sp̄o adhuc nec

sunt et si nō sūt d̄ eo. Et i mōdū oīa

non rogo ut tollas eos de mundo

sed ut serues eos a malo. De mōdū

et nōc clarifica me p̄

ter apud temerip̄slū;

tamen tō futuro ē v̄p̄

q̄z et eo ordīe ut sup̄a

Pater clarifica filiū

tum ut filius te clari

ficit. Eadem em̄ est s̄e

tentia. n̄li quia hic di

ctus est clarificatiōnis

modus qui ibi erat ta

cit. quoniam pater cla

rificetur et filius. filius

clarificat patē super

terrā. pater filium q̄

per seip̄num.

Dominib⁹.

Postulat h̄c oīa dici

de oībus fidelib⁹ futu

ris. Et ē h̄c clarifica

tio qua clarificatus fi

lius clarificat patē su

per terrā h̄m̄ q̄ ē p̄ḡte

ritū p̄ futuro. Sed c̄e

dibilitas est de his dīc

q̄tūc erāt discipuli. cū

p̄ dicat. cū ēēm̄ cū eis

i.e. ī. u. t. et null⁹ perijt

n̄li filius pditōis. i. iu

das q̄ d. xij. perijt r̄bi

addit. nūc ad te. v. i q̄

oīdit corpali p̄fīa se

fuisse cū eis qui in ascē

sione ab illis abiit. De

ceteris p̄ addit. Non

p̄ his t̄m̄ rogo. b̄ p̄ bis

qui credituri sunt per

sp̄u eo p̄.

Tui e. Aug. Pa

tris erāt hi sicut oīa: n̄

sine filio oīa tenētē cū

illo. Et solet ei a quo

ē tribuere q̄dquid b̄z.

Mibi eos dedisti h̄m̄

boīem qui nō semper

fuit. Et accepisse eos

dicit. Habuit aliquā

do tei filius: q̄d non

seruent; quasi alter pro
alterū. Similēm ser-
uant pater et filius et
spiritus sanctus qui ē veritatis
deus. Scriptura nos
nō leuat nisi ad nos dicitur
scendat. Cū ita loquite intelligam? distingue
re personas non segare na-
turam.

Caudiur quod supra
explicit ut sunt vnur
sicut et nos. Hec ē pax
illa et beatitudi*n* in fu-
turo seculo: propter
quā omnia sunt propter
quā se ē locutur diciti i
mundo.

Sanctifica. Sicut
et gratia tua iccepta ē
sanctificatipro quā sā
nō sunt de mundo: ea
de gratia faccitōres
vt preseuerent in verita-
te. cuius vmbra fuerūt
veteres sanctificationes
id ē ī me qui sum vni-
tas. quod subdēdo agit.
Sermo tu. veritatis. quod ē.
ego sum vnitas. Hic
ce logos. latine verbū
vel sermo qui est vni-
genitus prius.

Et pro eis. e. s.
Id ē. vt pro eis prolit
ego me hoīem sanctifi-
co ī me verbo. quod ē ab
initio incarnationis sue
quod verbū faciūt est ca-
ro. Ita aut illis prodest
quia et ipsos qui sunt
ego: quod caput et corpus
sunt vnur christi: san-
ctifico in meipso. vnd
addit. vt sunt et ipsi si-
cuit ego sanctificati in
veritate et ī me.

Nō pro eis. Jā
nō de solis apostolis:
sed te ceteris membrais
incipit. Non aut orat
pro his qui iam sunt ī
fide eius defuncti. sed
pro his qui sunt in temptationibus.

Set pro eis. Qui credituri sunt veritatis in finē mundi: vel ista credun-
tibus sunt. non tam perfecte vt post credituri sunt pro resurrectōnem.

Per verbū. Per verbū euangelio quod ē eorū: non quod eos tmis sit prodicatione.

Et pro paulū et alios quoslibet. sed quod eis primo et principaliter promisione

ad prodicandū. Hoc ē verbū factio: verbū dei. quod credidit latro. credi-
dit paulus quod cāmus credit.

Cat omnes. Non ait omes vnur sumus. sed vt illi omnis vnur sint sicut tu
pater in me et ego in te: sub audi vnur sumus. Ita et pater ī filio et filius ī pa-
tre. vt vnur sint. quod vnius substātia. Nos vero possumus ē ī patre et filio et
spiritu sancto. Vel pater et filius et spiritu sanctus ī nobis ē possunt. vnur tu cum
deo esse non possumo. quod vnur sube. Deus hoc in nobis ē vt in templo. Nos ī
illo vt creatura in creatore.

Cat et ipsi. In nobis dicit vt quod vnur sunt fide et charitate. gratie dei
tribuant: vi non ait lux i domino.

Mundus. Mundus hoc accipitur pro omnibus illis qui vnur sunt. Nec
hoc sunt faciāt ut credant: quod potius credendo vnur sunt. qui quod vnur
vnur essent natura: dissentiendo tmis ab uno: non erat vnur: hoc omnis dicit. vt mundus
credat. sicut orando dicit vt omes vnur sint. ac si tertio subaudiatur. ro-
go vt mundus credat.

nō sunt. sicut et ego non sum dicitur mundus
fideo. Sic seruabatur ab illo malo quod orabat.
Sanctifica eos in veritate: sermo
tuus veritas est. Hic ut tu me profici
tu sancti apostoli dicuntur. Liberatos a labores
suti ī mundus: ita et ego misi eos ī mundus
et pro eis ego sanctifico meipsum:

vt sint et ipis sanctificati in veritate
vt seruent a malo vt sanctificantur.
Nō pro eis autem rogo tantum
pro illis quos vides ista incepit. resurrectione et
ascensione confirmabitur.
sed et pro eis qui credituri sunt pro
quid rogat. quod supra dicitur solis apostolis hoc
de omnibus simili. sed in charitate. in pace.
quod vnur regna sunt futuri. dicitur quo postea supponet.
vnur eorū ī me: vt vnur sint sicut
flogo.

tu pater ī me et ego ī te: vt et ipsi ī
vnur sanctos hic vel in futuro non ē ī fidelis
merces. sed ita sunt vnur. Tu pro eis vt bea rogo. et
deus facio quod rogo.

vnur ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.
tē quā tu dicisti mihi dicitur ei vt sine
in charitate sicut supra ī fide. vt vnur ī
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

vt vnur ī dicitur ei: vt vnur ī
discipulis suis trans torrentem ce-
dron vnur erat ortus ī quem in-
nobis vnur ī sicut et nos vnur sumo. Ego
vt supra ī tu ī me: vt vnur ī mundus cre-
dat quod tu me misisti. et ego ī clarita-
tē dabo tecum ego deus.

Johannes

C. XVIII.

Ego sum **H**acynna
voce tot feroces et for-
tes moritur pstrauit.
Habente latentes deitatis
qr volebat qdē cōp̄e
hendi: bñ nisi qñ vo
Abierunt. . suit
Hic mō p enangeliū
vhqz dicit xp̄us: ego
sum. et iudei expectan-
tes antixp̄z retro abe-
unt. et in terrena que
amāt cadūt.
Sinete h. Aug. **F**a
cūt qd̄ iubet: sinunt
eos abire quos n̄ vult
pire: n̄ qn̄ p̄ sint mori-
turi: sed qr sic nōdū cre-
debāt. quō credūt qui
nō vereunt.

Percussit. Ser
nus significat populū
legis seruū. **A**uris pro
dño amputata et a do
mino sanata: audituꝝ
amputatuꝝ. a vetusta
te renovatuꝝ. vt servi
at liber ī nouitate spi
ritus: nō ī vetustate lit
tere. **V**n dī malachus
. i. regnaturus cū xpo.
Nd significatū qz nō
cogitauit petrus. s ma
gistrū defendere volu
it. dñs improbat fc̄m.
et monet eū ad pañaz
Illud tamē mistice et
fieri debuit et scribi.
Mitte gla. Ac si di
cerz: quiescat vindicta
Aliter. **C**onverte gladi
um ī locū suū. i. xbum
p̄dicatōnis puerce ad
gētes. vbi s̄m paulum
hostiū aptuꝝ et īgens ī
ueniatur. Aliter p̄qm
plenitudo subintraue
rit: dicit petro p̄ quez
totus ordo p̄dicatorū
designatur. mitte xbum
p̄dicatōnis ad israel.
Dis eñ q̄ gla. ac. g. p.
Quo gladio: illo qui
ignens̄bitur aī para
disum. et gladio spūs
q̄ dei scribit̄ armata.
Cohors a. Mos
erat indeis: vt quem
morte dignū iudicarēt
victum p̄sidi traderēt
Et adduxerūt e.
Erāt eo tpe duo sacer
dotū principes vt **L**u
cas ait. annas et caiphas
q̄ vicissim annos suos
agebant. **S**z tūcerat
annā. n̄ q̄ collega: sed
deberet annas a trāsei
Et alius d. Qu
iste Johannes sic se sig
Dicit ille nō. A

ego sum: abierunt retrosum et ceci-
derunt in terram. Iterum ergo interrogauit eos. Quem queritis? Illi autem
dixerunt: ihum nazarenum. Respondit
hieus: Duxi vobis. quod ego sum. Si
ergo me queritis: sinite hos abire: ut
impleretur sermo quem dixi: quod quos
dedisti mihi non prodidi ex eis quen-
dam. Simo ergo petrus hunc gladi-
um edurit eum. et percussit pontifi-
cis seruum. et abscedit eius auricula
dextram. Erat autem suum nomen malchus.
Dixit ergo ihum petro. Mitte gla-
diū tuū in vaginam. Calicem quem
tunc apostolus ait. pro nobis omnes tradidit eum.
Id dedit mihi pater in visu ut bibam illud:
Cohors autem et tribunus et ministri
iudeorum perpeditum ihum: et ligauerunt
eum: et adduxerunt eum ad annam primam
scitur ad eum. Involutus ad illum primum duci ut mi-
serentur. Erat enim sacerdos cayphe qui erat ponti-
ficius culpe rideretur. si alterius quoque sacerdotis
fuerit anno illius. Erat autem cayphas
dannatur sicut intentio
qui consilium dederat iudeis: quod expedit
vnum usque hominem mori pro populo.
Sed deuotio.
Sequebatur autem symo petrus ihum et
alius discipulus. Discipulus autem
ille erat notus pontifici. et introiuit cum
ihum in atrium pontificis. Petrus autem
scitus stabat qui negaturus erat.
stebat ad ostium foris. Eriuit ergo
discipulus alius qui erat notus pontifi-
ci. et dixit hostiariis: et introduxit pe-
trum. Duxit ergo petro a cilla ostiaria
Numquid et tu ex discipulis es ho-
milius? Dicit ille: Non sum. Stabat
autem fui et ministri ad prunas quod frigus
erat et calefaciebat se. Erat autem cum
eis et petrus stabat et calefacies se. Non
tifer ergo interrogauit ihum de disci-
pulis suis et de doctrina eis. Rendit ei

Ihesus. Ego palam locutus sum in modo.
Ego semper docui in sinagoga et in templo quo oves iudei proveniunt. et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos quod audi erunt quod locutus sum ipsis: ecce hinc sciunt quod dixerim ego. Nec cum dixisset: vnde assistes mistrorum dedit aliam patem ihesu dices. Sic respondest potifici? Hoc maiestus et patiens qui iussu qualibet peccati remittit. Rendit ei ihesus. Si male locutus fuerit interrogare penam poterat: testimonium prohibe de malo: si autem bene quod me cedis? Et misit eum annas liber qui erat princeps sacerdotum illo anno. et ad eum a periculato ad caypham potificem. Erat autem principio ducebatur. Si domino ambo hoc et an dixerat symon petrus statim et calefaciens se. sed quod secuta sunt adiungit. Dixerunt ergo ei. Nunquid et tu ex tece secundum negat. discipulis eius es? Negavit ille et tunc terciam negationem copleretur dicit. Non sum. Dicit unus ex suis potificis cognatis eius cuius abscedit petrus auriculam. Nonne ego te vidi in orto cum illo? Iterum ergo negavit petrus. et statim gallus catauicuio petri habuimus. illa prece domus quam placuisse reuebat:
Adducunt ergo ihesum ad caypham intercessorem. Erat at macte et ipsi non utroque in pectorum ut non contaminarentur: sed manducarent pascha. Erivit ergo pilatus qui querebat falsum testimonium aduersus ihesum ad eos foras: et dixit. Quia accusatorem affertis aduersus hominem. quod iudicatis reum mortis in populus tributa dari cesari. et dixit. quod possum destruere regnum dei. et reedificare. quod probatur falso. in eis beneficiis quod fecerat. pro quibus reddebat mala hunc. Rendit et dixerunt ei. Si non est hic malefactor non tibi tradidisse eum. Dicit ergo eis pilatus. Accipite eum vos: et vobis legem vestram iudicate eum. Tunc licet interficere quemque. si festinus diebus. quod iustitia licet scimus legem. Dixerunt ergo ei iudei. Nobis non licet tradere eum gentibus ad cruce et illic interficere quemque. ut sermo ihesu impliret quod dixit: significans quod morte eret.

Dalam. Id est. multis audiētib: non q̄ q̄ dicit palā cēnt co gnita turbis. Cum et apostolis dixerit. hec ī prōerbījs locutus sū Sed venit hora cum palā annūciabo vobis. Eis enī secreta ex ponebat. que alijs per gabolas dicebat. Si militer q̄ dicit. nihil ī occulto sum locutus n̄ q̄ nō eēt occulta intel ligentia. s̄z qr̄ corā tot hominib: dixerat. Ea etiā que paucis dixerat; n̄ sunt ī occulto: qr̄ ad h̄ dixerat vt p̄di carentur super tecta: n̄ vt tacerentur. Ea aut̄ que audierant z nō ī tellexerāt talia erāt vt n̄ possēt iusteſ crimiari. z quotiens interrogā do tētanēt vt accusa ret. sic respōdit vt oēs calūnīe frustrarentur. Jo. dicit. qđ me iter.

Quid me. Id ē. a q̄ veritatē audiēre nō desideras. Interroga magis eos. de quō uō dictis non habeas iui diam. Ita temperat re sponſionē. vt nec veri tatē taceret. nec defen dere se videretur.

Nec aut̄. Obici tur cur non fecerit qđ docuit? debuit n̄ sic re spondere. sed alteram maxillam p̄bere. Sed xaciter z māsuete z in ste r̄nidit. z n̄ mō maxil lā. s̄ totū corp⁹ ferien ti parauit. Et hinc potius ostendit precepta patientię: nō ostētatiōne corporis s̄ cordis p̄ paratiōne faciēda. p̄t em̄ q̄s maxillā visibili ter p̄ebere iratus. Melius ḡ respondit vere placatus. z ad ferēda grauiora trāq̄llo auiō paratus.

Si male. Male loquitur qui p verita tem loquitur. Et e si m.l.s.da testimonii q pbes medacem.
Erat aut . Augl. Dicto q annas milit hiesum ad cayphā: re cet qd i domo āne d trina petri negatōe p tigera gēte d domo āng ad audi p̄sidis: z socero suo i b̄z re foriū. z fata erat tom⁹ vt uia dieb⁹ q̄zimor⁹ tamia

sacra*n* iōanō sed magis in iudicis retorq*a* tur dicit marcus hora tercia crucifixum q*a* indi clamauerunt ea hora Crucifige c*e*.

Vel pascha ēimo latō xp*i*: cui^o pascue. id ē ppato a nona hora noctis cepit qua in domo pōificis pron*u* ciata est mors christi a dicitibus; r*e* ē mortis ab illa hora noctis nona usq*a* ad diei tec*u* iam sex hor*z* sinut p*z* paratōs tres noctis. tres diei. quār*u* sexta ī cōperat cu*z* pilatus tribunal ascendit: q*d* adhuc erat p*z*paratō īmolatiōnis: que facta ē sim marci tercia; nō p*z*paratōis sed diei. et eadē extē p*z*paratōis.

Regem ve. cru. Adhuc terror quem de celare ingēnit lupa re conatur dices. Regē ve. c. de ignominia eōn volēs eos frange re: quos d*u* ignominia christi n*o* poterat mitigare.

Tū ergo. Quia p*z*fitentur cōlarem aper te cōtra eum ē si alii regem velit eis īgerere dimitendo ipunitum quē p*z*pter hos ausus tradiderant occidens. **D**ictus ergo timore tradidit eis biesum vt crucifigatur. **E**is n*o* ip*i* manibus ē accipere rent qui sup*z* hoc exculauerant: s*v* vi crimi ne impliciti videantur a quo alieni ē conant*c*ū n*o* nisi pro eis b*f*asceret pilatus. v*n* nec ait vt crucifigerent: sed vt crucifigeretur iudicio et potestat pilati.

Bauilans. Por tabat cruce suam hie sus. Grande ludibriū īpijs. grande misericordia p*z*gloriabitur quasi in sceptro regni. Et est crux candelab*r* lucerne que n*o* erat. s*b* modio ponēda. **P**rimo d*u*ns crucez porat q*p*rior passus ē. **D**icte scia imposta ē symoi cyreneo. q*p* bēmū se qui vestigia eius.

Et cū eo. Latro q*z*pmāsi i*g*fidia significat iudicis. q*z* p*z*fites. gētes significat. hora quasi sexta. **E**t dicit iudicis: Ecce rex vester. Illi autē clamabāt: Tolle tolle: crucifige eū. **D**ixit autē pilatus: Regē v*m* crucifigāt. Respōderūt pōfices. Nō hēm*z* regē n*o* cēsare. **T**unc ergo tradidit eis t*z* milites facti iudiciorū roto quod totum fecerūt q*d* fieri expoferunt ihūz vt crucifigeret. **H**uscepērūt t*z* suo humero vt cā cōmēdaret imitatis autē biesuz et edure ut eū. **E**t bauilans s*z* collatorū lassib*z* crucē exiuit ī eū q*z* d*z* calua*z* locū. hebraice at golgatha vbi claroncs ut alijs dicūt. vt sit cu*z* impījs deputatus crucifixerūt eū: et cū eo alios d*z* duos hic et hinc. Medium autē ihūm. Cōpatur diuina vis ī corde nescientis. **S**cripsit autē titulū pilatus: et posuit sup*z* crucē. **E**rat at scriptuz ihūs nazarenus rex iudeorū. **N**unc ergo titulū multi legerūt iudeorum: q*p*pe cūiitatez erat locus vbi crucifixus erat ihūs. **E**t erat scriptum tribus linguis scribitur: quasi tribus testibus. q*p* in hebraice grēce et latine. **D**icebant ore d. vel t.s.o. v*z* q*d* p*z*ixerāt. n*o* habemus r.n.c. ergo pilato pōfices iudeorum.

Noli scriberer rex iudeorū: t*z* q*z* eius scripto ipē dixit: rex sum iudeorūz. **R**edit s*z* implauit scriptura. ne corrampas tituli in scriptōne. **I**hūs quasi cōrpo vītate. et si vos pilatus. **N**ō scripsi scripti. Mi diligēs salitare. **L**ites ergo cū crucifixerūt eū: accepērūt vestimenta ei*z*: et fecerūt t*z* quat quatuor milites fusile q*z* crucifixerūt. tuor p*z*tes vnicuiq*z* militi partē. et accepērūt similiter. sed nō similiter diverserūt. **H**ec ē cā quare n*o* diuerterunt. tunica. **E**rat autē tunica incōstutis q*p* caritas supēmet p*z* oibus. desuper p*z*texta p*z* totū. **D**ixerūt ergo ad inuicē: n*o* scindamus eā: sed sortiamur illa cui*z* sit: vt scriptura fortia*z* dices. **P**ariti sunt vestiū tunicam. mēta mea sibi. et ī vestē mēta miserit sortē. **E**t milites q*d*dem hoc fecerūt. Stabat autē iuxta crucē ihūs mater ihūs erat mater iacobī. **F**ilii cleop*z*. eius. et soror māris ei*z* maria eleop*z* phē et maria magdalene. **S**ū vidis set ergo ihūs mārem et discipulū stātē que dīligebat: dīc māri sue. **M**ulier ecce filiū tuus. Deīn dicit discipulo. Ecce mā tua. Et ex illa hora

t*z* q*z* ad eius curam q*d*qd ei ē necessariū p*z*ime.

Ilaccēpēt eā discipulus ī suā. **D**o*z* q*z* oia dispositi p*z* nescientes agit. **S**tea scies ihūs q*z* oia p*z*sumata sūt.

Vt p*z*sumere scriptura dicit. **S**itio. **C**las at positū erat aceto plenū. **I**li ergo spōgiā plenam aceto ysopo circūponeutes obtulerūt ori ei*z*.

Cū ergo accepisset ihūs acetū dixit q*z* p*z*phetia predixerat. et q*z* mībil*z* restat q*z* āte. **L**olūmatū ē. et īclinato capite tra mortē fieri op̄ortet tradidit spūm. **V**erū qui piātem didit spūm. **J**udei ergo q*z* mā pasceb̄bat ponēdi s*z*. et iterū sumēdi e*z*.

Verū erat vt n*o* remanerēt ī cruce cor

Pora sabbato. **E**rat em̄ magnū di

Istū morerentur ī mortui de ligno me pēdētes magnū dīc sui diuturni cruciatus es ille) rogauerūt pilatu vt fragerēt eorū crura. et tollerē

horre fedarent.

Tenerūt ergo milites et primi quidē frēgerūt crura: et

alteri q*z* crucifixus est cū eo.

Ad ihūz autē cū veissent vt vi

derent eū īa mortuū: n*o* frēgerūt ei*z* crura.

Bz vn*z* miliu*z* lācea la*z* eius apuit. et p*z*tinuo exiuit sanguis et aqua. et q*z* vidit testimoniu*z* phibuit. et verū ē eius testimonium. et ille

scit q*z* vera dīcit. vt et vos credatis. **F**acta sunt enīz hec vt

Ihab q*z* dīxit. n*o* frēgerūt eius crura.

Scriptura ip̄leret. **D**os n*o* p*z*minuctis et i*z* eo.

Et iterū alia ad hoc q*z* dīxit. lācea latus ei*z* aperuit.

Ihūs ī ea carne vēturus ē ī qua ē crucifixus

Iscriptura dīcit. **T**idebūt ī quē trāssixerunt. **P**o*z* hec au*z*e

rogauit pilatum ioseph ab arimathia eo q*z* eis*z* discipulus

ihū. occultus autē propter metū iudeoz vt tolleret corp*z*

Milites e*z*. **E**cce q*z* gesta sunt iuxta crucē: cū ihūs crucifixus ēt.

Quartu*z* p*z* Quādriptita vestis significat ecclēsiā toto orbe q*z* quat

tuor partibus constat diffusa*z*; oīb*z* p*z*ribus equaliter. i. cōcorditer distribu*z*.

Ilunica sortita oīm p*z*tiū significat vītate q*z* chartatis vinculo p*z*intē.

Incōstutis. **P**o*z* aliquā dissoluat vītatis ecclēsī et ad vītū p*z*uenit. q*z* omēs in vītū collegit. sicut et in duodecim vītū petrus p*z* oībus dīcit. **T**u es xps filius dei viui. et cū p*z* oībus dī. **T**ibi dabo claves regni celōrū. vītū p*z* oībus; q*z* vītā est in oīb*z*

Desuper c*z*. **Q**uia charitas supēmet omnibus p*z* totū. q*z* nēmo ē ei*z* erps qui p*z*unere videatur ad totū. a quo toto sicut grēca indicat lingua; ca

tholica vocatur ecclēsī q*z* ī sorte dei gratia p*z*medatur.

Ihūs vīdīset e*z*. **Q**ui dīmīna faciūs quasi repulit ignotā matrē. iam

ostendit vītālē horām quā tūc p*z*dictit in qua agnoscit dīqua fuerat mor

taliter natūs. et docer ut a p*z*ijs impendatur curā a p*z*rtib*z*.

Vnde et apostolus. Siquis suōnū curā n*o* habet: fidem negat et.

Mulier ec*z*. Matri quā reliquit alterum p*z* se filium q*z*damō tri

buit. Qā cur hec fecerit: hec sequētia indicant. ex illa hora a. c. d. m. suam.

qui et si īa n*o* haberet p*z*rua in illa societate centupliciter accepat vītē

omīnia munīa; mībil*z* habens et oīa possidens.

Dīa con*z*. Omnia que oportebat fieri ante*z* accepit ac*z* trade*z* spūm*z*.

Verū scriptura ī p*z*summare*z*. In sūt m. p. m. a. dīcit. litio. quasi

hoc minus fecist*z*. date quod estis.

Degeneranterāt em*z* a vītō patrum dī

iniquitatē mundi; quasi de pleno vase implet*z*. habentes vītē vītē spongiā ca

uernosis et tortuosis latib*z*is fraudulentū. Yopus humilis heiba pectus

purgat; significat humilitatē chaluti; per quē fūlūs sanguis nos emundat.

Hanc circumdede*z* indi*z*; et se circumuenisse p*z*tauerunt.

Harundo significat scripturā que hoc facto implebatur.

Ged vītū. Vigilanti verbo vītū est. n*o* dīcit percussit vītē vulnera*z*.

vit; sed apernit; vt illic quodamō vītē hostiū pandetur vītē sacramen

ta ecclēsī emanauerūt; sine quib*z* ad vītā n*o* intratur.

Illē sanguis vītū ē ī remissionē peccatorū.

Aqua et lauac*z* p*z*est et potum.

Ecce hostiū ī la

tere archē quo intrant animalia diluvio n*o* peritura.

Ecce mulier facta de latere dormientis.

Ete scri. **D**e tres

lūngē ceteris emine

bant. **H**ebrea p*z*tiū

deos in lege dei gloriat

es. **G**reca propter gē

tūm sapientes. **L**aiā

propter romanos; tunc

pene omnib*z* gētib*z*

ipantes.

Isicut mos. Nō frusta ait, sicut mos ē iudeis, sed admonet huius officij morē cu insq; gentis ēē huānd.

Currebant a.d. Johānes significat sy nagogā que prior re nit ad monumentum. sed nō intravit quia p p̄hetias d̄icātōne et passione audiuit. S et mortuūz credere no luit. Petrus est ecclē sia que cognovit car ne mortuūz et viuētem credidit deū post quē z iudea ī fine intrabit

CSeparatim quia sacramenta dīni mitatis īcōprehensiblēa a nostrē infirmitatis cognitōne remota sūt. In inuoluto nec finis nec initium ap̄icitur. Sic celstudo dīnitatis nec cepit ēē nec d̄sinit. In vñū. l. q̄i c̄l sura mētū deus nō ē. sed ī vñitate. Vel su darium capitū passio christi: cuius sacramēta infidelibus sunt oc culta. sc̄lsum q̄r̄ lōge a nostra. q̄r̄ ille spōte et sine culpa pass̄. nos iūti cū culpa.

CNodum. Sali tet v̄sq; adeo vt cū ab ab ipso dño aperte dī ceretur. ppter cōsuētū dīne ab eo audiendi parabolas. n̄ intelligerent.

CPlorans. Jam plus d̄sublatō q̄d o ciso plorat. quia tanti magistri cuius vita subtracta fuerat: nec mēoria remanebat. et iste dolor ibi eaz tene bat.

CDū ergo. Cum enī sc̄ret ibi non esse. q̄ua nimis volet nec suis oculis. nec oculis illorum dūorū creden dī putauit. Vel poti us dīmō instinctū s̄ factū est.

ibū: et p̄misit pilatus. Venit ergo et tulit corpus ibū. Venit autē et et Nicodemus qui venerat ad ibū. q̄r̄ nocte solum sed nocte p̄mū nocte p̄mū ferēt mixturā mirre et aloes quasi libras centū. Accepūt ergo corpus ibū et ligauerunt euz lintheis cū aromatibus sicut mos est sepelire iudeis. Erat autē ī loco vbi crucifixus est ibūs ortus et ior sicut in vterō marie nō ante eū. nō post cū ita ī hoc monumento. to monumentū nouū t̄i quo nōdū accelerata sepultura ne respaceret q̄i mībil ta quisq; p̄tus fuerat. Ibi ergo p̄ le licebat facere. ppter paraseuē iudeorūz: q̄r̄ iuria erat monumentū posuerūt biesum.

C. **XX.**

Thā autē sabati maria magdalēne ve t̄i cū t̄i tēpus ogādi rediſet: t̄i in requirendis ī telligentia. nōt̄ mane cū adhuc tenebrē es

sent ad monumentū et vidi lapides t̄i vel revolutū t̄i ex nimio ardore t̄i cucurrit sublatū a monumentū. Lucurrit et nunciare discipulis ut aut secū quereret. aut secum dolerent go et veit ad simonē petrē et ad aliū t̄i in grecis codicibus additur d̄ eu. propensiō et cōficiātis et famulatus affectu.

discipulū quē diligebat ibūs. Tu

lerūt dñz 8 monumēto: et nescim̄

vbi posuerunt eū. Erūt ergo petrē

t̄i q̄o aut̄ venerunt. regresus narrat. curf et ille alius discipulus: et venerūt

t̄i per decursum huius mīdi. iudei p̄ legis litteraz. ad monumēto. Currebant autē

gētēles p̄ legē nature.

duo simul. et ille alius discipulū p̄

cucurrit citius petro et venit p̄mū ad monumēto. Et cū se inclinasset

vidit posita lintheamīna n̄ t̄i itroī

uit. Venit ergo symō petrē sequēs

eū. et itroīuit ī monumēto et vidit

sc̄re scripture sacramenta

lintheamīna posita: et sudarium q̄d

fuerat sup̄ caput eius: n̄ cū līthea

minibus positum: s̄ separātū inolu

tū ī vñū locū. Tū ergo itroīuit et

ille discipulus q̄ venerat p̄mū

t̄i vacuum sepulcrum. t̄i quidem resurrexisse

ad monumēto. et vidit et credit

sed sublatum esse. t̄i cur nōdū

Nondum enim sciebant scriptu

ram. quia oportuit eum a mortu

t̄i cōcredente ablatum,

is resurgere. Abierunt ergo iterū

vbi habitabant. t̄i quā fortior fixerat affectus discipuli ad semet ipsos. Maria autē stebat ad monumēto foris plorans. Dū ergo fleret inclinauit se et pro sperit in monumēto. et vidi duos āgelos ī albī sedentes vñū ad caput et vñū ad pedes vbi positū erat corpus ibū dicunt ei illi. Mulier quid ploras? Dicit eis. Quia tulerūt dñm meū. et nescio vbi posuerūt eū. Nec cū dirissū cōuersa ē retrosum. et vidi ibū statē et n̄ sciebat q̄r̄ ibūs ē. Redarguēt em̄ t̄i q̄r̄ credit adhuc ē mulier. adhuc corpori sexus appellatō si gnatur t̄i quasi n̄ lacrimas nudas sed fidē exigo. bone lacrime si ibū agnoscas. t̄i interrogatur cā doloris ut angeatur desiderium.

Dic ei ibūs. Mulier quid ploras? Quem queris? illa n̄ penitus falso. q̄r̄ iē mēto seminabat.

existimās q̄r̄ orzulanus cēt: dicit ei. Dñe si tu sustulisti euz dīcito mīhi vbi posuisti eū: et ego eū tollā. **D**ic ei ibūs. Ma

h̄ prius corpē cōuersa putauit q̄d n̄ erat. nūc cōuersa corde q̄d erat agnouit.

Maria. Lōuersa illa dicit ei. Rabboni: qd dī mīgr̄. dīcīt ei ibūs

Noli me tangere. nondū em̄ ascendi ad patrē meū. Clade

t̄i natura. t̄i h̄ ait cōter nostrū. sed meū et vestrū. q̄r̄ differunt. autē ad frēs meos et dīc eis. Ascendo ad p̄mē meum et

gratia t̄i dñm meū. q̄r̄ ego bō. restrū. q̄r̄ vos ab errore liberauit. Sub quo et bō sus p̄mē vñm: t̄deum meum et deus vñm. Cleit maria magda

lene nūcians discipulis q̄r̄ vidi dñm et dīcito mīhi hec. **L**ū

h̄ hoc ī ipso die resurrectōm: t̄i mōli corporis vbi erat diuinitas. hostia clausa n̄ ob

tergo eēt sero die illo vna sabbatorūz. et foræ eēt clau

sterunt sicut et natus fuerat de vñtē. t̄i die dñica eiusē resurrectōm. se vbi erat discipuli ḡgregati p̄ opter metuz iudeorūz. Cleit

biesus et stetit ī medio. et dīcito eis. Pax vobis. et cum hoc

Cludit d. an. Angeli. i. nūcī significāt euangelī christi a capite vñq; ad pedes. i. ab initio vñq; ad finē ēē nūcians. Et ille ex passione sua erat nūcians. quia deus est ante secula. et homo in fine seculi. Sedet ergo angelus ad caput. cum dīc. In principio erat verbus. Ad pedes. cū dīc. Verbus caro factum ē. Uel duo angeli duo testamentū. vñū p̄mē. aliud sequens. Coniuncta: dum pari sensū. incarnatum. mortuum. resuscitatum nūciant.

CQuid plo. Quasi-noli plorare. Prohibent lacrimas quodāmodo nūciantes gaudiū. At illa putans eos interrogare nescientes prodīt cām lacrimarū. q̄r̄ tulerūt d. m. i. corp̄ dñi mei

CEt nō scie. Quia tergum ad eum habebat quē non resurrexisse credebat. q̄r̄ amabat et dubitabat. videbat et nō cognoscebat

Quē queris. Non q̄ dubitet quē reqreret. Et q̄r̄ illa quē querit ignorat. n̄ em̄ querit xp̄m: q̄r̄ quē putat raptū.

CDomine. Quē putat orzulanū dīcīt dñm vt honorificaret homines a quo rogabat beneficium. Nec sic dīcīt eum dñm sicut illū quē querit sub latum. Biesus vero agnoscens vocat magistrūz. q̄r̄ recolit eū a quo disce nere humana et divina discebat.

CSi tu sus. Non dīcīt quem. q̄r̄ h̄ in animo agit vis amoris. vt quem semper cogitat: nullū alii ignorare credat.

CMaria. Postq; cōmuni noīe vocauit. et n̄ ē agnīt. vocat et noīe ac si dīc. Recognoscit eū a quo recognoscēris.

CNoli me t. H̄ic innuit q̄ pedes eius amplecti voluit. Merito nō tar git que n̄ videt. n̄ q̄ videt tāgit.

CDicit ei. n. m. t. Fidem dōces et corde eius vt orzulanus seminat dīcīt. Noli m. t. nō q̄ nollet tangi nisi cū ascendisset. cū et mulieres et alii ī terra cū tetigisse legantur. et n̄ sedentem ī celo. Vult ergo sc̄se sp̄ealiter tangi. i. sc̄se credi vt sit equalis patri. Et quia ista adhuc carnaliter in eū credebat quē sicut hominē flebat: audit. Noli m. t. i. sic credere: q̄r̄ i. corde tuo nōdū credis me equalē ascendi ad patrem. i. nōdū credis me equalē patri. tūcā ges: cū n̄ impārē credes. In hac figurā ecclā de gentibus q̄l xp̄m n̄ credit: n̄li cū ad patrē ascendit.

CWistice. Noli. m. t. Noli. manū maioribus adhītere: sed vade ad p̄fectores qui facile resurrectōnē credant. Mulieribus enim in ecclā doce non permittitur.

CVenit maria. Ibi culpa abscondit vñū p̄cessit. Mulier mortē viro propinavit. mō mulier vitā nūciat viris. et que tūc verba serpentis. mō narrat verba viuificatoris. ac si ip̄is rebns dīcīt deus: d̄ qua manū illatus ī p̄tū mortis. d̄ ip̄a suscipite potū vite.

CLu ergo esset. Hoc ī ipso die resurrectōis factū ē: ī quo quinquies

C. Johannes

Iesus apparuit. **D**omi
no marie magdalene
Hoc eide cū alijs cur
renti nūcire discipul
volēibus. **T**ercio pe
tro. **Q**uarto deopbe
et socio eius. **Q**uinto
discipulis ianuis clau
sis p̄dictis duobus iā
reversis.

Ostredit. Post
resurrectiones in coope
suo dñs duo p̄traria
ostendit. et palpabile
eiusdō nature vi formz
ad fidem. et icorrupti
ble alterius glorie ut
inviteret ad p̄gnium.

Dixiter. e.i. Pas
cem offert qui p̄t p̄
ce venit. Iterat ut mō
strat per suū sanguinē
esse pacificata quē iā
ligis sunt et quē iā terra.

Accepit sp̄s.
Ang. In terra datur
sp̄s ut diligatur p̄xi
mus. et celo datur sp̄s
ut diligatur deus.

Quorū remi
Ecce charitas quē p̄
sp̄m sicut infundit
cordibus eōrum. Qui p̄
ticipes sui sunt pecca
ta dimittit. eorum qui
nō sunt tenet. Et rō
postq̄ dixit: accipite s.
I. cōtinuo subiecit: q̄m
re. pec.

Thomas e. Nō
calu led diuina dispōe
defuit thōas. et andi
ta nō creditit. Unde
palpandū se ei domi
p̄ebuit: q̄r eius dubi
tatione et facta sibi pro
batōne nulli relinqui
tur iā dubitare.

Dui d. didi. Di
cimus. i. geminus. q̄a
dubi? thomas. i. abis
sus. q̄r dubitādo pro
fundit nomit.

Respōdit. Vide
bat et angebat hōiem
et super hoc teum cre
debat iā remota dubi
tatione. et cōfitebatur
quē nō videbat

Quia vidisti.
Non ait terigisti sed
vidisti. quia visus q̄d
āmodo generalis sen
sus est qui de alijs qua
tuorū dicitur. Fos̄iā
nō fuit ausus tangere
sed aspicio tūm seu
etiam tāgendo credit

Beati. Commen
dat fidē gētū. Et p̄teri
to vituit ut q̄r erat
futurus iā sua p̄destina
tōne bouerat iā factū

Vbi ad dubitātū corda sananda vnt
nerum sunc seruata vestigia.
dixisset. oñdit eis manus et latus.

Savisi sunt ergo discipuli viro do
cē iteratō cōfirmatō ē. dat eis p̄ce sup̄ pacē. sicut. p
misit p̄ pp̄bē
mino. **D**ixit ergo eis iterū. Pax
equalis ē pater filio. sed hcc verba mediatoris
sunt. Ille misit me. ego vos. **S**id ē. ad passiones. et
si amet. quasi ea caritate vos misito ad mala qua p̄
vobis. **S**icut misit me p̄. et ego
me misit. **S**insufflatō significat ut sp̄m sc̄rū
mitto vos. **H**ec cū dixisset. ilūfla
nō patris ē solus sp̄m. sed suum.
uit. et dicit eis. Accipite sp̄m sc̄rū
s. i. quos dignos remissione iudicaueritis. duabus. s.
Quorū remiseritis peccata remis
clauibus. videlicet potestatis et discrediōis.
tuntur eis. et quorū retinueritis:

retenta erunt. **T**homas autē vnuſ
ex discipulis duodecim q̄ 82 didi
mus nō erat cū eis q̄n veit ihūs. Di
rerunt ergo ei alij discipuli. **V**idi p̄
dñm. Ille autē dixit eis. Nisi vide
ro iā manibus eius fixurā clauorū
et mittā manū meā iā latus eius: nō
credā. Et post dies octo iterū erat
discipuli eius intus et thomas cū
eis. **C**lenit ihūs ianuis clausis. et
stetit iā medio. et dixit. Pax vobis.

Deinde dicit thome. Inser digitū
tuū huc. et vide manus meas. et af
fermanū tuā et mitte iā latus meus
et noli esse incredulus sed fidelis.
Respōdit thomas et dixit. Dñs me
us et deus meus. Dicit ei ihūs.
S. boiem. S. me ē deū.

Quia vidisti me credidisti. Beati
qui nō viderūt et crediderūt. **M**or
ta quidē et alia signa fecit ihūs iā
cōspectu discipulorū suorū que nō
sunt scripta in libro hoc. **H**ec autē
scripta sunt ut credatis: quia ihūs
xps ē filius dei. et ut credētes vīta
habeatis iā noīe ip̄ius:

Dixit eis symō petrus. Clado
festauit ihūs se iterum ad mare
grū genaferib
re tiberiadis. Manifestauit autē
sic. Erant autē symō petrus simul
et thomas qui 82 didim⁹. et natha
nael qui erat a chana galileę: et filii
johānes et iacol⁹ maior. et quorū noīa vocētur
zebedei. et alij ex discipulis eius
duo. Dicit eis symō petrus. Clado

C. XXI.

piscari. Dicunt ei. venimus et nos tecū. Et exierunt et esē
derunt in nauē. et illa nocte nihil prenderent. Mane autē
iam facto stetit ihūs in litore: nō in cognoscunt discipu
li quia ihūs ē. Dicit ergo eis ihūs. Pueri. Nūquid pul
mentariū habetis. Respōderūt ei. Non. Dicteis. Mitti
te iā dexteram nauigū iātē. et inuenietis. Misericordia ergo:
et iam nō valebant illud trahere p̄ multitudine piscin⁹. Di
cit ergo discipulis ille quē diligebat ihūs petro. dñs ē Symō
petrus cū audisset q̄ dñs ē: unica succinxit se. Erat enim
nudus et misit se in mare. Alij autē discipuli iā nauigio ve
nerūt. Nō em̄ lōge erat a tera: sed quasi cubitis tracent s
trahētes rhete piscin⁹. Ut ergo descendēt iā terrā: viderūt
quibus significatur calor charitatis. **S**ide. **S**eruus. **S**erbūtē. **S**. vi
d. rātū super prouas. **S**prunas poitas et p̄p̄cē. **S**up̄pōūt et **S**panē: **D**ixit eis ihūs
Afferte de piscibus quos p̄cedidistis nunc. Ascēdit s. mō
tūdū bis qui in flūbus seculi sunt. stabilitate eternitatis ostendit. **S**ic elūs quod
petr⁹: et traxit rhete iā terrā plenū magnis piscibus cen
tū qui quagita tribus: Et cū tāū essent: nō ē scissum iātē.

Multa. Quasi in fine libri concludit. **M**ulta quidē. et a.s.f. que p̄ sua
multitudine nō sunt scripta. H autē que fecit ihūs et ante resurrectionē et
post dicit se scripisse ut fidem astruat qua vita habeatur. Deinde tamen
narrat quomō se manifestauit ihūs ad mare tiberiadis. et in captura pi
scum cōmedauit ecclesie sacramentū. qualis futura est in ultima resurre
ctionē. Ad quod cōmendandum valet q̄ quasi finis libri interpositus ē: ut
esset etiam secure narrātōnis quasi p̄mium. quod ei faceret quo cōmimo
eminentiorem locum. // C. XXI.

Dostea ma. Relictis oībus sc̄tū fuerant ihūsum. **D**si post mortē
ihēlū ante q̄z redderetur eis viñus repetitūt priorē artē: possent videri ex te
sperationē hoc fecisse. sed post redditum viñum: post accepitū eius ilūflatiō
nis sp̄m: post verba eius: sicut misit me pater et ego m. v. subito sunt q̄d
fuerunt. p̄scatores nō boīn sed p̄scin⁹. **S**ed sciendū est nō prohibitos fui
se sua arte licito victum q̄ngre apostolatus iegritate seruata. cū videri
uerent nō haberent. et sic illis laboratibus adiecit deus necessaria que pro
misit. H autē penuria eorum disposita est: vt iā p̄scationē tanta exhiberetur
sacramenta.

Et illa no. Nor ait aduētū xp̄i ī qua nullus ad p̄fectōnē per leges re
nit. Mane aduētū stetit. iā p̄ resurrectionē extra fluctus in solidō nec p̄io
agnoscitur. In hac narrātōne magnū ē sacramentum. et vt vchemētūs
cōmendaret vthimo loco ē scriptū. **S**ep̄iē fuerūt in p̄scationē discipuli: si
gnificat finē p̄pis q̄d septē diebus voluitur. **L**itus etiā q̄ finis maris: si
gnificat finē seculi: iā quo petrus rhete extraxit in initio p̄dicatōis xp̄i. **E**st
alia p̄scatō h: alia p̄ resurrectō. **I**bi et boni et mali capti sunt: sicut nūc h
ecū: h tū boni q̄ erūt in eternū iplēta ī fine resurrectōe mortuorū. **I**bi ibs
nō stat iātore sicut hic: ascēdit ī nauē symonis. **I**bi p̄scēs in nauiculis. h
rhete iātē. **I**bi ergo ecū ī hoc seculo. h ī fine seculi. **I**bi vocati: h resulci
tati. **I**bi iātē nō solū ī dexterā vel ī sinistra. ne soli boni vel soli mali sed ī
differēt ut p̄mixti habeant boni et mali. hīc dexterā et soli boni. **I**bi
rūp̄t rhete p̄ sc̄mata. h ī sima pace sc̄o p̄ ī scissū. **I**bi tāta mltitudo q̄ na
ues mergit. iā subīsidiē p̄mit. nō cū sit mersē. **H**ic nō valēt trahere a militu
dine p̄scū ut ī nauē captos refunderēt sicut ibi: q̄ bi q̄ p̄tinēt ad resurre
ctōz vītē sunt p̄ fine hū. vītē ī somno pacis velut in p̄fundo latentes. nec
apparebūt nūl cū iātore. iā fine seculi resurrexerit. **D**icit ibi figurat duabus
nauiculis. p̄p̄ circūcisōz et p̄p̄tū: hoc isto loco ducētis cubitis p̄p̄ electos
vtriusq̄ generi quasi. c. et. c. q̄: h numer⁹ ad dexterā trāsit. **I**bi nō exprimitur
numer⁹: q̄z mltipliati sug numerū: hic ē cert⁹ numer⁹. clīq̄. **D**ecē legē signifi
cat q̄ occidit. **S**ep̄iē sp̄m q̄ viñificat. **A**ccedit ergo sp̄s ad legē ut ip̄leat. id
ē. **S**ep̄earius ad tenariū et fuit tecē et septē: q̄ numer⁹ ab uno ad seip̄sū com
putatō. hīc crescs ad. clīq̄. p̄ueit q̄ signātūr oēs ad grām sp̄s p̄tinentes: q̄
gratia cū lege dei tāq̄ cū aduersario p̄cordat ut viñificate sp̄ littera nō occi
dat sed cōpleat. et si quid minus sit remittat. h numer⁹ b3. cl. ī lug tres. p̄p̄
misteriū trinitatis. **Q**ui quagita autē fuit. vītē. mltipliati p̄ septē. et ex adiētōe
vni⁹. Uno significatur ēē vītē q̄ demōstrat p̄ septē. p̄p̄ opatōz septēariā.
et eo die missus ē aplis sp̄s. In prima captura q̄ ē p̄p̄ ecē magni et parui

CJobannes

C. ~~XXI.~~

Venite. Hic dicitur
ducasse ihu[m] c[on]tra pisce
panem. In alio euangelio
cum pisce fannum mellis
Piscis assus christus pas-
sus. Piscis quod latuit in
aquis humani generis
captus laqueo mortis
In fano mellis nota est
dulcedo divinitatis. Et
extrae natura christi.
quod fannus est mel in cera.
id est. divinitas in huma-
nitate. Ide significat
panis. Unde. Ego sum
panis qui de celo descendit. Christus ergo
piscis assus in passione.
Fannus vel panis ire
surrexit. Comedit autem
piscem assum vel pane[m]
ut suo cibo nobis ostendere
deret. quod et passionem et
nostra humanitate per-
tulit. et resurrectiorem
nostram ex sua divinitate
percurauit. Hic ulti-
mum coniuicium cum septem
discipulis habuit. in-
tenuens illos solos secundum
futuros in eterna refe-
ctio[n]e qui septiformi spi-
ritus sancto pleni in amo-
re eius anhelat.

Drāndiū fecit illis
septē d̄ pisce quē vide-
runt super prunas . et
de pane addens et de
pisca b̄ quos eo iubēte
attulerunt . **P**iscis as-
sus: christus ē passus.
Ipsē etiā panis qui te
celo descendit. **H**uic p̄
designatur. **E**adez etiā
Doc ia ter. **N**on
die q̄ resurrexit. post octo
ḡ manifestatōnes num-
ctōnis. scđa post octo d-
liū terminatur. **L**ū
gat. **P**etrus qd̄ d̄ se no-
nescit. id vtrū plus illis
tis. et priorū periculo neg-
diligis pasce agnos me-
ra: nō tua: q̄ d̄ dilectō d-
tis negat. primis: minu-
Qd̄ tacite innuit iohes
iobānis. i. obediēs dei q̄
est nisi dei gratia. **D**
et tertio. et tertio audit
negatōni redditur trin.
Et sicut fuit indicium tu-
mini gregem. **L**ōtr
hō miseriā in quā tñ ex-
parua videretur culpa
debitę miseric. vel ad c-
patiētę tpaliter tenet
rū dierū flēda s̄ n̄ rep̄b
detes ne deficiāt p̄forta
xtutū p̄bere. aduersari
surū p̄dicit q̄ negat p̄
ture pollicebat ifirm?
terius p̄cessit exēplū
dit. et alius te cin. et du.
xerit. s̄ volēs eā vicit. et

Dic eis ihūs. Venite prādete: Et
stanta erat evidētia veritatis q̄ bieſus erat. vt nul-
lō audebat discubētium iterro-
lus eorū auderet. n̄ solū negare. sed nec dubitare. et
gare. **I**u q̄s es? ſcientes qz dñs ē
io n̄ interrogare.
Et veit ihūs z accepit panez z da-
bat eis z pifcē ſimiliter. **H**oc iā ter-
ſq̄tū ad dies. n̄ ad appari ònū numerum
cio maifefatus ē ihūs diſcipulis
ſuis cū ſurrexiffet a mortuīs. **L**uz
ergo prādiſiſſent dixit ſymoni pe-
tro ihūs. **S**ymō iohannis diligis
me plus hiſ? **D**icit ei. etiā dñe tu
ſcīſ: coindit dñm ſcientē iterrogasse quia amo te. **D**icit ei. **P**asce
agnos meos. **D**ic ei iterū. **S**ymō
iohānis diligis me? **A**it illi. **E**tiam
dñe tu ſcīſ: qz amo te. **D**ic ei iterū.
pasce agnos meos. **D**ic ei tercio:
Symō iohānis amas me? **C**ontri-
ſtat̄ ē petr̄: qz dixit ei tercio. amas
me. z dicit ei. **D**ñe tu oia noſti: tu
ſt̄ ſ. p qbus pones animā. qđ ē cōſiſmatō dilectōis.
ſcīſ qz amo te. **D**icit ei! **P**asce oues
meas. **A**m am dico tibi: cū eēſ iu-
nior cingebas te z abulabas vbi
volebas: **L**um at ſenueris extēdis
ſvinculis.
manus tuas z ali⁹ te cinget z du-

Sed mortem ^t s^r q^r haec morte cⁿdit q^rtū colēd^r et amād^r sit deus i
cet quo iu n̄ vis. **D**oc āt dixit significās qua morte ^t clarifi
^t s^r quasi ne timeas mori p me. cū ego pruus pro te
catur^r esset deū. **E**t cū hoc dirisset: dič ei. **H**eęre me. **L**o
^t s^r cōmēdat p̄uilegiū amoris sui.
Uersus petr^r vidit illuz discipulu^z quem diligebat hiesus
^t s^r cōmēdat veritatē euangelij
sequēte. **T**q^r t recubuit i cēa sup pect^r ei^r. **T**dixit. **D**omie:
quis ē q^r te tradet. **N**ūc ergo cum vidiss^r petr^r: dixit ihū.
^t s^r p̄ealiter enī dño eū visitatē placidā accepit car
Dñe. hic āt qd. **D**ič ei ihū. **H**ic eū volo manere donec ve
nis absolutōnē ^t s^r in cruce pass one. ^t s^r ex predictis hoc intellexerūt. et q^r si cēt uia i
niā. qd ad te: **T**u me sc̄gre. **E**xiit ergo fmo inter frēs: ^t s^r
discipul^r ille nō morit. **E**t n̄ dirit ei ihūs. n̄ morit. s^r sic eū
volo manere donec veniā qd ad te. hic ē discipulus ille q
testimōiū phib^r d his: ^t s^r scripsit hec. **E**t scim^r qr verū ē te
st̄imōium ei^r. **H**ūt āt t alia m^rlia q^r feē ihūs: q^r si scribāt p
^t s^r cōtum ad intel igentiam.
Singula: nec ip̄z arbitrorz mūdū capere posse eos qui scri

bedi sunt libros. **E**uāgeliū Johānīs explicit.
est naturalis. vt cū n. c senectus absulit petro. **V**n 7 dñs. trāscat a me ca
lix iste. **S**z quātūcē sit molestia mortis vincat eā vis amoris. si nulla eēt
r̄l parua molestia mortis: n̄ eēt tā maḡ gl̄a martiruz. **S**z si pastor imolari
ē vt ouis: q̄ d̄ ouib⁹ fūr pastores n̄ metuāt imolari. **E**t cū hoc d. **H**is
dictis cepit ihūs abire. 7 nōdū itellecto qd̄ audiuit lequere me: cepit petrus
icessu pedū sequi. secentus ē 7 iohes q̄ sciebat se diligi. **Q**ué dī. Dilige
bat 7 alios sed faillari us illū donauit potiore dulcedie sui amoris. q̄ x̄go
electus ab ipso virgo p̄mansit. vñ 7 matrē ei p̄mēclauit. **A**ugu. Laci
to noīe discernit iohānes a ceteris. nō q̄ solū eū. sed plus ceteris diligenter
eū. **D**ui⁹ maioris dilectionis ē indicin⁹ q̄ solus supra pectus ihū recubuit.
Dorro petrus plus dilexit xpm̄ vt ipse liciens interrogat q̄ dicit. diligis me
plus h.s. **D**icitur ergo melior q̄ plus q̄ minus diligit xpm̄. Item vide
tur melior q̄ plus q̄ qui minus diligit a xp̄o. 7 anteponitur iohānes pe
tro. **D**si p̄ferendo ad innicē q̄rit q̄s de duobus melior est. **A**n qui minus
diligit xpm̄ 7 ab eo plus diligitur. an quē minus diligit xps cū ipse pl̄ eū
diligat. **D**ubia ē r̄misio. **D**icitur quidē qui plus diligit xpuz; melior. **Q**ué
pl̄ d. diligit xpuz; felicit̄. 7 ē manifesta mīa b̄ eccl̄a iusticia min⁹ diligētis cū
a q̄ plus diligit. 7 pl̄ eū a q̄ min⁹ diligit. **S**z p̄ istos duos p̄indat duas vi
tas eccīe: d̄ q̄b⁹ mistice loquit. **V**na ē per fidē. altera p̄ sperā. **H**ec agit̄ i cor
pore 7 peregrinatōne rbi beatitudo ē tñ i spe. sed miseria p̄sto ē te aduer
lis 7 d̄ peccati. **I**lla ē i immortalitate: rbi nihil malis sed perfectō boni. **P**ri
or actiā significat p̄ petru q̄ ē general persona i petra christo fūdata. huic
dī. **L**u m. seq. p̄ imitatōz p̄ferēdi tp̄alia mala q̄ termiabunt cū sēculo. **H**ic
magis diligit xpuz vt amādo 7 sequēdo liberet a malo. b̄ ipse min⁹ bāc di
ligit qual' nūc ē: 7 liberat ne sp̄ tal'sit. 7 ob aliud n̄ diligit nisi vt salvz 7 b̄c
trāsserat. **A**ltera p̄ēplatina significat per iohānē. cui dī. **S**ic e. v. m. n̄ dīc
remanere p̄manere. sed expectare. q̄ n̄ m. o. b̄ cū venerit christus implebitur
Quasi ichoata p̄ēplatō maneat donec renīa: perficiēda cū venero vt sit
manifesta plētūdo lūc. bāc āt plene diligit xps 7 seruat i eternū. **I**n illa vero
expectatōe. q̄ nōdū nouit futurā veritatez hō minus diligit. 7 plus dilget
cū eū videbit sicuti ē. **Q**uia x̄o r̄niuersē vitē dñi sunt mīa 7 veritas. iul⁹ i
hac vita expertus vndiqz mīa. pl̄ diligit ex necessitate qua vitet q̄z mīa
q̄ ē liberāci⁹ a malis. 7 quotidie poscit et h̄z. 7 min⁹ diligit a mīfīcorde qui
mī⁹ diligit mīser q̄z bīm. b̄ ē petr⁹ pl̄ amās 7 mī⁹ amatnr. **Q**uia x̄o iul⁹
p̄ēplatōz veritat̄s q̄ ē futura nōdū nouit minus diligit cā q̄z petrus mīser
mīam. 7 i ip̄a x̄itate b̄z plene diligit a xp̄o. 7 b̄ ē iohānes minus amās
q̄z petrus plus amatus. **E**t si bi dno apl̄ singuli has duas vitas significat
vtraqz tñ vtricē p̄uicit sicut 7 oīnib⁹ sc̄tis. **A**d huins aut̄ ritē p̄celose gnb
naculū dantur claves ad ligāda 7 soluēda petā. **P**rop̄t̄ illā q̄etā requiē
sup pect̄ ihū discumbit̄ vñ bīb̄t̄ veritas. **Q**ui x̄go ē iohānes p̄nēit fu
ture ritē rbi neqz nu bēt neqz n̄bentur. **S**upra p. **I**n pectore ihū sūt
oēs ihesauri sapiē 7 sc̄tē absconditi: sup̄ qd̄ recubuit quē maiori ceteris sapiē
7 sc̄tē singularis munere donat. i q̄ figurabatur q̄ta archana diuītā p̄ c
teris ēēt scripturus. **D**omine hic. **Q**uia audierat petr⁹ se crucifigēd:
voluit etiā fr̄is p̄gnoscere exitū. **H**ic eū. Nolo eū p̄ martiriū p̄sumare
b̄ expectare eū placidā carnis suę absolutōz qñ ego reiens recipiā eū i eter
nā bītūdinē. **E**t nō dixit. Nō ē itelligēd q̄ iohānes n̄ sit mortuus in
carne: b̄ qd̄qđ an passus q̄ vltimā l̄pace seniū finiret. n̄ em̄ magnū erat da
re dilecto nō mori. cū dissolui 7 eēt cū xp̄o sit multo melius. **H**ic ē di.
Hic apt̄ suā d̄sīgt̄ p̄sonā ex offō qd̄ noluit d̄sīgre ex vocabulo. **N**ec i p.
Nō dicit spacio n̄ posse capi: b̄ capacitate legētiā q̄uis salva fide reūm
plexqz x̄ba videant̄ excedere fidē p̄ hyperboleū.